

Anna Podkowiak
 apodkowiak@liberty-bank.com
 860-402-7076 | NMLS #529133

Mówię po polsku!

**Mortgage Loans,
 Home Equity & Refinance.**

Anna provides a full spectrum of financial knowledge and ensures a simplified mortgage process, guiding her customers from application through closing.

LIBERTY BANK
 Be Community Kind.™

Member FDIC Equal Housing Lender

BIAŁY
 WHITE EAGLE
ORZEL

GAZETA
FREE
 BEZPŁATNA

Polskie wydarzenie
 w Massachusetts
 State House

➔ str. 14

Polonia uczciła
 85. rocznicę pierwszej
 masowej zsyłki na Sybir

➔ str. 22-23

52. Międzynarodowy
 Bał Polonaise w Miami

➔ str. 26-27

Najsłodszy dzień w roku:
 Tłusty Czwartek

➔ str. 41

Prezydent Duda pierwszym europejskim przywódcą, który spotkał się w USA z prezydentem Trumpem za jego drugiej kadencji

Sukces czy porażka?

22 lutego, przy okazji udziału polskiego prezydenta w konferencji CPAC pod Waszyngtonem, doszło do spotkania Andrzeja Dudy z Donaldem Trumpem. Tym samym został on pierwszym europejskim

przywódcą przyjętym przez prezydenta USA. Kontrowersje wzbudził jednak krótki czas spotkania. Co przyniosła ta rozmowa i czy w tym kontekście można mówić o dyplomatycznym sukcesie czy raczej o porażce?

Czytaj ➔ str. 8-9

prezydent.pl

Rozmowa obu przywódców trwała krótko, ale wg komentarzy prezydenta Polski była bardzo owocna

ZAWADA INSURANCE

ZAOSZCZĘDZIMY CI NA UBEZPIECZENIU

✓ samochód ✓ biznes ✓ dom ✓ życie

131 Millbury St., Worcester, MA
508 831 0133
 www.zawadagroup.com

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe
- Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

CONTRA
 RISK-CONSULTING LLC

35 Grand Palms Blvd, Englewood, FL 34223
 Mobile: 941 549 2395
 Email: office@contra-riskconsulting.com | www.contra-riskconsulting.com
 FL License# A1500303

**CZYTAJ
 CODZIENNIE
 BIAŁY ORZEL 24 ONLINE**

www.BialyOrzel24.com

Wiesz więcej!

NAJNIŻSZE CENY BILETÓW LOTNICZYCH DO POLSKI, Z POLSKI I NA CAŁY ŚWIAT!

Pakiety wakacyjne (all inclusive) oraz rejsy statkiem (Cruise) na Karaiby, Bermudy, Bahamy, Hawaje, Meksyk i inne

WYCIECZKI GRUPOWE I INDYWIDUALNE
 REZERWACJE HOTELI I WYNAJEM SAMOCHODÓW

Wysyłka dolarów, paczek, samochodów i motocykli

ZIGGY'S TOURS
 And Service

827 Dorchester Ave.,
 Dorchester, MA 02125
 Tel. 617-288-7777
 Fax 617-288-5777
 www.ziggystours.net ziggy@ziggystours.net

Stodkea polska tradycja

**Tradycyjne
polskie pączki
- smak jak
z dawnych lat!**

*Duży wybór
smaków!*

Nadzienia: • Krem bawarski • Truskawka • Adwokat • Śliwka
• Malina • Czarna porzeczka • Róża

Teraz także online!

Kup przez internet z dostawą do domu lub odbierz zamówienie w sklepie

Zamów na: **bernatspolishdeli.com/shop**

895 Meadow Street
Chicopee, MA 01013
Tel. 413-594-8768

ONE TRAVEL

travel you will love

**TWOJA ZAUFANA, WIELOUSŁUGOWA
POLSKA AGENCJA!**

Służymy Polonii od 25 lat!

Przekonaj się,
dlaczego jesteśmy
#1 w New Britain!*

*wg sondaży New Britain Herald

**ZAPISZ SIĘ U NAS ABY
JAKO PIERWSZY
DOSTAWAĆ INFORMACJE
NA TEMAT NAJLEPSZYCH CEN
NA WIOSNĘ I LATO!**

POLECAMY SZEROKĄ GAMĘ USŁUG:

BILETY
LOTNICZE

SPRAWY
KONSULARNE

PAKIETY
WAKACYJNE

NOTARIUSZ
I APOSTILLE

TŁUMACZENIA
DOKUMENTÓW

WYSYŁKA
PACZEK I \$

ZDJĘCIA
PASZPORTOWE

TRANSPORT
NA LOTNISKA

WYJAZDY DO
KONSULATU

SPRAWY
IMIGRACYJNE

- **Nowość:** Obieramy paczki do Polski z domu klienta. **Zadzwoń po więcej detali.**
- **Wycieczki grupowe do Polski**
- **Transport na lotniska**
- **Planujesz w tym roku wyjazd do Polski? Zadzwoń i zapytaj o bieżące pormocje na bilety lotnicze.**

113 Broad Street, New Britain, CT06053

tel. 860-827-1244 | fax 860-827-8088 | e-mail: contact@onetravelllc.com

WSTĘP

MARCIN BOLEC
REDAKTOR
NACZELNY

Świat ciągle zmienia się na naszych oczach, a my – Polacy, zarówno w kraju, jak i za granicą – śledzimy z niepokojem wydarzenia, które mogą mieć kluczowe znaczenie dla przyszłości Europy i naszej ojczyzny. Trwająca już trzeci rok wojna w Ukrainie, wciąż daleka od zakończenia, budzi coraz więcej pytań o jej przyszłość i konsekwencje.

Niedawne spotkanie Andrzeja Dudy z Donaldem Trumpem jest ważnym sygnałem – prezydent Polski stał się pierwszym europejskim przywódcą, który został przyjęty przez prezydenta USA po objęciu przez niego urzędu, co niewątpliwie jest sygnałem o sile i znaczeniu sojuszu polsko-amerykańskiego. Nie sposób jednak zamknąć oczu na to, że Trump od dawna wyraża sceptycyzm wobec dalszego wsparcia dla Ukrainy i zapowiada dążenie do szybkiego zakończenia wojny. Z jednej strony jego deklaracje mogą wydawać się skuteczną strategią prowadzącą do pokoju, z drugiej – budzą obawy. Chęć negocjacji z najeżdźcą oraz określanie głowy walczącego państwa mianem „dyktatora” mogą sugerować gotowość do ustępstw wobec Rosji, co miałyby daleko idące konsekwencje dla regionu. Polska jako kluczowy sojusznik Stanów Zjednoczonych w Europie środkowo-wschodniej musi uważnie śledzić te sygnały i aktywnie uczestniczyć w negocjacjach pokojowych i rozmowach dotyczących bezpieczeństwa i przyszłego porządku geopolitycznego.

Nie możemy zapominać, że to właśnie Polacy – zarówno w kraju, jak i członkowie polonijnej społeczności w USA – od pierwszych dni wojny pokazali ogromną solidarność z Ukraińcami. Pomoc humanitarna, przyjęcie uchodźców, wsparcie organizacyjne i moralne – to wszystko było i nadal jest świadectwem naszego charakteru, historii i wartości. Dziś, gdy wojna trwa, nasza postawa pozostaje równie istotna. Polska, cała Europa, ale i USA muszą mieć świadomość, że sposób zakończenia tego konfliktu wpłynie na bezpieczeństwo regionu na dziesięciolecia.

Historia uczy nas jak ważna jest pamiętać o przeszłości i przekazywanie jej kolejnym pokoleniom. Niedawno przypadała 85. rocznica pierwszej masowej zsyłki Polaków na Syberię – wydarzenia, które dla tysięcy rodzin oznaczało tragedię, rozłąkę i cierpienie. Polonia uczciła tę rocznicę, przypominając o losach naszych rodaków, zestanych w nieludzkie warunki, skazanych na tułaczkę i walkę o przetrwanie. To także przestroga – historia uczy nas, że wolność nigdy nie jest dana raz na zawsze, a bezpieczeństwo wymaga czujności i solidarności.

Musimy pamiętać o naszej historii, ale i patrzeć w przyszłość z rozwagą. Wojna w Ukrainie, jej zakończenie i ewentualne negocjacje pokojowe to sprawa nie tylko dla Ukrainy czy Rosji, ale dla całej Europy – a zwłaszcza dla Polski. Niech nasze zaangażowanie, zarówno w sprawy współczesne, jak i w pielęgnowanie pamięci o przeszłości, będzie wyrazem naszej siły i jedności.

PLUS, MINUS

MICROSOFT

Wiceprezes Microsoft Corporation Brad Smith ogłosił, że Microsoft przeznaczy prawie 3 mld zł na budowę centrum danych i rozwój sztucznej inteligencji w Polsce. Inwestycja będzie gotowa w 2026 roku i wykorzystywana przede wszystkim w obszarze cyberbezpieczeństwa.

DONALD TRUMP

Prezydent USA w negocjacjach na temat Ukrainy wykluczył jak na razie praktycznie całą Europę, na której terytorium trwa wojna, wyrażając przy tym chęć osobistego spotkania z odpowiedzialnym za inwazję Władimirem Putinem, a przywódcę Ukrainy nazywając dyktatorem.

WHITE EAGLE MEDIA, LLC

55 Broad St. Suite 220, New Britain, CT 06053

Sales & Editorial: (860) 223-1150

Email: info@whiteeaglenews.com

Toll Free: (800) 668-0667

www.whiteeaglenews.com

www.BialyOrzel24.com Facebook.com/BialyOrzel24

Managing Partner & Director of Sales

Darek Barcikowski – publisher@whiteeaglenews.com

Managing Partner & Editor-in-Chief

Marcin A. Bolec – editor@whiteeaglenews.com

Director of Operations & Associate Editor: Joanna Szybiak

Reporters: Barbara Bilińska Bolec, Edward Bolec, Robert Strybel, Halina Głowacka, Tomasz Ryzner, Marcin Żurawicz, Marlena Hebda

Contributors: Robert Rothstein, Tomasz Moczerniuk, Marek Kania, Sylwia Wadach Kloczkowska, Robert Iwanicki, o. Michał Czyżewski, Janusz Romański, Paweł Markiewicz, Catherine Blinder

Editorial Assistant & HR Manager: Alicja Dębek

Sales Support Coordinator: Maria Sottys

Circulation Manager: Anna Górecka

Media Planner: Izabela Wróblewski

Graphics: Tomasz Świętoniowski, Zbigniew Czeranowski, Dorota Strzelecka

Advertising: Helena Boczoń, Michał Chełmiński

The White Eagle is a biweekly publication of White Eagle Media LLC. The content of this publication may not be reprinted or re-transmitted in whole or in part without the expressed written consent of the publisher. White Eagle Media assumes no responsibility for advertising content or errors but will reprint whatever part of the advertisement needs corrections if written notice is submitted within a week of the date of publication.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. **Polonia i Polacy za Granicą 2023** ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów

Projekt „Polska platforma medialna USA - Wydania prasowe” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Uwaga: jest dostępna na licencji Creative Commons Ubezpieczenia 4.0 Międzynarodowa. Dopuszczalne jest zastrzeżenie na rzecz Fundacji Wolność i Demokracja. Utwór powstał w ramach dofinansowania przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, a od 1 lipca 2024 roku Ministerstwo Spraw Zagranicznych, także w zakresie inicjatywy Polacy i Polki za granicą w 2023 roku. Zastrzeżenie nie oznacza wyłączenia prawa, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym dotyczącej istniejącej licencji i o posiadaczach praw.

KURSY WALUT:

1 USD = 3.95 PLN | 1 PLN = 0.25 USD

Źródło: Narodowy Bank Polski. Kursy z 2 dni przed datą wydania.

**PROFESJONALNA I RZETELNA
OBSŁUGA TRANSAKCJI**

Sprzedaż * Kupno * Wynajem

**Weymouth - 3 sypialnie, 1 łazienka
Do sprzedaży już wkrótce**

Ania Karam
Nieruchomości®

 (781) 708-2934
 Ania.Karam@NEMoves.com

Peter Szyjka, Esq.

*Dumnie służymy
Polonii od 20 lat*

Specjalizujemy się w:

- ☑ sprawach imigracyjnych - immigration law
- ☑ odszkodowaniach za obrażenia ciała, wypadki samochodowe i inne - car accidents and personal injury cases
- ☑ usługach nieruchomościowych - real estate
- ☑ testamentach i sprawach majątkowych - estate planning

Skontaktuj się z nami:

Tel. 617-269-4290
Kom. 617-835-4057
E-mail: peter@sdlawboston.com
www.sdlawboston.com

Nowe biuro w Quincy
1372 Hancock Street
Suite 203
Quincy, MA 02169

WILLIAM RAVEIS

Jesteś zainteresowany kupnem lub sprzedażą domu?
Jeśli tak, będziesz potrzebować doświadczonego agenta u swojego boku.

CONTACT:

Edyta Paley

 EDITH.PALEY@GMAIL.COM

 508.344.2626

 EDITHYOURREALTOR.COM

February 28, 2025

Prezydent Andrzej Duda spotkał się z Keithem Kelloggim

Wysłannik prezydenta USA w Warszawie

 prezydent.pl

Prezydent Andrzej Duda spotkał się w Warszawie z Keithem Kelloggim, specjalnym wysłannikiem prezydenta Stanów Zjednoczonych ds. Ukrainy i Rosji. Głównym tematem rozmów było zakończenie wojny na Ukrainie.

Prezydent poinformował, że rozmowy dotyczyły spraw bezpieczeństwa Europy, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji na Ukrainie w związku z trwającą rosyjską agresją. – Przekazałem Panu Generalaowi to, jak postrzegamy tę sytuację – mówił Andrzej Duda dodając, że przedstawił też stanowisko Polski wobec działań prowokacyjnych ze strony Rosji oraz wypowiedzi rosyjskich przedstawicieli.

Andrzej Duda zwrócił uwagę, że ostatnio odbył spotkania z przedstawicielami amerykańskiej administracji, także z szefem Pentagonu Petem Hegsethem.

– W moim osobistym przekonaniu Ameryka weszła bardzo mocno do gry, jeżeli chodzi o zakończenie wojny na Ukrainie. Znam prezy-

Andrzej Duda i Keith Kellogg dyskutowali na temat wojny na Ukrainie

identa Donalda Trumpa i wiem, że jest człowiekiem bardzo stanowczym i kiedy działa, to działa w sposób zdeterminowany i zazwyczaj skuteczny – akcentował Duda.

Prezydent przekazał, że spodziewa się, że dojdzie do przerwania walk – a ma nadzieję również, że do zakończenia rosyjskiej agresji na Ukrainę. Zdaniem Andrzeja Dudy

nie można dopuścić do sytuacji, w której wojna zakończy się zwycięstwem Rosji.

– Musi zostać przywrócony sprawiedliwy pokój, bo tego niezwykle potrzebuje Ukraina; kwestia jest tylko tego, jakie warunki zostaną wynegocjowane i tu potrzebna jest bardzo stanowcza polityka – zauważył.

Coraz więcej kandydatów na prezydenta Polski Trzaskowski, Nawrocki, Mentzen...

Rafał Trzaskowski wygrałby dziś wybory prezydenckie zarówno w I, jak i w II turze. W I turze drugie miejsce zajęłby niezależny kandydat, popierany przez Prawo i Sprawiedliwość, Karol Nawrocki, a trzecie Sławomir Mentzen (Konfederacja).

Takie rozstrzygnięcia wynikają z najnowszego sondażu pracowni IPSOS, przeprowadzonego na zlecenie TVP Info i „19.30”, Udział w wyborach zadeklarowało 65 proc. respondentów (53 proc. „zdecydowanie tak”, 12 proc. „raczej tak”). Trzaskowski, kandydat Koalicji Obywatelskiej, w I

turze wyborów prezydenckich, otrzymałby 33 procent głosów. Na drugim miejscu znalazłby się popierany przez PiS Karol Nawrocki, który otrzymałby 24 procent głosów. Trzecie miejsce zajęłby Sławomir Mentzen, jeden z liderów Konfederacji, na którego głosowałoby 15 proc. badanych.

Ponad dwa razy mniejsze poparcie i 7 procent głosów otrzymałby Szymon Hołownia, marszałek Sejmu i lider Polski 2050. Na kolejnych miejscach znalazłby się dziennikarz Krzysztof Stanowski i były polityk Konfederacji Grzegorz Braun (po 3 procent), kandydatka Lewicy Magdalena Biejat i jeden z liderów partii Razem

Adrian Zandberg (po 2 proc.) oraz poseł i przedsiębiorca startujący w ostatnich wyborach z list PiS Marek Jakubiak (1 proc.). Blisko 10 procent wyborców nie podjęło jeszcze decyzji.

W II turze Rafał Trzaskowski – według najnowszego sondażu IPSOS dla „19:30” i TVP.Info – otrzymałby 49 proc. głosów, a Karol Nawrocki 40 procent. Państwowa Komisja Wyborcza zarejestrowała 24 komitety wyborcze kandydatów na prezydenta. Kolejny, 25. komitet czeka na rejestrację.

Wybory odbędą się 18 maja. Ewentualna druga tura zostanie przeprowadzona 1 czerwca.

Premier Donald Tusk podpisał ważne memorandum

Google zainwestuje miliardy w Polsce

Premier Donald Tusk spotkał się z Sundarem Pichaiem, prezesem Google i Alphabet. Efektem podpisanego memorandum o współpracy Polskiego Funduszu Rozwoju z Google będą miliardowe inwestycje Google w Polsce, które przyczynią się do wzrostu PKB o 8%.

Google zaangażuje się m.in. w program szkoleniowy dla Polek i Polaków z zakresu umiejętności cyfrowych. – To są dobre wiadomości dla milionów, szczególnie młodych Polek i Polaków. To będzie wpływało bardzo korzystnie na ich możliwości rozwoju inwestycji i bezpieczeństwa – podkreślił Donald Tusk w siedzibie Google for Startups Campus Warsaw.

Omówiona została również kwestia współpracy w zakresie sztucznej inteligencji, energetyki czy cyberbezpieczeństwa. – Rozmawialiśmy o ogromnych szansach dla Polski w dziedzinie sztucznej inteligencji. Przywództwo, ambicje oraz talent dają Polsce nową pozycję w europejskiej innowacji. Polska to w tej chwili największy hub inżynierski – ponad dwa tysiące pracowników – mówił dyrektor Google i Alphabet.

– Z punktu widzenia Google'a Polska jest liderem w Europie i miejscem najbardziej interesującym także do inwestycji. Inwestycji w przyszłość, w bezpieczeństwo – naprawdę bardzo to doceniamy – powiedział szef rządu.

Przy okazji wizyty premier oraz prezes Google i Alphabet spotkali się z założycielami i przedstawicielami polskich startupów. Rozmawiali m.in. o deregulacji, którą szef rządu zapowiedział w ramach planu gospodarczego „Polska. Rok przełomu”.

 gov.pl

Donald Tusk i Sundar Pichaim podpisali memorandum, które przyniesie Polsce wiele korzyści

45 lat temu Polacy jako pierwsi weszli zimą na Czomolungmę

Rocznica zdobycia Mount Everestu

 PolskieHimalaje/facebook

W Warszawie odbyła się gala z okazji 45. rocznicy pierwszego zimowego wejścia na Mount Everest. 17 lutego 1980 roku sztuki tej dokonali Leszek Cichy i Krzysztof Wielicki. 20-osobową narodową wyprawą kierował prekursor zimowego himalaizmu Andrzej Zawada.

W Centrum Olimpijskim w Warszawie, gdzie odbyła się gala, zameldowało się szczęście spośród dziewięciu żyjących uczestników pierwszego wejścia zimą na Czomolungmę (tybetańska nazwa): Cichy, Wielicki oraz Walenty Fiut, Ryszard Gajewski, Aleksander Lwow i Maciej Pawlikowski.

Cichy był setną, a Krzysztof Wielicki sto pierwszą osobą na najwyższym szczycie Ziemi (8,848 m). Zdobyli go klasyczną drogą o godz. 10.40 czasu polskiego (w Nepalu 14.25). Po nich zimą wyczyn powtórzyło jedynie trzech Japończyków i dwóch Koreańczyków. Ostatnie wejście miało miejsce w 1993 roku.

– To była najbardziej grupowa – zespołowa wyprawa, jaką przeżyłem. Moje

pierwsze słowa brzmiały: Halo Andrzej, wiesz gdzie jesteśmy? Potem razem krzyknęliśmy do słuchawki: Na szczycie Everestu! Byliśmy tam w imieniu wszystkich uczestników. Każdy dał z siebie tyle, ile mógł. Na wierzchołku spędziliśmy 40 minut, pozostawiliśmy m.in. różaniec – wspominał Cichy.

Zdobywcy szczytu ze szczytu Everestu przynieśli kawałki skały i podzielili je na tyle części, ilu było uczestników ekspedycji. – Zabraliśmy kamienie i kartkę pozostawioną przez poprzednika Raya Geneta, zdobywcę szczytu jesienią. Amerykanin zginął w trakcie zejścia. Treść kartki rozpoczęła się słowami: „For a good time call Pat... (Jeśli chcesz się dobrze zabawić, zadzwoń do Pat...)” – wspominał Cichy.

Polacy są liderami zimowych zmagania z 8-tysięcznikami – na 10 spośród 14 wspięli się jako pierwsi, a jeden szczyt – Sziszapangma (2005) – zdobyli Włoch Simone Moro i Piotr Morawski (zginął pod Dhaulagiri w 2009 roku).

 TOM

W 1980 roku wyprawa z Polski zakończyła się historycznym wejściem na najwyższy szczyt świata

Polski film dokumentalny na festiwalu w Berlinie

Warszawa okiem Hindusa

 Unisolo Studio/materiały prasowe

„Listy z Wilczej”, polsko-niemiecka koprodukcja dokumentalna w reżyserii Arjuna Talwara, zostały pokazane podczas 75. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Berlinie. Obraz hinduskiego twórcy znalazł się w programie sekcji Panorama Dokumenty.

Panorama to jeden z najważniejszych segmentów programu Berlinale po Konkursie Głównym, w którym widzowie wcielają się w rolę jurorów przyznając Nagrodę Publiczności. „Listy z Wilczej” to drugi pełnometrażowy film w dorobku hinduskiego twórcy, który 12 lat temu wyemigro-

wał z Indii do Polski, po czym ukończył Szkołę Filmową w Łodzi (wydział operatorski).

Talwara zawsze interesowały tematy ojczyzny i przynależności. „Listy z Wilczej” nakręcił na ponad kilometrowej ulicy w centrum Warszawy, przy której zamieszkał. Hindus postanowił lepiej zrozumieć Polskę przyglądając się sąsiadom.

Kamera odkrywa mozaikę ukrytych historii, fascynujących postaci, które łączy więcej niż mogłoby się wydawać – ludzie żyją pomiędzy przeszłością a teraźniejszością, ojczyzną wyobrażoną a tą prawdziwą. Film posiada lekkość, humor i dystans, z którego wyłania

się obraz pełen sprzeczności i więzi kształtujących współczesną Europę.

Dokumentalista z dowcipem opowiada o Polsce, którą wybrał sobie za dom, jednocześnie zastanawiając się, czy już zawsze będzie tu obcokrajowcem. Ile lat musi minąć, by przedrostek „obcy” przestał go definiować?

Film powstał jako koprodukcja polsko-niemiecka, której głównymi producentami są: Karolina Śmigiel i Jarosław Wszędybył z UNI-SOLO Studio. Niemieckimi koproducentami są: Inselfilm, telewizje ZDF i ARTE oraz MOIN Film Fund Hamburg Schleswig-Holstein.

 TOM

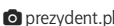

Arjun Talwar od lat z ciekawością przygląda się Polsce

RAPORT SPECJALNY

Prezydent Duda pierwszym europejskim przywódcą, który spotkał się w USA z prezydentem Trumpem za jego drugiej kadencji

Sukces czy porażka?

Prezydent Donald Trump przewidyuje umacnianie obecności armii amerykańskiej w Polsce. Powiedział, że jesteśmy jednym z najbardziej wiarygodnych aliantów, że łączą nas nie tylko więzi militarne – zaznaczył prezydent Andrzej Duda po rozmowie z prezydentem USA, którego zaprosił do Polski.

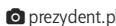
Prezydenci spotkali się podczas konferencji amerykańskich konserwatystów (CPAC) w National Harbor (stan Maryland) pod Waszyngtonem. Andrzej Duda był pierwszym europejskim przywódcą, który złożył wizytę Donaldowi Trumpowi od czasu jego wyborczej wygranej. Na konferencji prasowej podkreślił, że jest usatysfakcjonowany spotkaniem. Poinformował, że roz-

mowa dotyczyła także zakończenia wojny na Ukrainie.

– Prezydent Trump podkreślił stanowczo, że wojna na Ukrainie musi się skończyć, że to jego główny cel. Zależy mu na tym, by ludzie przestali ginąć. Powiedział, że serce mu się kraje, jak widzi zniszczone ukraińskie miasta, że wojna nie może być w ten sposób kontynuowana, że musi doprowadzić do jej zakończenia, a jedynym sposobem jest rozmawianie z Putinem – przekazał prezydent RP.

Sprawiedliwy pokój

W wywiadzie udzielonym TV Republika Andrzej Duda powiedział, że „nie wolno dopuścić do tego, żeby Rosja Ukrainę pokonała”. W ocenie polskiego prezydenta „bez amerykańskiego wsparcia Ukraina

Andrzej Duda w wypowiedzi dla mediów podkreślał, jak bardzo zadowolony jest ze spotkania z amerykańskim prezydentem

Prezydenci USA i Polski rozmawiali nie za długo, ale podobno w serdecznej atmosferze

tej wojny nie przetrwa”, a patrząc na to, jaka jest Rosja i Putin, dla którego życie rosyjskich żołnierzy nie ma znaczenia – „jakoś tę wojnę trzeba zakończyć”.

W wywiadzie dla TVN prezydent stwierdził z kolei, że dla niego najważniejsze jest, aby „wojna zakończyła się sprawiedliwym pokojem, który będzie trwał”. Chodzi o gwarancję, że „wojna nie wróci i że Rosja nikogo więcej nie napadnie”. – Ja dbam o bezpieczeństwo Polski, bo takiej jest moje zadanie – podkreślił.

„Fort Trump” nad Wisłą

– Nie ma obawy, żeby obecność USA w Polsce miała się zmniejszać – powiedział w Waszyngtonie prezydent RP. Dodał, że takie przekonanie wyniósł z warszawskiego spotkania z Petem Hegsethem, sekretarzem obrony USA. – Nie ma żadnej

obawy, by amerykańska obecność w Polsce miała się zmniejszać. Raczej należy zakładać, że będzie się ona zacieśniała – zaznaczył prezydent Polski.

Prezydent powiedział, że podczas rozmowy z Trumpem starał się wskazać na wagę wschodniej flanki NATO, a także wspominał o tym, że podczas rozmowy z Hegsethem mówił o potrzebie ustanowienia w Polsce „Fortu Trump”. – Prezydent się uśmiechnął i powiedział, że wie o tym – relacjonował Duda. Dodał, że Trump radził mu, by „nic się nie martwić”, bo Polska należy do najbardziej wiarygodnych aliantów.

Odnosząc się do krótkiego czasu spotkania – które zaczęło się z godzinnym opóźnieniem i trwało mniej niż 10 minut – Duda powiedział, że „żadne spotkanie z prezydentem Trumpem nie jest wystarczająco długie”.

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

Podziękowania dla Polonii

Podczas spotkania Andrzej Duda zaprosił Donalda Trumpa do Polski. – Jest do ustalenia, czy to się odbędzie w związku ze szczytem Trójmorza, czy w związku ze zbliżającym się szczytem NATO w Hadze – poinformował prezydent RP.

Po spotkaniu Andrzej Duda i ministrowie KPRP wzięli udział w konferencji CPAC, podczas której przemawiał Donald Trump. Prezydent USA zwrócił się do Dudy, który siedział w pierwszym rzędzie, nazywając go swoim wielkim przyjacielem. Podziękował za 84 proc. głosów polskiej Polonii w wyborach prezydenckich. – Nie wiem, jak to zrobiłeś – uśmiechał się Trump.

Wezwanie Morawieckiego

Jednym z gości konferencji amerykańskich konserwatystów był Mateusz Morawiecki. Były premier RP wzywał USA do utrzymania więzów z Europą. Powiedział, że Polska chce być „barbakanem Międzyomorza” i „nieodzownym sojusznikiem Stanów Zjednoczonych w tej części świata”.

– Potrzebujemy was, ale uważam, że wy również potrzebujecie nas. Bo jeśli zawiędziemy, Europa przejdzie do historii. Europa podupada. Jeśli zawiedziemy, Europa stanie się młodszym partnerem rosyjsko-chińskiego tandemu, a razem Rosja, Chiny i Europa są silniejsze niż Stany Zjednoczone, więc jest to zagrożenie dla bezpieczeństwa, stabilności i dobrobytu Stanów Zjednoczonych – mówił szef Europejskich Konserwatystów i Reformatorów.

Kubicki widzi szansę

Wspomniana TV Republika, która współorganizowała spotkanie prezydenta Polski z prezydentem USA, miała swoje studio na konferencji amerykańskich konserwatystów. Gościł w nim m.in. Adrian Kubicki, lubiany przez Polonię były konsul Polski w Nowym Jorku.

– Gwałtowna zmiana, która nastąpiła w polityce amerykańskiej po dojściu Donalda Trumpa do władzy, jest szansą dla Polski. Przy każdej rozmowie, łącznie z

rozmową prezydenta Trumpa z prezydentem Dudą, padła podziękowanie za to, że jesteście odpowiedzialnym sojusznikiem, który wydaje najwięcej na unowocześnianie i dozbrajanie armii – mówił w programie „Polityczna kawa w USA” były dyplomata.

Sikorski zaprosił Rubio

Dzień przed rozmową Trumpa z Dudą w ambasadzie RP w Waszyngtonie doszło do spotkania Marco Rubio, sekretarza stanu USA, z Radosławem Sikorskim, szefem polskiego MSZ. – Odniosłem wrażenie, że Stanom Zjednoczonym zależy na trwałym pokoju – komentował po wszystkich polski dyplomata, dodając, że celem jest to, by „Ukraina mogła decydować o własnej przyszłości”.

Sikorski zaznaczył, że spotkanie dotyczyło zarówno wojny w Ukrainie jak i „współpracy w tak odległych krajach jak Korea Północna, Wenezuela, Kuba, czy Iran”. – To była mocna rozmowa bliskich sojuszników – powiedział polski minister, informując także, że zaprosił Rubio do złożenia wizyty w Polsce, a ten je przyjął. Być może sekretarz stanu USA będzie gościem honorowym podczas globalnej narady polskich ambasadorów w lipcu.

Pivot to Asia

Odnosząc się do kwestii gwarancji bezpieczeństwa dla Ukrainy, szef MSZ odpowiedział, że „chodzi o to, by Ukraina mogła determinować swoją przyszłość”. Powiedział też, że rozmawiał z Rubio o przyszłości partnerstwa USA z Ukrainą, a także o rozmowach sekretarza stanu z szefem rosyjskiego MSZ Siergiejem Ławrowem, lecz odmówił podania szczegółów. Zapewnił jednak, że „prędzej czy później” Europa weźmie udział w procesie negocjacji w sprawie zakończenia wojny.

Sikorski stwierdził, że nie jest niespodzianką, iż USA zamierzają się skupiać na rywalizacji w rejonie Indo-Pacyfiku. – Przypominam, że tzw. „pivot to Asia” był już polityką prezydenta Obamy. Więc tutaj nic nowego nie nastąpiło – dodał na koniec.

 TOMASZ RYZNER

– Potrzebujemy was, ale uważam, że wy również potrzebujecie nas – mówił na konferencji w USA Mateusz Morawiecki

 Mateusz Morawiecki / Facebook

 MSZ

Dzień przed spotkaniem prezydentów Polski i USA w Waszyngtonie miała miejsce rozmowa szefów dyplomacji obu krajów: Radosława Sikorskiego i Marco Rubio

 Marzysz o dealu na Florydzie?

- KUP ze mną FORECLOSURE!

Zadzwoń
i zapytaj
o szczegóły

Renata Janus P.A., Realtor | PPI Realty Inc.

561-542-2387

Ponad 20 lat doświadczenia na rynku nieruchomości

 3000 N. Military Trail # 102,
Boca Raton, FL 33431

 janusinternational@yahoo.com

Nieruchomość na KAŻDĄ kieszeń

 **SQUARE
ENTERPRISES®**
OFICJALNY DYSTRYBUTOR

SUNEW MED+

Efekt widoczny już po pierwszym użyciu

WSPIERAMY KOBIETY
KAŻDEGO DNIA

Użyj kodu

DZIENKOBIET

aby otrzymać **10% rabatu**
na kolejne zamówienie
SunewMed+!

Oferta dostępna jednorazowo dla każdego klienta.
Ważne do 30.03.2025.

ZESKANUJ I KUP

Słoneczna Floryda dla Ciebie!

Sarasota - Bradenton - Venice - NorthPort

Mario Mlotkowski
REALTOR / PUBLIC NOTARY
(941) 822-1688
www.941HomesForSale.com
Gallery Properties International

Jako właściciel budynków na wynajem pomogę w znalezieniu właściwej inwestycji i zadbam o właściwe zarządzanie.

- Kupno nieruchomości i pomoc w przeprowadzce na Florydę
- Nieruchomości bankowe
- Biznesy
- Działki budowlane
- Inwestycje

NIERUCHOMOŚCI NA FLORYDZIE

oraz przy słynnym Źródleku Młodości (Warm Mineral Springs)

KUPNO - SPRZEDAŻ - DOMY - DZIAŁKI

● SARASOTA ● NORTH PORT ● VENICE ● PORT CHARLOTTE

13 LAT DOŚWIADCZENIA NA LOKALNYM RYNKU

Agata Bulanda PA preferred SHORE

Realtor – Notary Public

50 S. Lemon Ave. Ste 302, Sarasota, FL 34236 MÓWIĘ PO POLSKU

Biuro: 941-999-1179, cell 941-323-6519

agatabulanda@msn.com

www.agatabulanda.com

SL 3123922

Zapraszamy do współpracy NOWYCH AGENTÓW

50

Wyślij tak, jak trzeba! Tylko przez

POLAMER

Nie mieszkasz blisko naszego punktu?

Wyślij z domu na

send.polamerusa.com

- paczki morskie i lotnicze
- mienie przesiedlenia
- transport komercyjny
- przekazy pieniężne
- bilety lotnicze oraz kwiaty i zestawy upominkowe do Polski

■ GREENPOINT - NY

167 Greenpoint Ave.
Tel. 718-349-1319

■ MASPETH - NY

64-02 Flushing Ave.
Tel. 718-326-2260

■ ROSELLE - NJ

275 Cox St. - Magazyn Cargo
Tel. 908-352-9100

■ WALLINGTON - NJ

130 Main Ave.
Tel. 973-779-6613

Adresy wszystkich naszych biur i agentów znajdziesz na stronie Polamerusa.com bądź pod 773-774-8855

Czy Twoje OSZCZĘDNOŚCI EMERYTALNE są bezpieczne i dobrze zarządzane? Czy jesteś gotowy na emeryturę?

BEZPŁATNA POMOC I EDUKACJA w zakresie MEDICARE i planowania finansowego oraz wsparcie przy podejmowaniu ważnych decyzji emerytalnych.

Aleksandra Mróz

licencjonowany specjalista ubezpieczeń Medicare i na życie w stanach: CT, MA, RI, SC

Tel. 860-997-3054

ola_mroz@yahoo.com

185 Silas Deane Hwy. Wethersfield, CT 06109

Polonia z Bostonu bawiła się na karnawałowo-walentynkowym balu

Bal z sercem w tle

15 lutego w parafii Matki Bożej Częstochowskiej w Bostonie odbył się bal charytatywny połączony z obchodami karnawału i walentynek. Wydarzenie, zorganizowane przez Szkołę Ewangelizacji św. Marii Magdaleny (SESA Boston), zgromadziło wielu gości w każdym wieku.

Gdy wybiła godzina 18:00, w sali Jana Pawła II przy Dorchester Ave. rozbrły światła i zagrała muzyka taneczna. Do hitów puszczanych przez DJ-a Mariusza bawili się członkowie społeczności polonijnej w Bosto-

nie. Bal, zorganizowany po raz pierwszy, był świetną okazją do integracji, przyjemnej zabawy oraz wspólnego spędzenia czasu.

Na gości, poza doskonałą oprawą muzyczną, czekało pyszne menu – gorąca kolacja, kawa, przekąski oraz suto zastawiony stół z deserami. Dodatkową atrakcją podczas balu była aukcja charytatywna, podczas której można było wylicytować weekendowy wyjazd na Cape Cod do klimatycznego motelu Ocean Breeze w South Yarmouth, MA. Dochód z balu zostanie przeznaczony na cele ewangelizacyjne.

 MH

 Marcin Bolec

Więcej zdjęć znajdziesz na
www.BialyOrzel24.com

NAJTAŃSZE BILETY LOTNICZE
DO POLSKI, EUROPY I NA CAŁY ŚWIAT!

PACZKI LOTNICZE I MORSKIE
DO POLSKI, UKRAINY ORAZ CAŁEJ EUROPY

EKSPRESOWE PRZEKAZY DOLARÓW
DO BANKU, NA KONTO LUB Z DOSTAWĄ DO DOMU

POMAGAMY PRZY SKŁADANIU DOKUMENTÓW NA POTWIERDZENIE OBYWATELSTWA POLSKIEGO ORAZ PRZY WYPEŁNIANIU APLIKACJI NA ZIELONĄ KARTĘ, OBYWATELSTWO I PASZPORT USA

 SYRENA TRAVEL AGENCY
Tel. 617-269-9123
10 ANDREW SQ., SOUTH BOSTON, MA 02127
syrenatravel@gmail.com

- USŁUGI NOTARIALNE: TŁUMACZENIA DOKUMENTÓW
- APOSTILLE
- WAKACJE ALL-INCLUSIVE, KARAIBY, POLSKA, EUROPA, PIELGRZYMKI, WYCIECZKI KRAJOZNAWCZE
- REJSY STATKIEM - CRUISES
- REZERWACJE HOTELI ■ WYNAJEM SAMOCHODÓW
- MIENIE PRZESIEDLEŃCZE, WYNAJEM KONTENERÓW
- ODBIÓR Z DOMU KLIENTA SAMOCHODÓW I MOTOCYKLI ORAZ TRANSPORT DO PORTU MORSKIEGO W NEW JERSEY

NOWOŚĆ!!!
ODBIÓR PACZEK Z DOMU KLIENTA
www.syrenatravelagency.com

„Dwa języki, dwie przygody, ruszaj z nami w te zawody!”

- ✓ Klasy dla dzieci w wieku 3-16 lat
- ✓ Przygotowanie do egzaminu SEAL OF BILITERACY
- ✓ Zajęcia: soboty, 9:30 am - 1:30 pm
- ✓ NOWOŚĆ! Zajęcia dla dorosłych

ZAPISZ SIĘ
JUŻ DZIŚ!

Szkoła Języka Polskiego
im. Janusza Korczaka w Providence
866 Atwells Ave, Providence, RI
korczakps@gmail.com
401-919-9835
www.szkolari.com

Podaruj swojemu dziecku język ojczysty!

Szkoła Języka Polskiego
im. św. Jana Pawła II w Bostonie
52 Boston St.,
South Boston, MA 02127

Przyjmujemy dzieci w wieku od 3 do 15 lat

www.psboston.org
✉ polishlanguageschool@yahoo.com
☎ 617-464-2485

NIE WSZYSTKO MOŻNA W ŻYCIU ZAPLANOWAĆ...

Worcester Funeral Home

Ale zaplanowanie i opłacenie własnego pogrzebu sprawi, że Twoje ostatnie życzenia będą spełnione i pozabawi Twoich bliskich dodatkowych kłopotów.

Nasz zakład pogrzebowy służy lokalnej Polonii od 1912 roku i mieści się tuż obok polskiej parafii.

www.worcesterfuneral.com

DIRSA-MORIN FUNERAL HOME
298 Grafton St., Worcester, MA
Tel. 508-753-4211

HENRY DIRSA FUNERAL HOME
33 Ward St., Worcester, MA
Tel. 508-756-8346

SPRZEDAŻ, KUPNO & WYNAJEM NIERUCHOMOŚCI

Stockwood Realty
Mówimy po polsku!

10 Andrew Square | Boston, MA 02127 | 617) 564-1762
www.stockwoodrealty.com

**ANIA
WOJCIECHOWSKA-TIFAK**
617-953-4748
ania@stockwoodrealty.com

**PROFESJONALIZM I DOŚWIADCZENIE,
NA KTÓRYM MOŻESZ POLEGAĆ!**

PROJEKT TWOICH MARZEŃ zaczyna się tutaj!

Spójne i przemyślane rozwiązania architektoniczne, dostosowane do indywidualnych potrzeb.

Każdy projekt tworzony z dbałością o detale, aby stworzyć funkcjonalne i inspirujące przestrzenie, które podnoszą komfort życia.

Z ponad 15-letnim doświadczeniem w architekturze i designie, realizujemy projekty różnej skali – od nowych budynków po renowacje.

Nie czekaj – zacznij planowanie już dziś!

Skontaktuj się, by omówić swoją wizję i jak mogą pomóc w jej realizacji.

Projekt obecnie w budowie

857.891.9927 szymanskiarchitect.com
SZYMANSKI | ARCHITECT

SOCIETY OF POLISH AMERICAN TRAVEL AGENTS

POLSKIE AGENCJE PODRÓŻY
polecają szeroki wachlarz usług,
bogate doświadczenie oraz profesjonalną,
osobistą obsługę klienta, której nie znajdą
Państwo w internecie.

www.spata.org

LISTA ZRZESZONYCH AGENCJI

MASSACHUSETTS Golemo Travel Service (508) 755-2753 Pat Tours Division of W.W.T. (413) 747-7702	NOWY JORK Albatross Travel Agency (718) 383-7211 Interport Travel Service (716) 892-8002 Maria Agency (718) 389-6208 Pol-Travel Service (718) 383-0505 Renata's Agency (845) 628-8828
NEW JERSEY Classic Travel (973) 473-3845 Dom Polski, LLC (732) 727-7711 Europe Travel (732) 390-1750 Globe Travel (732) 525-8589 Krystyna Travel Tours & Services (973) 779-0077 Polish American Bureau (973) 472-0522 Polskie Biuro (973) 777-7711 Pulaski Travel (732) 826-1500 Spojnik Agency (609) 393-1616 Nova Travel (201) 906-9101	PENNSYLVANIA J.World Travel Inc (215) 634-6006
	ILLINOIS Polamer, Inc (773) 685-8222 Rek Travel (773) 777-7733
	HAWAII Barefoot Travel (808) 218-3940 Polonia Hawaii Tours (808) 955-4567

ZAPRASZAMY NOWYCH CZŁONKÓW!

SPATA
36 Main Street, South River | New Jersey 08882
Phone: 732-390-1750
E-mail: europetravelhp@gmail.com

Poruszająca wystawa w Massachusetts State House dokumentująca rosyjską inwazję na Ukrainę

Wojna w obiektywie

📷 Marcin Bolec, Lidia Bolec

Pod złotym dachem jednego z najpiękniejszych i najważniejszych budynków w Bostonie miało miejsce równie ważne i wzniosłe wydarzenie. 18 lutego w Wielkiej Sali Massachusetts State House zawisły wyjątkowe i poruszające serce fotografie. Zdjęcia, wykonane przez ukraińskich i amerykańskich fotografów z programu Fulbright Ukraine, udokumentowały pierwsze dni rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Pokazywały dramat wojny, ale także determinację, opór i niesioną pomoc humanitarną.

Uroczysta inauguracja

Organizatorem wystawy było Polskie Centrum Naukowe w Chicopee, a jej otwarcie połączono z uroczystą ceremonią upamiętniającą trzecią rocznicę rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Tematem przewodnim wydarzenia stały się „Wojna, opór i pomoc humanitarna” – trzy filary, które od niemal trzech lat definiują codzienność milionów Ukraińców.

Na inauguracji pojawiło się około 150 osób, a wśród nich ważni goście reprezentujący zarówno lokalne władze, jak i organizacje działające na rzecz Ukrainy. Obecny był m.in. Krzysztof Szczęsny, współzałożyciel organizacji Americans for Ukraine i dyrektor Centrum Pomocy Humanitarnej w Warszawie. W wydarzeniu uczestniczyli również przedstawiciele organizacji dobroczynnej Sky Philanthropy, Polskiego Centrum Naukowego w Chicopee, Fundacji Kultury Polskiej w Bostonie oraz The Copernicus Institute. Gazetę „Biały Orzeł” reprezentował jej redaktor naczelny Marcin Bolec.

Wydarzenie w Massachusetts State House zostało zorganizowane z inicjatywy i dzięki staraniom Polskiego Centrum Naukowego w Chicopee

Wystąpienia otwierające wystawę poru-

Świadectwo historii

szły kwestie międzynarodowej solidarności i roli, jaką w tym konflikcie odgrywają Stany Zjednoczone oraz Polska. Mark Szpak, prezydent Fundacji Kultury Polskiej w Bostonie, przypomniał, jak ważne w obliczu zataczającej koło historii jest wsparcie dla Ukrainy.

– Mój ojciec urodził się w Polsce w latach 20. XX wieku pod Lwowem. Został oddzielony od rodziny na początku II wojny światowej przez Sowieców, którzy wówczas kolaborowali z Niemcami i którzy później uniemożliwili mu powrót do rodziny. Jest tu wielu innych takich jak on. Teraz państwo rosyjskie powróciło na te same tereny. Niezwykle ważne jest uhonorowanie odwagi i męstwa narodu ukraińskiego, narodu Europy walczącego ponownie z rosyjską agresją – mówił Szpak podczas swojego wystąpienia.

Zdjęcia prezentowane na wystawie to wstrząsający zapis pierwszych dni inwazji: zbombardowane miasta, uchodźcy z całym ich dotychczasowym życiem upchanym w kilka toreb, wolontariusze rozdający żywność na granicy. Wśród fotografii znalazły się także obrazy dokumentujące pomoc niesioną przez Polaków – konwoje humanitarne, tymczasowe schronienia, momenty solidarności i wsparcia. Celem wystawy było przypo-

mnienie nie tylko o trwającej wojnie, ale także wysiłkach społeczności polskiej i mieszkańców Massachusetts na rzecz uchodźców z Ukrainy. To także okazja do refleksji nad międzynarodową solidarnością i pomocą humanitarną w obliczu konfliktu.

Pomoc i solidarność

Po zakończeniu ekspozycji w Massachusetts State House wystawa będzie podróżować po różnych uniwersytetach w stanie Massachusetts. Wcześniej można ją było oglądać na Quinnipiac University w Connecticut. Dzięki temu więcej osób zetknie się z historią, która dzieje się na naszych oczach i zrozumie, jak wielką wartość ma wsparcie udzielane Ukrainie.

Trzy lata po rozpoczęciu rosyjskiej inwazji, wojna wciąż trwa, a jej skutki są dramatyczne. Podczas otwarcia wielokrotnie podkreślano, że konflikt ten nie jest jedynie sprawą Ukrainy – to walka o wolność i demokratyczne wartości. Zdjęcia na tej wystawie mówią więcej niż tysiąc słów – opowiadają o tragedii, ale także o niezłomności i nadziei, które wciąż płoną w sercach tych, którzy nie poddali się pomimo przeciwności losu.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele lokalnych polonijnych organizacji

📄 MARLENA HEBDA

REKOLEKCJE JUBILEUSZOWE DLA POLONII

REKOLEKCJE WYGŁOSI

Ks. prał. Józef
Niżnik – świadek
objawień św.
Andrzeja Boboli

23-26
marca
2025

Sanktuarium św. Andrzeja Boboli
54 W Main St, Dudley, MA
508) 943-5633

PROGRAM:

Niedziela 23 marca

- 9:00 Msza i nauka rekolekcyjna
- 12:00 Msza i Wielka Nowenna do św. Andrzeja Boboli z nauką rekolekcyjną

Poniedziałek 24 marca

- 17:00- Adoracja i możliwość spowiedzi
- 18:00 -Msza i nauka rekolekcyjna

Wtorek 25 marca

- 8:30 adoracja i możliwość spowiedzi
- 9:30 Msza i nauka rekolekcyjna
- 17:00- Adoracja i możliwość spowiedzi
- 18:00 -Msza i nauka rekolekcyjna

Środa 26 marca

- 17:00- Adoracja i możliwość spowiedzi
- 18:00 -Msza i nauka rekolekcyjna

Advanta
Real Estate
617-770-2700

**KUPNO
SPRZEDAŻ
WYNAJEM**

**DOMY
MIESZKANIA
DZIAŁKI
OBIEKTY
KOMERCYJNE**

Ekspertyza, praktyka i autentyczność poparte wieloletnim doświadczeniem na rynku nieruchomości i finansów.

Nie działamy szablonowo, opieramy się na indywidualnym podejściu do klienta.

792 Southern Artery, Suite A, Quincy, MA 02169

tel. 617-905-2375

e-mail: eva.o@advanta-re.com
www.AdvantaRealEstate.com

Eva Olszewski
Broker/Owner
Notariusz

Twoja sprawdzona POLONIJNA AGENCJA!

- ▶ Bilety lotnicze do/z Polski oraz do wszystkich portów lotniczych
- ▶ Paczki do Polski, Europy, Azji i Ameryki Łacińskiej
- ▶ Transport samochodów, pojazdów, mienia
- ▶ Wysyłka dolarów na cały świat do odbioru, z dostawą do domu lub na konto
- ▶ Wycieczki i wakacje all inclusive (ubezpieczenie na czas podróży)
- ▶ Rejsy statkiem (Cruises)
- ▶ Hotele, wynajem samochodów
- ▶ Tłumaczenia i usługi notarialne

*Odwiądź
Ziggy's Tours
i zaplanuj
swoją
następną
podróż!*

**ZIGGY'S
TOURS**
A n d S e r v i c e

827 Dorchester Ave., Dorchester, MA 02125
Tel. 617-288-7777 • Fax 617-288-5777
ziggy@ziggystours.net
www.ziggystours.net

NAJLEPSZE PĄCZKI

NA PÓŁNOCNYM WYBRZEŻU

**CODZIENNIE
ŚWIEŻE!**

JUŻ W SPRZEDAŻY
... aż do Wielkanocy!

DOMOWEJ ROBOTY WEDŁUG STAREJ RECEPTURY

★ najwyższej jakości składniki ★ pyszne nadzienia
z: truskawką, jagodami, śliwką, czereśnią, maliną oraz bez nadzienia
(każde nadzienie dostępne z domową bitą śmietaną lub bez)

99 Bridge St. (Rte. 1A), Salem, MA 01970, Tel. 978-744-0995
Zapraszamy od 5 am do 11 pm przez 7 dni w tygodniu!

www.coffeetimebakeshop.net

Nowodworski Foundation zaprasza na „Elektryzujące obchody” jubileuszu 25-lecia oraz Dnia Kobiet

Wieczór pełen muzycznych wrażeń

📷 Zosia Zeleska-Bobrowski

Nowodworski Foundation zaprasza na wyjątkowy koncert, który będzie okazją do wspólnego świętowania trzech ważnych wydarzeń – 25-lecia działalności fundacji, integracji uczestników obozów organizowanych przez fundację oraz zbliżającego się Dnia Kobiet. Koncert muzyki klasycznej połączony z wieczorem tanecznym odbędzie się 8 marca w Bronxville Women's Club (135 Midland Ave, Bronxville, NY). Wydarzenie stanowi okazję do spotkania z innymi miłośnikami sztuki, przedstawicielami polonijnej społeczności i sympatykami Nowodworski Foundation.

Tradycja, kultura i pasja

Głównym artystą koncertu będzie Tomasz Konieczny, światowej klasy bas-baryton, który występuje na największych operowych scenach, w tym w nowojorskiej Metropolitan Opera w dniach 4-15 marca. Jego repertuar obejmuje zarówno klasyczne role operowe, jak i liryczne interpretacje pieśni. Na scenie pojawi się także Ensemble Con Brio de Montreal – zespół znany z mistrzowskich wykonań muzyki kameralnej, który tego wieczoru zadba o niezwykłą oprawę muzyczną. Po części koncertowej goście będą mieli okazję do wspólnego świętowania podczas uroczystej kolacji, a następnie wieczoru tanecznego przy muzyce DJ-a Tomasza.

Wydarzenie poprowadzi Rita Cosby, uznana dziennikarka, laureatka nagrody Emmy i autorka bestsellerowych książek.

Atrakcyjny program

Organizatorzy zadbali o pełny i spójny program wydarzenia oferujący doznania muzyki klasycznej, jak również zachęcający do wspólnego śpiewania i tańca. Szczegółowy harmonogram wydarzenia oraz repertuar występów przedstawia się następująco:

🕒 **17:00** – Spotkanie zapoznawcze uczestników i ich rodzin połączone z informacjami nt. Programu Żywa Lekcja Historii oraz wykładem o Bartłomieju Nowodworskim, patronie fundacji.

🕒 **18:30** – Pierwsza część koncertu:

Założycielem i prezesem obchodzącej jubileusz 25-lecia Nowodworski Foundation w Nowym Jorku jest Jerzy Leśniak

- Chóry Hejnał i Copernicus – Bogurodzica
- Chór Hejnał – Psalm Gomółki
- Bartłomiej Nowodworski – video prezentacja patrona Fundacji
- Chór Copernicus
- Nowodworski Foundation – prezentacja video
- Patrycja Posłuszny, sopran – „I want magic” z opery „A Streetcar Named Desire”
- Nicholas Kaponyas, fortepian – Walc Chopina
- Jakub Polaczyk, fortepian – Walc Chopina w interpretacji Paderewskiego
- Ensemble Con Brio de Montreal, Nadia & Mariusz Monczak, skrzypce
- Tomasz Konieczny, bas baryton – arie operowe
- Rozdanie nagród dla aktywistów Fundacji oraz wręczenie medalu im. Jana III Sobieskiego dla Tomasza Koniecznego
- Śpiewanie wraz z publicznością – Hymn Rycerza św. Jana pamięci Bartłomieja

Nowodworskiego (muzyka Krzysztof Niegowski, słowa Mariusz Monczak)

🕒 **20:00** – Przerwa, poczęstunek

🕒 **20:30** – Część druga koncertu:

- Krzysztof Medyna, Andrzej Winnicki – Jazz Recital
- Polsko Amerykański Zespół Folklorystyczny
- Polsko Amerykański Zespół Folklorystyczny zaprasza całą salę na wspólnego poloneza
- Bal prowadzony przez DJ-a Tomasza
- 🕒 **23:00** – Zakończenie wydarzenia.

Zaproszenie dla każdego

Bilety na wydarzenie można zakupić na stronie fundacji www.sitenf.org. Fundacja zaprasza uczestników w każdym wieku.

„Elektryzujące obchody” to nie tylko świętowanie jubileuszu, ale także wsparcie dla działań fundacji, która od 25 lat promuje kulturę i edukację, wspiera młode talenty oraz integruje polonijną społeczność w Stanach Zjednoczonych.

Festiwal Małej Polski w New Britain – święto polskiej kultury w sercu CT

Znamy datę!

Już 8 czerwca Broad Street w New Britain w stanie Connecticut ponownie zamieni się w tętniące życiem centrum polskiej kultury. Festiwal Małej Polski, jedno z najszybciej rozwijających się wydarzeń kulturalnych w Nowej Anglii, przyciąga co roku ponad 30 tysięcy uczestników z całego Wschodniego Wybrzeża. To wydarzenie jest wyjątkową okazją, by poczuć prawdziwego ducha Polski.

W programie tegorocznego wydarzenia tradycyjnie znajdują się koncerty, występy artystyczne i pokazy taneczne, a także liczne atrakcje dla rodzin z dziećmi. Miłośnicy polskiej kuchni będą mogli skosztować wyśmienitych przysmaków, serwowanych w licznych punktach gastronomicznych. Nie zabraknie również ogródków piwnych oraz stoisk ponad stu wystawców oferujących unikalne produkty i pamiątki. Jak co roku, z okazji festiwalu, ukaże się specjalne dwujęzyczne wydanie „Białego Orła”, które jeszcze bardziej przybliży uczestnikom polską historię i kulturę.

Więcej informacji dotyczących Festiwalu Małej Polski, zdjęcia z poprzednich edycji oraz aktualizacje dotyczące tegorocznego programu można znaleźć na stronie internetowej www.littlepolandfestival.com.

Niezależnie od tego, czy masz polskie korzenie, czy chcesz poczuć się jak Polak choćby przez jeden dzień – koniecznie odwiedź Festiwal Małej Polski. Do zobaczenia 8 czerwca w New Britain!

📷 Archiwum WEM

Tegoroczny Festiwal Małej Polski w New Britain w CT odbędzie się w niedzielę, 8 czerwca

W polskim konsulacie na Manhattanie upamiętniono 85. rocznicę pierwszej masowej deportacji obywateli Polski na Wschód

„Wspólne Historie”

 Archiwum Polskiej Szkoły w Wallington, CPSD

10 lutego w siedzibie Konsulatu Generalnego RP w Nowym Jorku odbyło się spotkanie pod hasłem „Wspólne Historie”. Wydarzenie upamiętniło 85. rocznicę pierwszej masowej deportacji obywateli Polski na Wschód. Uroczystość była okazją do spotkania świadków historii oraz pogłębienia znajomości czasów, ludzi skazanych przez reżymy i propagandę na cierpienie i zapomnienie. W trakcie spotkania uczestnicy mieli możliwość wysłuchania roz-

mowy z Sybiraczką Heleną Knapczyk, obecnie mieszkającą w Connecticut, która jako dziecko została wywieziona wraz z całą rodziną na Syberię. Rozmowę prowadził dziennikarz polonijny Wojciech Maślanka. Obecnych było także kilku innych świadków historii, którzy doświadczyli zesłania na „nieładną ziemię”. Wśród zgromadzonych w konsulacie nie zabrakło polonijnej młodzieży, obecna była też dr Dorota Andracka – prezes Centrali Polskich Szkół Doksztalających w Ameryce.

Wydarzenie upamiętniło 85. rocznicę pierwszej masowej deportacji obywateli Polski na Wschód

W spotkaniu wzięła udział Sybiraczka Helena Knapczyk (w środku), która podzieliła się ze zgromadzonymi w konsulacie swoją historią

Konsul generalny RP w NY Mateusz Sakowicz podkreślił, jak ważna jest pamięć o historii

Podczas uroczystości głos zabrał m.in. konsul generalny Mateusz Sakowicz, który podkreślił wagę obchodzonej rocznicy oraz tego, jak ważna jest pamięć o historii i o ludziach, którzy doświadczyli zesłańczego losu. Konsul wręczył także odznaczenia państwowe. Spotkaniu towarzyszyła wystawa prac Izabeli Łapińskiej z cyklu „Ślad pamięciowy”, a także występ chóru młodzieżowego Vox Cordis działającego przy Polskiej Szkole im. św. Stanisława Kostki w Wallington w New Jersey pod batutą Iwony Wesołowskiej.

 OPR. WEM

Podczas uroczystości wręczono odznaczenia państwowe

Uroczystość swoim występem uświetnił młodzieżowy chór Vox Cordis z Wallington w New Jersey

47. PREZYDENT USA

Świętuj inaugurację z naszą serią produktów

POLISH AMERICANS FOR TRUMP

Bluzy z kapturem

Kolor:
białe z kolorowym nadrukiem
Rozmiary:
S, M, L, XL, 2XL.

Cena:
\$42.95

T-shirty

Kolor:
białe, niebieskie
Rozmiary:
S, M, L, XL, 2XL.

Cena:
\$21.95

Czapki

Cena:
\$24.95

Przypinki

Cena:
\$4.95

Kubki
Kolor: biały

Cena:
\$12.95

Zamów już dziś na:

PoloniaPride.com

Vista Mikołajki Marina & Resort

 Spectrum Development

Dla inwestorów mieszkających poza granicami Polski, którzy szukają stabilnego i dochodowego sposobu na lokowanie kapitału, model inwestycyjny typu condo staje się atrakcyjną opcją. Pozwala on na bezpieczne inwestowanie w polski rynek nieruchomości, zapewniając możliwość uzyskiwania pasywnego dochodu, przy minimalnym zaangażowaniu w codzienne zarządzanie nieruchomością. W obliczu rosnącej inflacji i niskich stóp procentowych na rynku bankowym, tradycyjne metody oszczędzania stają się coraz mniej opłacalne. Inwestowanie w nieruchomości w Polsce to sposób na pomnożenie oszczędności w stabilnym i rozwijającym się rynku

Inwestuj i zarabiaj

Vista Mikołajki Marina & Resort to inwestycja obejmująca nie tylko apartamenty, ale także ekskluzywne wille, oparta na modelu condo. Łączy ona korzyści płynące z posiadania nieruchomości z możliwością generowania pasywnego dochodu. Właściciel zachowuje pełne prawa do swojej nieruchomości – może ją sprzedać, przekazać w spadku lub podarować bliskim.

Całym obiektem będzie zarządzać profesjonalny operator hotelowy, co eliminuje konieczność samodzielnego wynajmu i organizacji serwisu sprzątającego, dzięki czemu inwestycja jest praktycznie bezobsługowa. To idealne rozwiązanie dla osób z zagranicy, które chcą czerpać zyski z wynajmu, a jednocześnie mieć do dyspozycji własne miejsce na pobyt w Polsce.

Oferta jest elastyczna i dostosowana do indywidualnych potrzeb. Klienci mogą wybrać umowę podziałową w proporcjach 70/30%, zapewniającą nieograniczony pobyt właścicielski zarówno w apartamentach, jak i willach, lub zdecydować się na zakup nieruchomości na wyłączny użytek, bez konieczności zawierania umowy najmu.

Lokalizacja – serce Mazur

Vista Mikołajki Marina & Resort znajduje się w jednym z najpiękniejszych regionów Polski, tuż przy jeziorze Mikołajskim, w otoczeniu obszaru Natura 2000. Położona na Szlaku Wielkich Jezior Mazurskich, inwestycja jest w sąsiedztwie jeziora Śniardwy, największego jeziora w Polsce. Zaledwie 5 kilometrów dzieli ją od Rezerwatu przyrody Łuknajno, który stanowi ważne miejsce dla ornitologów i miłośników natury. W niedalekiej odległości znajduje się też centrum Mikołajek wraz z promenadą, co umożliwi mieszkańcom łatwy dostęp do atrakcji turystycznych oraz pieszych i rowerowych wycieczek.

Oferta – komfort w naturze

Mazurski resort oferuje zarówno apartamenty jak i wille na sprzedaż. Łączny teren inwestycji ma ponad 32 hektary z linią brzegową o długości 268 metrów. W trzech większych budynkach zlokalizowanych jest 115 apartamentów, każdy o podwyższonym standardzie z balkonem lub tarasem i klimatyzacją. Oprócz tego na terenie inwestycji wybudowano 37 luksusowych domów, które harmonijnie wpisują się w mazurski krajobraz.

Dostępne są zarówno domy parterowe, jak i dwupoziomowe o powierzchni od 80 m² do 215 m², usytuowane na działkach o wielkości od 550 m² do 1 450 m². Wyróżniają się nowoczesnymi rozwiązaniami, takimi jak ogrzewanie podłogowe czy duże przesuwne okna, które zapewniają doskonałe doświetlenie wnętrza.

Vista Mikołajki Marina & Resort to kompleks, który oferuje wiele dogodności dla mieszkańców i gości. Bezpośrednio zlokalizowane jezioro wraz z prywatną mariną do cumowania łodzi oraz kąpielisko umożliwiają aktywne spędzanie wolnego czasu i uprawianie sportów wodnych. Dodatkowo na terenie kompleksu powstanie lądowisko dla helikopterów, pole golfowe, korty tenisowe, zewnętrzny basen z podgrzewaną wodą i SPA.

Ceny i realizacja

Ceny nieruchomości zależą od ich wielkości oraz powierzchni działki. W ofercie znajdują się wille, których ceny zaczynają się od 999 tysięcy zł netto. Apartamenty w kompleksie mają powierzchnię od 25 do 63 m², a ich ceny rozpoczynają się od 455,000 zł netto. Dodatkowym atutem jest możliwość odzyskania 23% VAT, a w ramach standardu deweloperskiego oferowane jest bezpłatne wykończenie. Istnieje również opcja zakupu apartamentu z pełnym wyposażeniem pod klucz. Obecnie apartamenty znajdują się na etapie stanu deweloperskiego, a plano-

wany termin ich oddania do użytkownika to maj 2025 roku. W przypadku domów stan deweloperski ma być gotowy na lipiec 2025.

Deweloper z doświadczeniem i zaufaniem

Firma Spectrum Development działa na polskim rynku nieruchomości od 25 lat, zdobywając w tym czasie bogate doświadczenie w realizacji projektów w zmieniających się warunkach branżowych. Wśród jej zrealizowanych inwestycji znajdują się prestiżowe kompleksy Tremonti w Karpaczu i Szklarskiej Porębie, które zyskały duże zainteresowanie i cieszą się powodzeniem. Firma realizuje również projekt w Miłkowie, obejmujący luksusowe 4 i 5 gwiazdkowe kompleksy, które cieszą się uznaniem wśród turystów i inwestorów. Dzięki dbałości o jakość realizacji oraz współpracy z wiodącymi partnerami, firma zyskała solidną reputację na rynku. Zaufanie do Spectrum Development jest również potwierdzone stabilną sytuacją finansową, ponieważ jej kapitał zakładowy wynosi ponad 120 milionów złotych. Taki fundament zapewnia inwestorom poczucie bezpieczeństwa i pewności w obranych przez nich projektach.

Chcesz zainwestować w dochodową nieruchomość w sercu Mazur? Vista Mikołajki Marina & Resort to świetna okazja! Luksusowe apartamenty i wille, profesjonalne zarządzanie i doskonała lokalizacja gwarantują pasywny dochód. Inwestuj i zyskaj pewność stabilnych zwrotów!

ZAINWESTUJ W APARTAMENT W POLSCE

wypoczywaj lub zarabiaj na wynajmie

SEA SHELL
APARTMENTS

nad morzem

już od 405 000 zł netto | 100 521 USD

**TRE
MONTI**
ECO RESORT MIŁKÓW

w górach

już od 410 000 zł netto | 101 762 USD

VISTA MIKOŁAJKI
MARINA & RESORT

na Mazurach

2 pokoje z wykończeniem
od 472 000 zł netto | 117 150 USD

 SPECTRUM
BIERUTOWSKA

we Wrocławiu

już od 233 000 zł netto | 57 830 USD

 +48 509 222 888

 spectrumdevelopment.pl

Polonia ze wschodniego wybrzeża USA uczciła 85. rocznicę pierwszej zsyłki Polaków na Syberię podczas uroczystości w Bridgeport w Connecticut

Pamięć, która nie gaśnie

📷 CPSPD, A. Więciorkowski – archiwum parafii, FB

Wniedzielę, 9 lutego, w Bridgeport w stanie Connecticut odbyły się uroczyste obchody upamiętniające 85. rocznicę pierwszej masowej zsyłki Polaków na Syberię. Wydarzenie, którego inicjatorką jest Helena Knapczyk, która sama doświadczyła zesłania na „niełudzką ziemię”, zgromadziło przedstawicieli polskich władz, działaczy polonijnych oraz liczną społeczność Polonii ze wschodniego wybrzeża Stanów Zjednoczonych. Było to ważne świadectwo pamięci o losach naszych rodaków, których historia zmusiła do cierpienia i tułaczki w niełudzkich warunkach.

Duchowy początek obchodów

Uroczystości rozpoczęły się od mszy świętej, którą współkoncelebrowali proboszcz polskiej parafii św. Michała Archanioła ojciec Norbert Siwiński oraz ksiądz podporucznik rezerwy dr Dawid Surmiak. W homilii ks. Surmiak przywołał słowa Piotra Cywińskiego, dyrektora Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau: „Uczymy historii. To nie jest to samo, co uczenie pamięci. Historia to znajomość faktów, pamięć to ich świadomość, właśnie tak potrzebna dziś. Pamięć jest kluczem dla dzisiejszego świata i projektowania przyszłego. A tymczasem nadal uczymy tylko historii, a nie pamięci. Kim jesteś bez pamięci? Nie masz historii. Nie

Uroczyste obchody 85. Rocznicy pierwszej masowej zsyłki Polaków na Syberię, które odbyły się w Bridgeport 9 lutego, zgromadziły liczną Polonię ze wschodniego wybrzeża USA

masz doświadczenia ani punktów odniesienia. Jeśli nie masz pamięci, to nawet nie wiesz, którą drogę wybrać. A jeśli na prawdę jej nie masz, to uwierz: Twój wróg gdzie wymyśli Ci pamięć”.

Te poruszające słowa stały się motywem przewodnim całego wydarzenia, podkreślając znaczenie pielęgnowania pamięci o Sybirakach i ich dramatycznych losach.

Wzruszająca część artystyczna

Po Eucharystii uczestnicy udali się na uroczystość artystyczno-edukacyjną, podczas której oddano hołd ofiarom zsyłek na Syberię. O oprawę muzyczną zadbał Chór Św. Faustyny z Bridgeport pod dyrekcją Joanny Kocab, który swoim występem nadał wydarzeniu wyjątkowy charakter.

Szczególne wrażenie na zgromadzonych zrobiły występy uczniów i nauczy-

cieli polonijnych szkół, w tym: Polskiej Szkoły Sobotniej im. bł. ks. Jerzego Popiełuszki z Derby, Szkoły Kultury i Języka Polskiego im. Jana Pawła II z Bridgeport, Polskiej Szkoły im. Jana Pawła II z New Britain, Polskiej Szkoły im. Jana Pawła II z New Haven, Polskiej Szkoły Sobotniej im. Adama Mickiewicza ze Stamford, Polskiej Szkoły Doksztakającej Gniazda 946 Sokółów Polskich w Ameryce z Manville

Więcej zdjęć znajdziesz na www.BialyOrzel24.com

oraz Polskiej Szkoły im. św. Stanisława Kostki z Wallington. Program artystyczny ukazywał dramatyczne losy Polaków zesłanych na Syberię, ale również ich niezłomnego ducha i przywiązanie do narodowych wartości.

Uroczystość uświetniły także występy uznanych artystów, w tym legendarnego wokalisty Stana Borysa oraz barytona Wojciecha Bonarowskiego. Program prowadziła Aneta Matyszczuk z Centrali Polskich Szkół Doksztalujących, dbając o płynność wydarzenia i odpowiednią narrację historyczną.

Honorowi goście i odznaczenia

W obchodach uczestniczyli liczni przedstawiciele organizacji polonijnych, m.in. Kongresu Polonii Amerykańskiej, Związku Narodowego Polski oraz komitetów Parady Pułaskiego – zarówno głównego, jak i lokalnego. Obecni byli także weterani na czele z naczelnym komendantem Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce Tadeuszem Antoniakiem. Wśród gości znaleźli się również Wielcy Marszałkowie 87. Parady Pułaskiego – Piotr Praszkwicz oraz tegorocznej – Arkadiusz Eric Bagiński, a także reprezentanci polonijnego harcerstwa i polonijnych szkół, nie tylko z Connecticut, ale też z New Jersey. Obecny był także ambasador RP przy ONZ Krzysztof Szczerski.

Szczególnym momentem uroczystości było uhonorowanie ojca Norberta Sivińskiego oraz Edyty Kułak medalami im. Ignacego Paderewskiego. Odznaczenie to, przyznawane przez Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej w Ameryce, stanowi wyraz uznania za ich zasługi w krzewieniu polskiej kultury i pamięci historycznej wśród Polonii.

Świadectwa Sybiraków

Najbardziej poruszającym elementem uroczystości były świadectwa Sybiraków, którzy osobiście doświadczyli gehenny zesłań. Wśród nich znaleźli się Helena Knapczyk,

Teresa Pławska i Władysław Slanda. Ich wspomnienia, pełne bólu, ale i siły przetrwania, stanowiły niezwykle ważny przekaz dla młodszych pokoleń.

Po zakończeniu oficjalnej części obchodów uczestnicy mieli okazję spotkać się i porozmawiać przy poczęstunku. To właśnie wtedy Sybiracy dzielili się swoimi wspomnieniami z „nieludzkiej ziemi”, dając młodszemu pokoleniu możliwość usłyszenia historii bezpośrednio od tych, którzy ją przeżyli.

Zobowiązanie na przyszłość

Uroczystości w Bridgeport były wyjątkowym hołdem oddanym ofiarom sowieckich represji, a jednocześnie przypomnieniem, jak ważna jest dbałość o pamięć historyczną. Jak podkreślali organizatorzy, historia nie może być jedynie suchym zbiorem dat i faktów – musi być żywa i przekazywana kolejnym pokoleniom, by nigdy nie została zapomniana.

Polonia amerykańska po raz kolejny pokazała, że pamięć o zesłańcach Sybiru pozostaje istotną częścią jej tożsamości. Dzięki takim wydarzeniom, jak te w Bridgeport, kolejne pokolenia mogą czerpać lekcje z przeszłości i doceniać wolność, o którą ich przodkowie musieli tak ciężko walczyć.

 JLS

Na nieludzkiej ziemi...

10 lutego 1940 roku z polecenia władz sowieckich rozpoczęła się pierwsza deportacja Polaków na Sybir, po której nastąpiły trzy kolejne. W latach 1940-1941 ponad 140 tysięcy mieszkańców Polski wywieziono w wagonach zwierzęcych w głąb ZSRR, m.in. do Kraju Krasnojarskiego, Komi, obwodu archangielskiego, swierdłowskiego oraz irkuckiego. Ci, którzy przeżyli transport, zostali zmuszeni do niewolniczej pracy przy wyrębie lasów i budowie linii kolejowych oraz w kopalniach.

W czerwcu 1940 roku wywózki objęły przede wszystkim Polaków (w tym osoby żydowskiego pochodzenia) ze środkowej i zachodniej części kraju, którzy po rozpoczęciu II wojny światowej w 1939 roku uciekli na wschód przed Niemcami.

Niecały rok później, 22 maja 1941 roku, rozpoczęła się kolejna masowa deportacja. Tym razem dotknęła mieszkańców Małopolski wschodniej oraz rodzin osób wywiezionych w 1940 roku. W czerwcu 1941 r. doszło do wywózki obywateli państw nadbałtyckich, w tym Polaków na Wileńszczyźnie.

Ostatnia fala deportacji miała miejsce w nocy z 19 na 20 czerwca 1941 i dotknęła Polaków z tzw. Zachodniej Białorusi (województwo białostockie i poleskie). Akcji nie przeprowadzono do końca z powodu wybuchu wojny sowiecko-niemieckiej, która rozpoczęła się zaledwie dwa dni po rozpoczęciu deportacji.

Deportacje Polaków w głąb ZSRR z lat 1940-1941 nie były ostatnimi. Po wkroczeniu Armii Czerwonej w 1944 roku na tereny wcześniej okupowane przez Niemców wywiezieni zostali żołnierze AK oraz ludność cywilna.

Choroby, wycieńczenie, głód i brutalność funkcjonariuszy NKWD przyczyniły się do wielu zgonów. Dopiero w 1942 roku pewnej liczbie zesłanych udało się dotrzeć do armii generała Andresa i opuścić ZSRR. Większość Polaków wróciła do kraju po zakończeniu wojny oraz w ramach przeprowadzanych do końca lat 50. akcji repatriacyjnych.

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

Harcerska młodzież polonijna ze wschodniego wybrzeża spotkała się w New Britain w Connecticut

Dzień Myśli Braterskiej

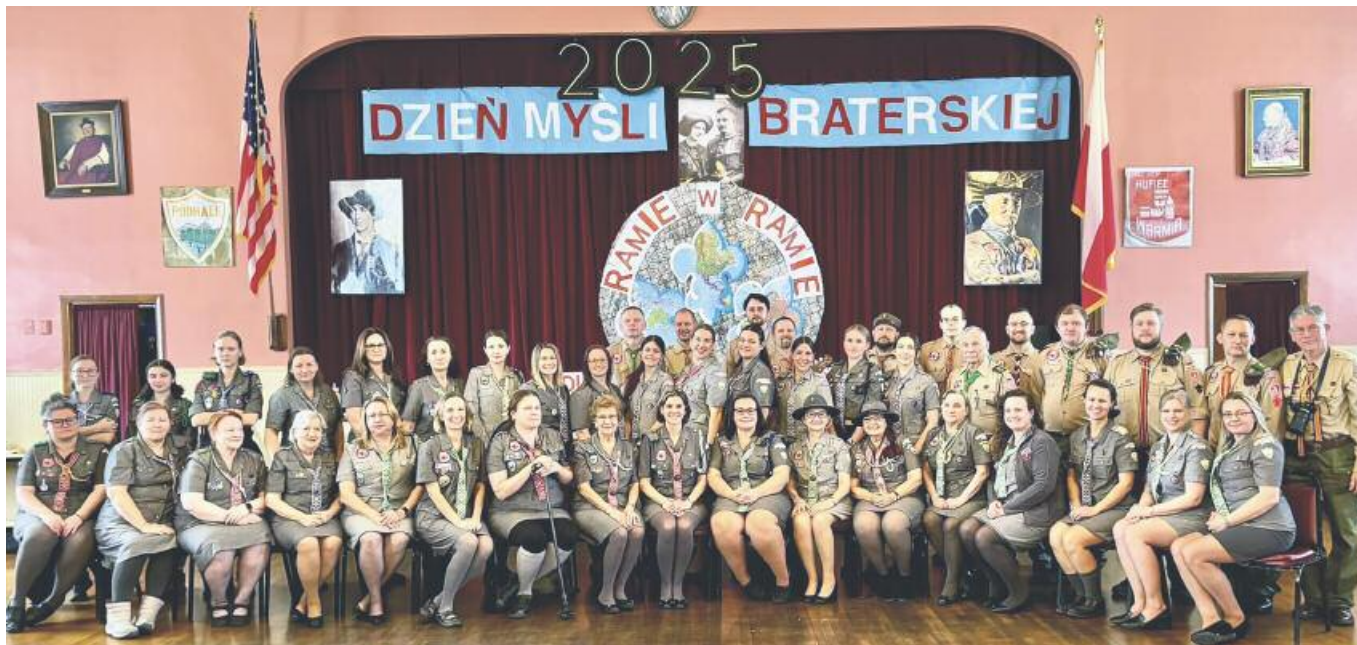
 Facebook

Wniedzielę, 23 lutego, w Haller Post w New Britain w stanie Connecticut miało miejsce doroczne spotkanie harcerskiej braci, które w tym roku odbyło się pod hasłem „Budujemy Harcerską Rodzinę”. W wydarzeniu wzięło udział ponad 250 harcerzy, harcerek i instruktorów z Massachusetts, New Jersey, Nowego Jorku, Pensylwanii i Connecticut. Była to wyjątkowa okazja do wspólnego świętowania Dnia Myśli Braterskiej – międzynarodowego święta skautów i harcerzy, które upamiętnia urodziny twórcy skautingu – generała Roberta Baden-Powella (1857–1941) oraz jego żony.

Uczestnicy wydarzenia, mimo że w większości urodzeni w USA, doskonale posługują się językiem polskim i kulturową harcerskie tradycje. Spotkanie było pełne wzruszających momentów, wspólnych śpiewów i rozmów o wartościach, które łączą skautów na całym świecie – przyjaźni, służbie i braterstwie.

Zarówno organizatorzy, jak i goście podkreślali, że harcerstwo to nie tylko ruch wychowawczy, ale przede wszystkim wielka rodzina.

 JLS

W wydarzeniu wzięło udział ponad 250 harcerzy, harcerek i instruktorów z Massachusetts, New Jersey, Nowego Jorku, Pensylwanii i Connecticut

Wyślij szybciej i taniej na święta!

Polonez EST. 1980 | **45 YEARS**
Od 45 lat z Polonią

Terminy wysyłek paczek z naszego magazynu na święta 2025

UWAGA: Paczki muszą być dostarczone do naszego magazynu w Port Reading, NJ przed podanymi powyżej datami. Zapytaj u swojego agenta Poloneza o terminy odbioru paczek, aby upewnić się, że Twoja przesyłka trafi do naszego magazynu na czas. Polonez nie odpowiada za opóźnienia w dostarczeniu paczek powstałe z przyczyn od nas niezależnych.

 Lotnicza do innych krajów Europy 12 MARCA	 Lotnicza Standardowa do Polski 3 KWIECIEŃ	 Lotnicza Ekspresowa do Polski 7 KWIECIEŃ
--	---	--

Znajdź najbliższy punkt Poloneza w twojej okolicy

☎ 908-862-1700
polonezamerica.com

Ocean Breeze Motel
położony jest w cichej okolicy, zaledwie 300 metrów od plaży i ciepłych wód Nantucket Sound w South Yarmouth na Cape Cod

Norbert & Joanna Ginter
170 Seaview Ave., Yarmouth, MA 02664
info@oceanbreezeyarmouth.com
508-398-3062

Dla Czytelników „Białego Orła”
15% zniżki*
Rezerwacje na www.OceanBreezeYarmouth.com
kod promocyjny: Breeze
*oferta ważna do końca kwietnia

Do wynajęcia:
pokoje 2- i 4-osobowe,
pokoje z aneksem kuchennym oraz apartament z 2 sypialniami i kuchnią

Motel prowadzony przez polskich właścicieli – zapewniamy miłą i rodzinną atmosferę

Serdecznie zapraszamy!

Podczas tegorocznej edycji balu oddano hołd rdzennym Amerykanom i zaprezentowano ich związki z Polską i Polonią

52. Międzynarodowy Bal Polonaise w Miami

 Amerykański Instytut Kultury Polskiej

W sobotę, 1 lutego, odbył się 52. Międzynarodowy Bal Polonaise w Miami na Florydzie. Tegoroczna edycja, pod hasłem „W hołdzie rdzennym Amerykanom”, była wyjątkowym ukłonem w stronę plemion amerykańskich, podkreślającym ich bogate dziedzictwo kulturowe oraz więzi łączące ich z Polską.

Doroczny bal organizowany przez Amerykański Instytut Kultury Polskiej w Miami to wydarzenie o wysokiej randze i prestiżu. Od ponad pięciu dekad gromadzi wybitne osobistości świata polityki, kultury, dyplomacji i biznesu, celebrując polską tradycję, historię oraz wartości, które łączą pokolenia.

Ukłon w stronę Polski

Wieczór otworzył Darek Barcikowski, współzałożyciel gazety „Biały Orzeł”, który wcielił się w rolę Mistrza Ceremonii. W swoim przemówieniu podkreślił znaczenie balu w promowaniu polskiego dziedzictwa w Stanach Zjednoczonych, a także wspominał o niezłomnej pasji oraz zaangażowaniu pani Blanka Rosenstiel, która od lat aktywnie działa na rzecz Polonii.

Zgodnie z ponadpółwieczną tradycją bal rozpoczął się eleganckim polonezem. Goście, na czele z panią Blanką, doktorem Bogdanem Klichem, szefem placówki ambasady RP w Waszyngtonie, z małżonką, konsulem Andrzejem Fąfarą z Houston w Teksasie i księżniczką Debbie White Dove Graciano z plemienia Powhatan, zatańczyli w rytm muzyki Wojciecha Kilara z filmu „Pan Tadeusz”, oddając hołd polskiej tradycji narodowej.

Po uroczystym tańcu na scenę do Darka Barcikowskiego dołączyła w roli prezenterki Beata Paszyc. Dyrektor Instytutu, która od 26 lat z pasją organizuje bale i prowadzi działalność kulturalną na rzecz promocji Polski w USA oraz pełni funkcję wicekonsula honorowego RP, wnosi ogromny wkład w rozwój polskiej kultury w Stanach Zjednoczonych.

Następnie pani Blanka Rosenstiel, założycielka i prezes Instytutu, Fundacji Chopinowskiej oraz honorowa konsul RP przywitała zgromadzonych gości. W swoim przemówieniu podkreśliła znaczenie dzielenia się ze światem polską historią i kulturą oraz wyraziła wdzięczność wszystkim, którzy wspierają jej misję.

Od lewej: Grzegorz Peszko, pani Blanka Rosenstiel, Marek Probosz

–To dla mnie wielki zaszczyt, że mogłam stworzyć Amerykański Instytut Kultury Polskiej w Miami i rozpocząć tradycję Międzynarodowego Balu Polonaise. Ostatnie 50 lat to najszczęśliwsze i najbardziej satysfakcjonujące lata mojego życia. Dzisiejszego wieczoru oddajemy hołd rdzennym Amerykanom, z którymi łączy nas wiele wspólnych wartości – głęboka miłość do ziemi, siła i niezłomność. Życzę Państwu niezapomnianego wieczoru, pełnego radości i pięknych spotkań! – mówiła pani Blanka.

Goście z całego świata

Na tegoroczny bal przybyli goście z całych Stanów Zjednoczonych – Bostonu, Chicago, Houston, Nowego Jorku, Santa Monica, Nashville i Waszyngtonu, a także z wielu odległych zakątków świata, w tym z Belgii, Kolumbii, Kuby, Finlandii, Włoch, Izraela, Meksyku, Polski i Wenezueli, którzy reprezentowali międzynarodowe środowiska kulturalne, dyplomatyczne i akademickie.

Jako pierwszy głos zabrał dr Bogdan Klich, szef placówki ambasady RP, który

wyraził uznanie dla inicjatywy oraz podkreślił znaczenie relacji polsko-amerykańskich. Następnie odczytane zostały fragmenty listu od ministra Andrzeja Dery w imieniu prezydenta RP.

Ważnym momentem uroczystości było także wystąpienie przewodniczącego Talberta Cypressa z plemienia Miccosukee, który gościł na balu z członkami swojego szczepu. W wystąpieniu Cypress zwrócił szczególną uwagę na współpracę międzykulturową oraz wspólne dziedzictwo łączące różne społeczności. Jako ostatni głos zabrał arcybiskup Thomas Wenski, który przypomniał o wartościach jedności i wspólnoty narodów oraz podkreślił znaczenie dialogu i współpracy.

Wśród honorowych gości znaleźli się również: konsul Andrzej Fąfara, Roch i Donna Kołodziejowie z córką Altheą – rodzina o korzeniach polskich i Miccosukee, honorowy konsul RP dr Mark Fountain II z Karoliny Północnej, współzałożyciel programu Heritage Polonia Konrad Salaber z żoną Laurie, prof. Jim Mazurkiewicz z małżonką Kathy, byli złoci medaliści: dr Marek Chodakiewicz,

Od lewej: Księżniczka Debbie White Dove Graciano, konsul Andrzej Fąfara, Anna Szymańska – Klich, dr Bogdan Klich, szef placówki Ambasady RP w Waszyngtonie

Pani Blanka w otoczeniu stypendystów i młodzieży polonijnej

Zespół Polish American Folk Dance Company z Nowego Jorku

Od lewej: John Frank Velez, Nel Velez-Paszyc, Beata Paszyc

Conrad i Ivona Lowell, nagrodzony Entrepreneurial Excellence Award w 2022 Paweł Trochimuk, przedstawiciel Polish & Slavic Federal Credit Union, prezes Fundacji Kościuszkowskiej Marek Skulimowski, laureat Nagrody Medialnej im. Lecha Wałęsy i Nagrody Pulitzera Alex Storozynski, dziekan Shlomi Dinar z FIU, gdzie działa Blanka Rosenstiel Lecture Series on Poland oraz prof. Phil Harling z University of Miami, związany z programem Lady Blanka Rosenstiel Endowed Program in Polish Heritage.

Po wystąpieniach gości głos zabrała Beata Paszyc, wyrażając wdzięczność pani Blance za jej zaangażowanie i wieloletnią działalność na rzecz Polonii. Dyrektor podkreśliła, że pani Blanka jest „inspiracją, pionierką, żywą legendą i niestrudzoną orędowniczką wszystkiego, co polskie”, która od lat inspirowała ludzi różnych narodowości, w tym społeczności rdzennych Amerykanów, do pielęgnowania swojej tożsamości. Beata Paszyc zwróciła również szczególną uwagę na obecność na balu młodego pokolenia polonijnych liderów – stypendystów Instytutu i studentów programu Heritage Polonia, którzy na zakończenie ceremonii otwarcia wręczyli pani Blance kwiaty.

Złote Medale i Wyróżnienia Specjalne

Podczas tegorocznego balu pani Blanka Rosenstiel wręczyła Wyróżnienie Specjalne dla przewodniczącego Talberta Cypressa, lidera Rady Biznesowej Plemienia Miccosukee, który został uhonorowany za swoją niezachwianą determinację w walce o prawa i suwerenność plemienia. Dzięki jego staraniom udało się m.in. zaopiecz federalnym ograniczeniem dostępu do tradycyjnych ziem plemiennych, pozyskać miliardy dolarów na odnowę Everglades, otworzyć nowoczesne centrum zdrowia oraz rozwinąć działalność edukacyjną i biznesową Miccosukee.

Drugą laureatką nagrody była księżniczka Debbie White Dove Graciano, która otrzymała Specjalne Wyróżnienie za swoją działalność na rzecz promocji kul-

tury rdzennych Amerykanów oraz wspieranie kobiet z różnych plemion. Debbie Graciano jest zaangażowana w działalność charytatywną i wspiera liczne inicjatywy z zakresu edukacji, sztuki i opieki zdrowotnej, działając m.in. w organizacji Leaders in Furthering Education (LIFE).

Wśród laureatów nagród Amerykańskiego Instytutu Kultury Polskiej znalazło się również dwóch Polaków. Złote Medale, dedykowane osobom wyróżniającym się wyjątkowymi osiągnięciami w swoich dziedzinach zawodowych oraz promujących wartości międzykulturowe na arenie międzynarodowej, zostały przyznane Grzegorzowi Peszko i Markowi Proboszowi.

Grzegorz Peszko, światowej sławy ekonomista, otrzymał nagrodę za wybitne osiągnięcia w dziedzinie globalnej gospodarki. Jako główny autor raportów Międzypaństwowego Zespołu ds. Zmian Klimatu, otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla w 2007 roku. Jego badania i ekspertyzy miały ogromny wpływ na światową politykę środowiskową i energetyczną. Marek Probosz, polsko-amerykański aktor, reżyser, scenarzysta i pedagog, został uhonorowany Złotym Medalem za osiągnięcia w filmie, teatrze, edukacji oraz promocji historii i kultury Polski i

rdzennych Amerykanów. Działalność artystyczna Probosza i fascynacja kulturą rdzennych Amerykanów sprawiły, że stał się propagatorem ich tradycji. Angażował się również w inicjatywy związane z ochroną środowiska i prawami ludności rdzennych plemion.

Wielokulturowy program artystyczny

Po uroczystym wręczeniu nagród goście mogli podziwiać bogaty, wielokulturowy program artystyczny. Członkowie plemienia Miccosukee, w dowód wdzięczności za poświęcenie tegorocznego balu rdzennym Amerykanom, wykonała kilka tradycyjnych tańców, prezentowanych wyłącznie na spotkaniach z innymi przedstawicielami szczepu. Podczas występu Talbert Cypress intonował śpiewy w rdzennym języku plemienia, które nadawały tańcu melodii. Było to jedyne w swoim rodzaju przeżycie, które publiczność nagrodziła owacjami na stojąco.

Następnie na scenie pojawił się zespół Polish American Folk Dance Company z Nowego Jorku, który wykonał walca do muzyki z „Nocy i Dni”. Po występie zespół zaprosił na scenę stypendystów Instytutu, którzy zatańczyli energicznego białego mazura.

Zwieńczeniem części artystycznej balu był rytualny taniec w wykonaniu grupy Ameyal z Meksyku. Rytm do tańca wybiła bęben, a artyści w tradycyjnych strojach i ozdobach z kolorowych piór skupili na sobie całą uwagę gości.

Polonez o północy

Kulminacyjnym momentem wieczoru był tradycyjny polonez o północy, poprowadzony przez Polish American Folk Dance Company. W tańcu wzięli udział wszyscy goście, tworząc poczucie jedności i czerpiąc radość z celebracji polskiego oraz amerykańskiego dziedzictwa. Podczas tegorocznego balu nie zabrakło wzruszających momentów, wyjątkowych spotkań i rozmów, a także wyjątkowej atmosfery, która sprawia, że Międzynarodowy Bal Polonaise pozostaje jednym z najbardziej prestiżowych wydarzeń w życiu Polonii.

Brunch networkingowy

W niedzielę, 2 lutego, dzień po balu, odbyło się śniadanie networkingowe. W wydarzeniu wzięło udział ponad 170 osób. Uczestnicy mieli okazję porozmawiać z laureatami nagrodzonymi poprzedniego wieczoru, bliżej się poznać i nawiązać nowe kontakty. Podczas brunchu goście mogli delektować się wyśmienitymi potrawami i podziwiać specjalnie przygotowany na tę okazję program artystyczny.

Polish American Folk Dance Company z Nowego Jorku, w barwnych łowickich strojach, wykonał pełną energii polkę. Następnie stypendystka Amerykańskiego Instytutu Kultury Polskiej oraz Programu Heritage Polonia, Sara Ziemia, zachwycała publiczność pięknym wykonaniem arii z opery „Carmen” oraz „Życzeniem” Chopina. Na zakończenie, plemię Miccosukee zaprosiło gości pokaz mody, podczas którego rdzenni Amerykanie dumnie prezentowali tradycyjne patchworkowe stroje.

Goście rozstali się w atmosferze wspólnoty i motywacji do działania. Wyjeżdżając, snuli już plany na przyszłoroczny Międzynarodowy Bal Polonaise.

Szczep Miccosukee i Grupa Ameyal

MSZA ŚW. ZA OJCZYZNĘ

Zapraszamy Polonię do Sanktuarium
Św. Andrzeja Boboli w Dudley, MA

Mszy św. przewodniczy i homilię wygłosi:

Ks. Marcin Gazda, Doktorant KUL

Niedziela - 16 marca 2025

11:30am - prośby do Św. Andrzeja Boboli

12:00pm - Msza Święta z modlitwą o uzdrowienie
i udzielenie Sakramentu Namaszczania chorym

Po Mszy św. zapraszamy na polski obiad.

Cena \$20 od osoby

(polskie jedzenie, kawa, herbata, ciasto)

PARAFIA ŚW. ANDRZEJA BOBOLI
54 WEST MAIN STREET, DUDLEY, MA
www.standrewbobola.com

AMERYKAŃSKA CZĘSTOCHOWA
DUCHOWA STOLICA POLONII

THE NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOWA
654 FERRY ROAD, PO BOX 2049, DOYLESTOWN, PA 18901
TEL. 215-345-0600 EMAIL: INFO@CZESTOCHOWA.US
WWW.CZESTOCHOWA.US

NA SPRZEDAŻ

European Deli/Restaurant
Albuquerque, New Mexico

- 4.8 gwiazdek przy 528 recenzjach na Google
- Top 5 w New Mexico przez 2 lata z rzędu
- Wyróżniony na FoodNetwork.com

Właściciel przechodzi na emeryturę.
Oferujemy szkolenie i dostęp do bazy kontaktów.

Zapraszamy do kontaktu tylko osoby poważnie zainteresowane.

Zbyszek **505 670 2602**

202501-WE-PL-E

PRCULife

UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

BEZTERMINOWE,
TERMINOWE &
FINAL EXPENSE

KONTA EMERYTALNE

NON-QUALIFIED
& IRA

KORZYŚCI CZŁONKOWSKIE

STYPENDIA NAUKOWE
WYDARZENIA KULTURALNE
NARÓD POLSKI
& INNE PUBLIKACJE

**DUMNY PATRON POLSKICH
SZKÓŁ, ZESPOŁÓW
LUDOWYCH ORAZ MUZEUM
POLSKIEGO W AMERYCE**

Biały Orzeł Junior

Dodatek dla **dzieci i rodziców**

BIAŁY
WHITE EAGLE
ORZEŁ

POCZYTAJMY RAZEM

Tosia i złoty przyjaciel

Tosia miała osiem lat i zawsze marzyła o własnym zwierzątku. W jej wyobraźni pojawiały się obrazy małych króliczków, psów, kotów, a nawet papugi, która potrafiłaby powtarzać jej imię. Jednak jej mama i tata zawsze powtarzali to samo:

– Tosiu, zwierzę to nie tylko przyjaciel, ale i odpowiedzialność. Musisz być na to gotowa.

Pewnego słonecznego popołudnia, gdy Tosia bawiła się na podwórku, usłyszała ciche popiskiwanie. Zajrzała za krzak róży i zobaczyła coś małego i puszystego – szczeniaczka. Był złotobrązowy, a jego uszka śmiesznie odstawały na boki. Tosia była zachwycona!

– Mamo, tato, znalazłam pieska! Czy możemy go zatrzymać? – zawołała, wpadając do domu.

Rodzice spojrzeli na siebie z niepewnością, ale zgodzili się, że Tosia może spróbować się nim zająć – na próbę.

– Tosiu, jeśli chcesz, by piesek został z nami na stałe, musisz o niego dbać: karmić go, wyprowadzać na spacer, sprzątać po nim i troszczyć się o jego zdrowie – powiedziała mama.

Tosia przytaknęła z powagą.

– Obiecuję, że będę najlepszą opiekunką na świecie!

Pierwsze dni były pełne radości. Tosia nazywała pieska Złotek i wszędzie zabierała go ze sobą. Chodziła z nim na spacer, dawała mu jeść i nawet próbowała uczyć go sztuczek. Jednak po tygodniu zaczęły się schody.

Pewnego ranka Tosia chciała dłużej pospać, ale Złotek szczekał i domagał się wyjścia na dwór. Innym razem trzeba było posprzątać po

nim na podwórku, co Tosia uważała za bardzo nieprzyjemne. A gdy piesek rozgryzł jej ulubioną kredkę, dziewczynka poczuła się rozczarowana.

– Mamo, to takie trudne! – powiedziała któregoś dnia ze łzami w oczach.

Mama przytuliła Tosię.

– Tosiu, bycie opiekunem zwierzaka to jak bycie dobrym przyjacielem. Czasem trzeba coś poświęcić, ale w zamian dostajesz coś bezcennego – miłość i zaufanie. Zastanów się, czy chcesz być odpowiedzialna za Złotka.

Tosia myślała długo. Następnego dnia wstała wcześniej rano, założyła buty i wzięła smycz.

– Chodź, Złotek, czas na spacer! – powiedziała z uśmiechem.

Od tego dnia Tosia zrozumiała, że Złotek jest jej przyjacielem, ale też jej obowiązkiem. Dbała o niego każdego dnia, a piesek odwzajemniał to radosnym machaniem ogona i wesołym szczekaniem.

Minęło kilka miesięcy, a Tosia i Złotek stali się nierozłączni. Dziewczynka nauczyła się, że prawdziwa przyjaźń wymaga wysiłku, ale daje więcej radości, niż mogłaby sobie wyobrazić.

Gdy któregoś wieczoru mama zapytała ją, czy nadal uważa, że opieka nad Złotkiem jest trudna, Tosia odpowiedziała:

– Może trochę, ale to najlepsza rzecz, jaka mi się przytrafiła!

I Złotek polizał ją po nosie, jakby chciał powiedzieć: „Ja czuję to samo!”

SŁOWEM MALOWANE

Przyjaciele na czterech łapach

Zwierzę patrzy głęboko, nie pytając, kim jesteś.

Wystarczy ciepła dłoń, cień uśmiechu, by zaczęło ci ufać.

Jego serce bije dla ciebie, nawet w ciszy, nawet wtedy, gdy zapomnisz się nim zająć.

Zwierzę to radość – skok w kałużę, ciepło futra przy burzy, poranek pełen wesołego szczekania.

Ale zwierzę to także troska – miska napełniona codziennością, spacer, gdy śnieg skrzypi pod butami, czas, którego nie można cofnąć.

Patrzy na ciebie, jak na cały świat. Bądź jego światem, pełnym miłości i odpowiedzialności.

POZNAJ POLSKĘ

Polskie jeziora

Największe i najgłębsze

Śniardwy to największe jezioro w Polsce pod względem powierzchni. Znajduje się w północno-wschodniej części kraju, w województwie warmińsko-mazurskim, na obszarze Mazur. Jego powierzchnia wynosi około 113.8 km², co czyni je także jednym z największych jezior w Europie. Śniardwy jest częścią mazurskiego systemu jezior, który jest znany ze swojej wyjątkowej urody i atrakcyjności turystycznej.

Jezioro Śniardwy jest otoczone malowniczymi lasami i licznymi wyspami, a jego wody są popularnym miejscem dla żeglarzy, wędkarzy i turystów. W okolicy znajdują się liczne ośrodki wypoczynkowe i kurorty, które przyciągają turystów z całej Polski i z zagranicy. Jezioro jest również bogate w ryby, w tym szczupaki, węgorze i sandacze, co czyni je idealnym miejscem dla miłośników wędkarstwa.

Z kolei Jezioro Hańcza, znajdujące się w województwie podlaskim, jest najgłębszym jeziorem w Polsce. Jego głębokość wynosi 108.5 metra, co czyni je wyjątkowym na tle innych polskich jezior. Hańcza leży na terenie Suwalskiego Parku Krajobrazowego, w regionie o charakterystycznym krajobrazie polodowcowym, z licznymi wzgórzami, lasami i wąwozami.

Jezioro Hańcza jest znane z krystalicznie czystej wody, która przyciąga nurków z całego kraju. Jest to miejsce o wyjątkowych walorach przyrodniczych, a jego głębokość i charakterystyczna forma sprawiają, że jest uznawane za jedno z najpiękniejszych i najbardziej tajemniczych jezior w Polsce. Wokół jeziora znajduje się wiele szlaków turystycznych, a sam zbiornik wodny stanowi ważny punkt na mapie turystycznej regionu.

Oba jeziora, Śniardwy i Hańcza, stanowią unikalne skarby przyrody Polski, które przyciągają miłośników natury, sportów wodnych i turystyki.

 Mazury24.eu

Jezioro Śniardwy na Mazurach to największe jezioro w Polsce

ZADANIE

Policz zwierzątka

CO KRAJ, TO OBYCZAJ

Święto słodkich przyjemności

Tłusty Czwartek, obchodzony w Polsce na zakończenie karnawału, to dzień poświęcony słodkim wypiekom, szczególnie pączkom i faworkom. Przypada na ostatni czwartek przed Wielkim Postem i jest czasem, kiedy tradycja pozwala na małe kulinarne szaleństwo.

Pączki

Pączki to symbol Tłustego Czwartku. Te puszyste kule drożdżowego ciasta smażone na głębokim tłuszczu tradycyjnie nadziewane są marmoladą różaną, ale współczesne wersje oferują szeroki wybór smaków: czekoladowe, budyniowe czy karmelowe. Wierzch zdobi lukier, cukier puder lub kandyzowana skórka pomarańczowa.

Faworki

Znane również jako chrust, faworki są deli-

katne i kruche. Wykonane z cienko rozwałkowanego ciasta, formowane w kształt kokardek i smażone na złoty kolor, posypywane są obficie cukrem pudrem. Ich lekkość sprawia, że trudno poprzestać na jednym kawałku.

„Fat Tuesday”

W tradycji anglosaskiej odpowiednikiem Tłustego Czwartku jest Fat Tuesday, czyli ostatni dzień przed Wielkim Postem. Choć tamtejsze obchody różnią się od polskich, także skupiają się na przyjemnościach kulinarnych, często w formie naleśników.

Tłusty Czwartek to nie tylko uczta dla podniebienia, ale także chwila, by wspólnie z rodziną i przyjaciółmi celebrować radość życia przed czasem refleksji Wielkiego Postu. Ile pączków udało Ci się zjeść w tym roku?

KOLOROWANKA

Pokoloruj obrazek. Jakie pączki lubisz najbardziej? Podaj trzy swoje ulubione smaki!

WYKREŚLANKA

Znajdź w wykreślanke poniższe zwierzęta

I	R	B	N	T	M	Y	L	Y	W	U	R	N	O	G	G
W	K	O	G	U	T	T	F	I	P	G	O	S	Y	P	G
S	C	C	I	F	M	C	H	K	M	M	C	N	Y	F	U
E	B	I	U	D	K	Z	L	E	W	B	B	L	U	U	S
I	E	A	S	F	C	Z	Y	W	I	W	U	Y	E	W	K
C	Z	N	I	E	D	Ż	W	I	E	D	Ż	P	B	W	I
D	S	C	K	I	R	H	G	L	W	H	Z	T	D	P	S
L	E	T	U	Z	G	J	M	Y	I	B	K	U	R	A	E
Z	F	Y	N	L	C	H	E	K	Ó	C	M	C	K	P	S
N	W	P	F	K	A	N	G	U	R	R	S	T	R	U	Ś
I	P	S	T	R	D	J	K	F	K	W	F	H	U	G	I
K	P	P	A	O	R	C	J	P	A	N	T	E	R	A	C
M	M	B	O	W	P	O	E	I	S	Y	W	F	S	P	U
R	Y	B	K	A	H	S	T	E	E	B	H	U	P	H	Y
M	S	J	O	N	B	G	L	S	K	Z	T	R	I	Y	Y
B	Z	T	Ń	N	U	F	R	D	U	F	K	P	L	S	G

LEW
 STRUŚ
 KANGUR
 KROWA
 KURA
 KOŃ
 PAPUGA
 PIES
 PANTERA
 RYBKA
 NIEDŹWIEDŹ
 WIEWIÓRKA
 KOGUT
 BOCIAN
 MYSZ

ZADANIE

Znajdź 8 różnic

CIEKAWOSTKA JĘZYKOWA

SZCZWANY LIS

Mówimy SZCZWANY LIS o kimś, kto naszym zdaniem jest sprytny i przebiegły, ale też chytry i wykrętny.

SZCZWANY to imię rzeczownika biernego od dawnego, dziś już niemal nieużywanego, czasownika SZCZWAĆ oznaczającego 'szczuć'. SZCZWANY LIS był to zatem taki lis, którego szczwano, czyli szczuto. Określenie to odnosiło się do polowania, a nie do swoistej „zabawy” polegającej na dręczeniu zwierzęcia zamkniętego na niewielkiej przestrzeni i szczutego psami ku ucieśze gawiedzi. Podczas polowania SZCZWANY LIS, żeby ująć psom gońcym, starającym się go dopaść, i ocalić własną skórę, musiał tak sprytnie lawirować, czynić przebiegłe zwody i mylić tropy, by wyprowadzić psy w pole, a samemu czmychnąć i uratować życie. A że niejednokrotnie mu się to udawało, takie cechy jak spryt i przebiegłość trwale związały się z językowym wizerunkiem lisa, zaś samo określenie SZCZWANY LIS także przymiotnik SZCZWANY zyskał nowe, przenośne znaczenie 'sprytny, przebiegły, doświadczony, wytrawny, biegły w czymś' (źródło: SJP PWN; SJP Dor; USJP; NSPP; WSPP; Baza CKS).

KRZYŻÓWKA

Poziomo:

- Pieje o poranku
- Król sawanny
- Może być biały lub brunatny
- Znosi jajka
- Zwierzę z torba, żyje w Australii
- Ptaka, który chowa głowę w piasek
- Czarna w przyrodzie, różowa w bajce
- Złota spełnia życzenia

Pionowo:

- Przylatuje do Polski wiosną
- Zbiera orzechy na zimę
- Gadatliwy ptak
- Daje mleko
- Szczeka na przywitanie
- Szary gryzoń, poluje na nią kot
- Może być pociągowy lub wyścigowy

Dzień poezji i pisarza

Poezji nie można jednoznacznie zdefiniować. Jest dziedziną sztuki, która dostarcza człowiekowi różnorodnych odczuć i interpretacji. Wzrusza, zachwyca, uspokaja i objawia prawdę o Bogu, człowieku i świecie. Uczy refleksyjnego przeżycia, przez co pełni kluczową rolę w życiu ludzkim. Obcując z nią, można pogłębić swoją wrażliwość i rozumienie rzeczywistości. Poezja przyczynia się do rozwoju duchowego człowieka, rozwija wyobraźnię i wrażliwość. Poezja może cieszyć w każdym wieku. Myślę, że zbiór pięknych wierszy powinien się znaleźć w każdej bibliotece. Wiersze są świetnym sposobem dla dzieci na poznawanie języka, wyrażanie własnych pomysłów i uczuć.

Nie mogłam powstrzymać się od nawiązania do tematu w tym czasie, bo co-rocześnie 21 marca obchodzony jest Dzień Poezji, święto ustanowione przez UNESCO w 1999 roku. Główne uroczystości tego

*Nie wiem, co to poezja,
nie wiem, po co i na co,
wiem, że czasami ludzie
czytają wiersze i płaczą,
a potem sami piszą,
mozolnie i nieudolnie,
by od dławiącej ciszy
łkającą serce uwolnić.*

Władysław Broniewski

święta odbywają się w Paryżu. Celem tego dnia jest promocja czytania, pisania, publikowania i nauczania poezji na całym świecie. Nieco wcześniej, bo 3 marca, obchodzony jest Dzień Pisarzy, który ma na celu nie tylko oddanie czci wybitnym pisarzom na całym świecie, ale także promowanie literatury. Czytanie książek niesie ze sobą wymierne korzyści. Dzieła literackie pobudzają kreatywność, wyobraźnię oraz umiejętność logicznego myślenia. Wpływają na poszerzenie horyzontów, a także pozytywnie stymulują pracę mózgu. Dzień Pisarzy jest idealnym pretekstem, aby przypomnieć, jak ważny jest rozwój osobisty. Jest to świetna okazja, aby zdać sobie sprawę, jak trudnym i niekiedy niewdzięcznym zajęciem jest zawód pisarza. Wieloletnia praca, dogłębny research, godziny spędzone przy komputerze – tak wygląda rzeczywistość pisarzy. Co ważne, trud nie zawsze zostaje doceniony, dlatego warto oddać szacunek tym, którzy dokładają wszelkich starań, aby literatura nadal zajmowała ważne miejsce w życiu ludzi.

Do popularyzacji literatury w dużej mierze przyczynili się polscy nobliści. Warto więc, w tym szczególnym dniu – 3 marca – wspominać ich bogaty dorobek i kunszt. Pierwszym polskim noblistą był Henryk Sienkiewicz. Doceniony został za całokształt twórczości w 1905 r. Do jego grona w 1924 roku dołączył Władysław

Warto zachęcać dzieci do czytania poezji. Wiersze nie tylko zwiększają zasób słów, ale też uczą wrażliwości i wyrażania emocji

Reymont, uhonorowany za czterotomową powieść „Chłopi”. Międzynarodowy Dzień Pisarza to dobry moment, aby zagłębić się także w bogatą twórczość Czesława Miłosza, Wisławy Szymborskiej oraz Olgi Tokarczuk.

Marzec to również czas, kiedy w szkołach odbywają się konkursy recytatorskie. Przez naukę wiersza na pamięć dziecko uczy się dostrzegać piękno w słowach, w poezji. Uczy się, że literatura to coś, co sprawia radość, coś żywego i obecnego. Coś, co ma inną rangę niż potoczna mowa, bo jest bogatsze o rymy, rytm, metafory i zabawne puenty. Uwrażliwiamy dzieci na melodyjność języka, na swoistość poetyckiego wyrazu. Dzieci lubią wiersze. Kiedy dziecko uczy się wierszy, poprawia się jego pamięć, a rola pamięci w życiu i działaniu człowieka jest przecież olbrzymia i niepodważalna. Dzięki niej dziecko zdobywa wiedzę i różne nawyki, a przede wszystkim dzięki pamięci możliwy jest intelektualny rozwój człowieka.

Ucząc wierszy, przygotowujemy dzieci do wyzwań w szkole. Wiersze uczą jeszcze

jednego – oddziaływania na drugiego człowieka. Bo wiersz trzeba powiedzieć, ale tak powiedzieć, aby nas słyszano, aby nas rozumiano, aby nas słuchano. Wiersz należy odpowiednio akcentować: trzeba ściszać i podwyższać głos, zwalniać lub przyspieszać tempo wypowiedzi. Trzeba logicznie, a nie tylko stylistycznie, przestankować. Recytacja wiersza wymaga starannej dykcji, poprawności wymowy, płynności wypowiedzi, ale przede wszystkim wiersz staje się niesamowitą zabawą ze słowem.

SYLWIA WADACH-KLOCZKOWSKA
Nauczycielka Szkoły Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie

Bibliografia:

- <https://aktywneczytanie.pl/>
- <https://www.korepetycjejezykpolki.pl>
- <https://www.ekokalendarz.pl>
- <https://www.bazamik.pl>

Dlaczego lubię czytać wiersze?

1. Pozwalają mi tworzyć wspaniałe obrazy w głowie – używam wyobraźni!
2. Śmieję się przy nich, płaczą i dziwię. To świetny sposób na odkrywanie emocji.
3. Mogą nauczyć mnie nowych słów, o których nic wcześniej nie słyszałam.
4. Kiedy czytam wiersze na głos, pomagają mi to ćwiczyć mowę.
5. Są krótkie, więc łatwiej się na nich skupiam.
6. Pokazują mi, że wyrażanie siebie słowami może być zabawne.
7. Zachęcają do kreatywności, dzięki nim wymyślam własne historie.
8. Słuchanie wierszy lub czytanie innym pozwala mi podzielić się czymś wyjątkowym z przyjaciółmi i rodziną.
9. Rymy pomagają mi lepiej rozpoznać dźwięki.
10. Wiersze to takie małe chwile radości. Dzięki nim buduję swoją wrażliwość.

Dodatek dla dzieci i rodziców „Biały Orzeł Junior” jest realizowany we współpracy z Konsulatem Generalnym RP w Nowym Jorku oraz współfinansowany ze środków DWPPG MSZ.

Myślisz o przeprowadzce na Florydę?

- ✓ Kupno domu?
- ✓ Inwestycja w nieruchomości na wynajem sezonowy albo całoroczny?
- ✓ Chcesz wystawić swój dom na sprzedaż?

Orlando i okolice. 20 lat doświadczenia.
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA W JĘZYKU POLSKIM!

MAGDALENA DANOS
 Licensed Real Estate Agent
tel. 407-760-9286
 Florida Realty Investments
 magdalenadanos@gmail.com
 3451 Technological Ave., Suite 11
 Orlando, FL 32817

SŁONECZNA FLORYDA

KUPNO - SPRZEDAŻ - WYNAJEM

FT. LAUDERDALE • MIAMI • PALM BEACH

South Florida Professional Bureau of Real Estate

Roman Tryndus P.A.
 Direct: **754-235-0378**
 houseroman@yahoo.com
 www.myhouseflorida.net

→ DOMY → BIZNESY
 → MIESZKANIA → HOTELE
 → GALERIE

poczta kwiatowa®

08.03 Dzień Kobiet

pocztakwiatowa.pl
 +48 22 828 95 95

Nie podejmuj walki z IRS samemu. Potrzebujesz pomocy? Zadzwoń!

REPREZENTACJA PRZED IRS'em w języku POLSKIM

! audyty ! błędne naliczenia ! windykacje ! zajęcia majątku

Składanie ofert na spłatę długu. Niskie miesięczne raty. Umożnienia należności.

Ponad 20 lat doświadczenia!

Barbara Mrozik, E.A. – Enrolled Agent
 MÓWIĘ PO POLSKU, pracujemy w każdym stanie USA!

Enrolled Agent jest najwyższym poziomem certyfikacji udzielanej przez amerykański Urząd Skarbowy

203-301-0555
203-515-5709
mgrouptax@gmail.com

We invite you to visit us!

The American Institute of Polish Culture, Inc.

Phone: 305.864.2349
 e-mail: info@ampoloinstitute.org
 www.ampoloinstitute.org

Honorary Consulate of the Republic of Poland
 Blanka A. Rosenstiel, Honorary Consul
 Phone: 305.866.0077
 e-mail: polconsulfl@yahoo.com

CHOPIN
 FOUNDATION OF THE UNITED STATES

Chopin Foundation of the United States, Inc.
 Phone: 305.868.0624
 e-mail: info@chopin.org
 www.chopin.org
 Competitions • Concerts • Scholarships

1440 79 th Street Causeway, Suite 117, Miami, Florida 33141

KRZYSZTOF SZCZĘSNY – współzałożyciel i prezes fundacji Humanitarian Innovation Group, a także dyrektor Centrum Pomocy Humanitarnej w Warszawie:

„Razem możemy zmieniać świat”

📷 Marcin Bolec, Lidia Bolec

Gdy w lutym 2022 roku Rosja zaatakowała Ukrainę, tysiące osób uciekających przed wojną skierowały swoje kroki do Polski. To było zarówno ogromne wyzwanie logistyczne, jak i sprawdzian ludzkiej solidarności dla Polski i Polaków. Jak wyglądała pomoc ukraińskim uchodźcom tuż po wybuchu wojny, a jak funkcjonuje to teraz, trzy lata odkąd trwa pełnoskalowy konflikt w Ukrainie? Czy Polacy stanęli na wysokości zadania i czy nadal chcą pomagać oraz jak w tę pomoc może włączyć się Polonia? O tym w rozmowie z „Białym Orzeł” opowiada Krzysztof Szczęsny, współzałożyciel i prezes Humanitarian Innovation Group, a także dyrektor Centrum Pomocy Humanitarnej Global Expo w Warszawie, będącym od końca lutego 2022 roku ośrodkiem recepcyjnym dla tysięcy uchodźców z Ukrainy, który 18 lutego br. przebywał w Bostonie, gdzie jako gość honorowy wziął udział w otwarciu prezentowanej w Massachusetts State House wystawy fotografii „Wojna, opór i pomoc humanitarna”, wykonanych przez ukraińskich i amerykańskich fotografów w pierwszych dniach rosyjskiej inwazji na Ukrainę.

Krzysztof Szczęsny podczas wystąpienia w Massachusetts State House

„Biały Orzeł”: Co spowodowało, że zajęłeś się działalnością humanitarną?

Krzysztof Szczęsny: Patrząc z perspektywy czasu, to szereg rzeczy musiało się w moim życiu wydarzyć, abym robił to, co dzisiaj wykonuję. Skończyłem Akademię Muzyczną w Gdańsku, grałem z artystami, którzy mieli nagrody Grammy na swoim koncercie, były sukcesy i porażki, zostałem konsultantem biznesowym. Wśród moich klientów była grupa osób z branży eventowej, szukaliśmy pomysłu na działalność i wkrótce rozpoczęła się wojna w Ukrainie, ruszyła do Polski fala ukraińskich uchodźców, a obiekt jednych z klientów – Global Expo – został wyselekcjonowany przez wojewodę do zorganizowania centrum pomocy. Podjęliśmy więc tę rękawicę rzuconą nam przez los i już w ciągu kilku dni pierwsi ukraińscy uchodźcy pojawili się w naszym centrum.

Jak radziliście sobie z pozyskiwaniem środków na Waszą działalność?

Na początku operator obiektu miał umowę pomiędzy spółką operatorską a wojewodą. Następnie dołączyło szereg wolontariuszy, organizacji pomocowych z Polski oraz z całego świata. Warszawa przyjęła ponad milion uchodźców z Ukrainy w ciągu kilku tygodni. Stworzyliśmy największe w Polsce centrum dla uciekających przed wojną. Zaczęło się od tego, że powstał punkt medyczny, catering, gdzie wszyscy jedli, część noclegowa, miejsce dla najmłodszych, żeby mieli się gdzie bawić. I tak mimowolnie zaczęła funkcjonować seria pilotażowych projektów...

Jak długo ci ludzie u was przebywali?

Jedni byli u nas pół dnia, bo np. dowiedzieli się, że odjeżdża autobus do Niemiec, gdzie przebywali już ich krewni, inni kilka dni, jeszcze inni znacznie dłużej, nawet półtora roku. Wszystko opierało się na bardzo spontanicznych decyzjach, ktoś przyjechał, ktoś wrócił, ktoś został. Proszę sobie wyobrazić rotację 1000, 1200 osób dzien-

nie. W pewnym momencie mieliśmy trzy i pół tysiąca ludzi pod jednym dachem.

Jaką strategię przyjęły wtedy władze Polski?

Sytuacja była niezwykle dynamiczna. Zakładano, że nasz ośrodek będzie miejscem tymczasowym, że wojna szybko się skończy, nikt nie planował, że inwazja Rosji rozszerzy się na kolejne regiony Ukrainy. Osoby, które u nas przebywały, też żyły taką nadzieją. Mieliśmy grupę, przeważnie ludzi starszych, albo samotnych, albo niepełnosprawnych, które nie wiedziały, co z sobą zrobić, więc czekały, z tygodnia na tydzień, z miesiąca na miesiąc... Dopiero po pięćdziesiątym którymś dniu dotarło do nas początkowe wsparcie z ONZ, wtedy też zaczęły powstawać bardziej stabilne projekty. W punkcie medycznym utworzyliśmy zespół, który zaczął koordynować wsparcie tym osobom odpowiednie grupy inwalidzkie, dzięki czemu ci ludzie mogli starać się znaleźć jakąś pracę.

Jak zachowywali się przeciętni Polacy, czy chcieli pomagać?

My, jako naród, daliśmy z siebie wszystko, zdaliśmy najtrudniejszy egzamin z humanizmu, jaki kiedykolwiek się wydarzył. Ten okres był dosyć długi i społeczeństwo polskie, które jest takie postułańskie, jak pomaga, to już na maksa, tej pomocy było tak dużo, iż zacząłem mieć wrażenie, że powstała jakaś dysproporcja, po jakimś czasie ta pomoc nie była już tak szanowana, jak być powinna...

Także tu, w USA, to, co Polonia zrobiła dla pomocy Ukraińcom, było chyba największym zrywem od czasów Solidarności. Nic tak nie zjednoczyło Polaków tutaj, jak ten konflikt...

Nawet nie myślałem, że jesteśmy tak kreatywnym społeczeństwem. Wszyscy – ludzie w naszym zarządzie, którzy pracowali na okrągło, wolontariusze, osoby, które przychodziły tylko na kilka godzin do pomocy, dokonywali rzeczy na pierwszy rzut oka niemożliwych, aby nasz kampus funkcjonował pełną parą. Mamy chyba taką wywiczoną siłę, może to jeszcze z okresu komuny, ze stanu wojennego, nic nie jest w stanie nas zatrzymać, gdy uważamy, że coś jest ważne i konieczne do zrobienia.

Jak postrzegały was delegacje, które odwiedzały Centrum Pomocy na Modlińskiej?

Żałuję, że nie mam tego na piśmie, ale menadżerowie z ONZ, szefowie międzynarodowych koncernów jak PEPsICO, Lufthansa, przedstawiciele organizacji pomocowych działających na całym świecie mówili, że jest to najlepiej zorganizowany ośrodek, jaki kiedykolwiek widzieli, czegoś takiego jeszcze nie było, sam obiekt Global Expo Center jest piękny.

Krzysztof Szczepny (pierwszy z lewej), obok Kenneth Lemanski – członek Rady Dyrektorów Polskiego Centrum Naukowego w Chicopee. Na wydarzeniu obecna była też konsul honorowa RP w Massachusetts Małgorzata Chałupowski (pierwsza z prawej)

Na świecie tę rolę spełniają tak zwane collective shelters...

Tak, namioty, koczowanie na dworcach, pod gołym niebem. Wyobraźmy sobie taką sytuację, że do jednego miasta zjeżdża nagle setki tysięcy osób. Wiadomo, co nastąpi, niektórzy mają pieniądze i idą do hoteli, część znajdzie miejsce u lokalnej społeczności, reszta znalazłaby się na ulicy, gdyby nie takie ośrodki jak nasz właśnie. Przybywali do nas ludzie, czasami z jedną lub dwoma reklamówkami z IKEA, to było wszystko, co mieli. W szczycie tej fali uchodźców wydawaliśmy dziennie 3.5 tys. śniadań, lunchów, obiadokolacji. Zaczęły do nas dołączać różne międzynarodowe organizacje pomocowe. Pomogli nam przygotować 2 mln posiłków. W ciągu 2 lat korzystaliśmy z kilku firm cateringowych, daliśmy schronienie 75 tys. uchodźców, relokowaliśmy 37 tys. osób do różnych miejsc: zaczęliśmy od Warszawy i okolic, potem w Polsce, ale także w Europie zachodniej, Japonii, Kanadzie i w USA.

Jakie przeszkody napotykaliście podczas tych już prawie 3 lat niesienia pomocy przybyszom z Ukrainy?

Teraz, z perspektywy czasu, nie jestem sobie w stanie wyobrazić, jak udało nam się dotrzeć do dzisiaj. To były dziesiątki tysięcy uchodźców, w 3. lub w 4. miesiącu straciliśmy dofinansowanie z rządu, wycofał się też wojewoda, ale my wtedy już widzieliśmy, że nasz projekt jest unikatowy i szukaliśmy osób i organizacji, które pomogłyby nam ten obiekt utrzymać. Zobaczyliśmy, że są z nami ludzie z Polonii amerykańskiej, więc poprosiliśmy wszystkich, aby zastanowili się, co możemy zrobić, aby dalej działać. Powstał pomysł, abym poleciał do USA i przejechał od jednego brzegu do drugiego, opowiadając o tym, co robimy, co dzieje się w Polsce. I trzeciego czy czwartego dnia tej podróży dostaliśmy czek na milion dolarów od prywatnej rodzinnej fundacji, to chyba był prezent z nieba za to, co robiliśmy...

Na jak długo wystarczył ten milion dolarów?

Na około cztery miesiące. Potem były jeszcze inne formy pomocy, trochę funduszy otrzymaliśmy znowu z rządu, i tak przeżywaliśmy z miesiąca na miesiąc. W tym czasie powstały przedszkola i żłobki, szkoła średnia, programy relokacyjne dalej

funkcjonowały, coraz więcej NGO-sów przybywało z Europy i świata z pomocą, 4 tys. wolontariuszy też przyczyniało się do w miarę stabilnego funkcjonowania Ośrodka na Modlińskiej. Przez network mojego brata, który jest antropologiem i w Ukrainie i postsowieckich krajach pracował jako ekspert edukacyjny, otrzymaliśmy zapytanie, czy nie chcielibyśmy zbudować w Ukrainie młodzieżowego centrum dokształcającego i tak powstał w Tarnopolu pierwszy taki obiekt, który utworzyliśmy razem z władzami lokalnymi, a potem z ministerstwem młodzieży, rodziny i sportu powołaliśmy kolejne cztery podobne centa. To był bardzo duży projekt, ostatni punkt powstał pół roku temu, już w tak zwanej strefie czerwonej, 60 mil od linii frontu, w którym zgromadziliśmy tę młodą generację dzieciaków, którzy zobaczyli już za dużo i mają naprawdę traumatyczne doświadczenia za sobą.

Relokacja uchodźców z Ukrainy to na pewno złożony problem. Jak to przebiegało w waszym codziennym działaniu?

Zobaczyliśmy, że relokacja często wiąże się z edukacją, że nie możemy wysłać ludzi nie wiadomo gdzie i po co, postanowiliśmy zbudować bardziej stabilny system, w którym uchodźca staje się bardziej zintegrowanym członkiem tej nowej dla niego społeczności lokalnej. Na początku razem z polskim ministerstwem spraw zagranicznych mieliśmy zweryfikowanych partnerów z różnych krajów, przeważnie europejskich. Jeśli przychodził ktoś, np. reprezentat jakiegoś NGO-sa z Niemiec, to musiał się najpierw wylegitymować, przedstawić poszpport, od razu szedł mail do ambasady Niemiec, aby go zweryfikować, była cała procedura.

Czyli relokacja odbywała się przez sprawdzonych partnerów z innych krajów?

Tak, tak to przebiegało, ale potem zobaczyliśmy, że część Ukraińców wracała do naszego ośrodka. W tym momencie mieli być w Berlinie, a ponownie meldowali się u nas. Okazało się, że było dużo czynników, których my nie braliśmy pod uwagę. Na przykład w Berlinie był bardzo podobny ośrodek do naszego, ale mniejszy, i tam byli też uchodźcy z Syrii i Afganistanu, i dla takiej babci z wnuczką, albo dla samotnej matki, która po raz pierwszy wyjechała za granicę, taki kulturowy crash to było naprawdę dużo, zderzenie z tak odmienną kulturą było dla nich nie do zaakceptowania, więc postanowili wrócić. Gdy zobaczyliśmy te fale powrotów, przeprowadziliśmy w gronie naszego zespołu burzę mózgów i zdecydowaliśmy się przygotować naprawdę solidny projekt, w którym będziemy mogli zająć się osobą relokowaną, od takiej podstawowej potrzeby jak edukacja zawodowa, do nawet edukacji wyższej.

Dokończenie ➔ ze str. 13

W masowych środkach przekazu raczej się o tym nie słyszało...

Media nie poruszały tego tematu. Traf chciał, że poznałem naszych przyszłych partnerów z Japonii, którzy w swoich lokalnych mediach usłyszeli o ogromnej fali emigracji z Ukrainy przetaczającej się przez Polskę i stwierdzili, że muszą pomóc. Przylecieli z Tokio do Warszawy, pracownicy ambasady japońskiej akurat byli u nas wcześniej, więc skierowali ich do naszej placówki na Modlińską. Okazało się, że to byli też migranci, którzy przyjechali z Brazylii do Japonii 40 lat temu i mieli taką wewnętrzną potrzebę, by pomóc innym, bo kiedyś sami byli w podobnej sytuacji, bez języka, bez dobrego startu. Dowiedziałem się, że jeden z nich ma agencję pracy i tworzy grupy, które są podwykonawcami większych firm działających w Japonii, np. SevenEleven. Zaproponowali przyjąć 10 czy 15 osób, zapewnili, że zorganizują mieszkania, pracę i w ten sposób powstał projekt pełnej integracji uchodźców ze społecznością lokalną w kraju kwitnącej wiśni.

Jak ten niecodzienny eksperyment się zakończył?

Pełnym sukcesem. Po weryfikacji, po podpisaniu umów trójstronnych, wysłaliśmy pierwsze osoby, i po jakimś czasie dostaliśmy telefon z dużej organizacji charytatywnej w USA, którzy dowiedzieli się o tym pomysle i stwierdzili, że chyba zrobiliśmy najtrudniejszą rzecz w historii relokacji uchodźców. My zrobiliśmy to tak, że od razu była koncentracja osób relokowanych na edukacji, na pracy, i ta metoda okazała się strzałem w dziesiątkę. Potem doszliśmy do wniosku, że uczynimy ten projekt jeszcze bardziej rozbudowany. Cały ten proces był kosztowny, trzeba było kupić bilet, odpowiednio wyposażać osobę wysyłaną, to generowało koszty z naszej strony, partner japoński też ponosił znaczne wydatki, zaczęliśmy się zastanawiać, jak bardziej zbilansować te projekty relokacyjne, bo my nie tylko

Uroczystość w Massachusetts State House była okazją do wielu rozmów. Na zdj. Krzysztof Szczęśny z jednym z uczestników spotkania

pomagamy tej osobie jadącej do pracy, ułatwiamy też biznesowi, który zatrudnia migranta, kolejną stroną jest lokalny rząd, który zyskuje podatnika, sam uchodźca też jest beneficjentem, więc gdybyśmy od każdego z nich dostali tylko ułamek finansowania, to ten projekt stanie się jeszcze bardziej stabilny i szerzej dostępny. Zapytaliśmy naszych podopiecznych, czy gdybyśmy spowodowali, że od pierwszego dnia będą oszczędzać swoje środki, bo damy im godną pracę, nie jakieś tam minimum socjalne, damy im mieszkanie w niższej cenie niż średnia na rynku, czy nie kupiliby biletu dla kolejnej osoby. I tak powstało swoiste perpetuum mobile samopomocy. Jeśli ktoś jest w stanie sfinansować bilet, ktoś zapłacić za kolejną rzecz, to może się okazać, że jesteśmy właściwie samowystarczalni, nie będziemy musieli prosić o pomoc z zewnątrz, tylko zbudujemy samofinansujące się projekty pomocowe.

Możecie mówić o sukcesie?

Przemawiają za tym fakty. Zaczęliśmy mieć coraz więcej partnerów ze Stanów Zjednoczonych. Zaproponowali nam otworzenie fundacji w USA, dzięki czemu oni będą mogli całą tę pomoc rozliczyć podatkowo. I rzeczywiście, powołał się Humanitarian Innovation Group i te projekty, czy to związane z edukacją czy relokacją są rozwijane w innych częściach świata. Obecnie już rozwijamy nasze projekty i są one na ministerialnym poziomie. W Ukrainie podpisaliśmy umowy z rządem i otworzyliśmy rok szkolny z prezydentem Wołodymyrem Zełenskim, dostaliśmy kilka wyróżnień i nagród. To pokazuje, że jak mamy odrobinę wolności

finansowania, to jesteśmy zdolni dokonywać cudów, przenosić góry.

Jakie zadania stawiacie sobie przed organizacją powołaną w Nowym Jorku? Chodzi o opracowanie modelu działania fundacji w różnych częściach świata?

W istocie. Przyleciałem do Stanów z kolegami, żeby stworzyć takie laboratoria innowacji. Jeden hub powstaje w Warszawie, drugi chcemy, aby ruszył tutaj, a trzeci ma być założony w Indonezji. I to też dlatego, że te rzeczy, które zbudowaliśmy, chociażby związane z aktywizacją zawodową i treningiem nowych kompetencji młodzieży, bo tym się zajmują nasze centra edukacyjne w Ukrainie – one powodują, że te projekty mogą się samofinansować, na zasadzie inwestowania społecznego, ale pojawiły się też inne pytania. Na przykład Armenia chce, aby wesprzeć edukację pozaszkolną jeszcze inne organizacje zapraszają nas do Ugandy, do Kampali, aby zrobić coś z aktywizacją zawodową, może lepiej nazwać to starszej młodzieży jak to się mówi tam o nich – z working youth.

Co może zrobić przeciętna osoba, powiedzmy ktoś z Polonii, gdyby chciał włączyć się w wasze projekty?

Zapraszamy do nas, do naszych struktur. Ale też chcielibyśmy, aby ludzie naprawdę zaangażowali się, użyli swoich kreatywnych zdolności. Z mojego doświadczenia wiem, że ludzie w zdecydowanej większości są dobrzy, że ludzie są sprawczy. I to pokazało nasze społeczeństwo w kraju w ostatnich latach, także Polonia w Stanach, która może być wzorem do

naśladowania dla innych. Uchodźca to nie jest tylko problem dla lokalnej ekonomii, to może być pewna szansa, i to my, Polacy, udowodniliśmy wielokrotnie.

To, o czym opowiadasz, na każdym etapie wymaga doprecyzowania wielu detali. Jak to robicie?

Nasz zespół to tak naprawdę sześć osób, którzy pracują dzień i noc, a potem mamy sieć lokalnych partnerów. Chcielibyśmy ją zwiększyć do mniej więcej 12 osób, które systematycznie budują strukturę, współpracują z uniwersytetami, aby rozwijać każdy projekt, nawet te najprostsze, jak lokalna piekarnia, lokalna kawiarnia, które przy dużym zaangażowaniu uczestników mogą urosnąć do rozmiarów sieciówki, która integruje społecznie, pomaga osobom w kryzysie bezdomności, nie tylko chodzi tu o uchodźców, chodzi o wszystkich, którzy potrzebują pomocy. Jako ludzie mamy bardzo dużo do podzielenia się z innymi. To mogą być oczywiście donacje, ale gdy udaje nam się zebrać twoje unikalne zdolności, wiedzę, którą zdobywałeś przez wiele lat pracy zawodowej, to mamy wszystko. Wtedy możemy zmieniać świat.

Dziękuję za rozmowę i życzę Ci i całej fundacji sukcesów w kraju i wszędzie tam, gdzie tak energicznie i efektywnie działacie.

Rozmawiał
 MARCIN BOLEC

The Humanitarian Innovation Group (HIG) to organizacja, której celem jest zapewnianie pomocy humanitarnej osobom w kryzysie. HIG we współpracy z międzynarodowymi partnerami aktywnie wspiera uchodźców, realizując pionierskie programy edukacyjne i azylowe, obejmujące zakwaterowanie, szkolenia oraz wsparcie społeczne. Organizacja działa także na rzecz przełamywania barier w zatrudnieniu uchodźców, oferując kursy językowe, programistyczne i zawodowe, które pomagają im odzyskać niezależność finansową.

* * *

Centrum Pomocy Humanitarnej Global Expo to ośrodek recepcyjny dla uchodźców z Ukrainy, zlokalizowany w halach wystawowych przy ulicy Modlińskiej 6 w Warszawie. Jest to jedno z największych centrów pomocy humanitarnej w Europie i kluczowy punkt wsparcia dla osób uciekających przed wojną w Ukrainie. Osoby w kryzysie znajdują tam schronienie i pomoc w uzyskaniu dokumentów, a także otrzymują wyżywienie. Uchodźcy uczestniczą również w kursach i wydarzeniach kulturalnych, które mają na celu integrację oraz pomagają w rozpoczęciu nowego życia.

SCAN ME

Znamy daty wydarzeń, które co roku przyciągają setki turystów!

Lato 2025 w Polsce

POT

Polska w 2025 roku będzie obfitować w niezwykle wydarzenia kulturalne, historyczne i artystyczne, które są doskonałym pretekstem do podróży i poznania niezwykle polskich regionów. Wyruszcie w podróż przez Polskę i odkryjcie, dlaczego warto ją odwiedzić!

Inscenizacja Bitwy pod Grunwaldem

Początek wakacji otwiera jedna z najbar dziej widowiskowych inscenizacji historycznych. W sobotę, 12 lipca, Pola Grunwaldu na Warmii i Mazurach niedaleko Olsztynka ożyją dzięki spektakularnej inscenizacji bitwy pod Grunwaldem, jednej z największych bitew średniowiecznej Europy. Setki rycerzy w lśniących zbrojach, wiernie odtworzone obozowiska i huk mieczy wciągną was w wir wydarzeń z 1410 roku. To widowisko, które każdy miłośnik historii powinien zobaczyć choć raz w życiu.

Ale Warmia i Mazury to znacznie więcej niż pola bitewne. Region ten to kraina tysiąca jezior, w której można spędzić spokojne chwile na łonie natury. Po emocjonujących wydarzeniach warto odwiedzić chociażby skansen w Olsztynku – gdzie czas płynie wolniej. Potem malowniczy Olsztyn. W okolicach znajdziecie też urokliwe miasteczka, takie jak Lidzbark Warmiński, czy malownicze zakątki idealne na piesze wędrówki i rejsy po jeziorach.

Carnaval Sztukmistrzów w Lublinie

Lublin, miasto które otrzymało tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029 roku już od 24 lipca zamieni się w światową stolicę cyrku współczesnego. A to za sprawą Carnawalu Sztukmistrzów. To niezwykle wydarzenie, które przenosi sztukę cyrkową na ulice miasta. Pokazy akrobatyczne, klaunady i iluzje zachwycają turystów z całego świata, a magiczna atmosfera festiwalu przyciąga tłumy.

Chwile oddechu po cyrkowych atrakcjach znajdziecie w oddalonym o godzinę drogi Kazimierzu Dolnym. To artystyczne miasteczko nad Wisłą słynie z pięknych wąwozów, takich jak Wąwóz Korzeniowy oraz z niezwykle atmosfery, która inspirowała pokolenia.

Nie zapomnijcie zajrzeć także do Nałęczowa, uzdrowskiego klejnotu Lubelszczyzny. Termy, Park Zdrojowy i muzeum Stefana Żeromskiego sprawiają, że na chwilę zwolnicie tempo i zanurzyć się w spokoju tego miejsca.

Żagle 2025 Szczecin

Natomiast na Pomorzu Zachodnim, w Szczecinie czekają morskie klimaty. W dniach 15-17 sierpnia miasto zaprasza na święto żeglarskie – Żagle 2025. Wały Chrobrego i Łasztownia zamieniają się w przestrzeń pełną majestatycznych żaglowców, jachtów i oldtimerów. Na uczestników czekają pokazy żeglarskie, koncerty oraz możliwość zwiedzania okrętów. Ze

Inscenizacja bitwy pod Grunwaldem należy do największych wydarzeń rekonstruktorskich w Polsce

Szczecina łatwo dostaniecie się do bałtyckich kurortów Pomorza Zachodniego, takich jak Świnoujście, Międzyzdroje, czy Kołobrzeg.

Jarmark św. Dominika w Gdańsku

Na zakończenie warto zajrzeć do Gdańska na Jarmark św. Dominika. To jedno z najstarszych i najbardziej znanych wydarzeń tego typu na świecie, które przyciąga turystów swoim unikalnym klimatem. Uliczki Głównego Miasta wypełniają się stoiskami z rękodziełem, antykami i re-

gionalnymi przysmakami, a w tle rozbrzmiewają koncerty i występy artystyczne. W 2025 roku impreza trwać będzie od 26 lipca do 17 sierpnia. Gdańsk to jednak tylko początek przygody. Trójmiasto, z Gdynią i Sopotem, to idealne miejsca na wakacyjny wypoczynek. W Gdyni znajdziecie nowoczesne muzea i porty, które zachwyca miłośników morskich klimatów, a Sopot z najdłuższym drewnianym mołem w Europie oferuje relaks na plaży i wieczorne rozrywki.

POT

Na Jarmarku Dominikańskim w Gdańsku można nabyć m.in. biżuterię z bursztynu

Regaty w Szczecinie co roku przyciągają wielu miłośników żeglarstwa

Pięć polskich miejsc z historią, która mrozi krew w żyłach

Śladami lokalnych legend

Są miejsca, gdzie ślady przeszłości nigdy nie zniknęły – choć mury się kruszą, a czas zaciera detale, echa dawnych tragedii wciąż unoszą się w powietrzu. To nie tylko legendy opowiadane przy świetle świec, ale prawdziwe historie – pełne bólu, tajemnic i niewyjaśnionych zdarzeń.

Największą zagadką Zamku w Niedzicy jest związana z nim legenda o ukrytym skarbie Inków

Wilczy Szaniec, dawna kwatera główna Adolfa Hitlera, powstał w 1941 roku jako strategiczny punkt dowodzenia dla nazistowskich wojsk w trakcie operacji „Barbarossa”

Opuszczone budynki, w których rozgrywały się dramaty, zapomniane pola bitew, gdzie ziemia na zawsze nasiąkła krwią, czy dawne więzienia, które wciąż zdają się pamiętać krzyki swoich ofiar. Zapraszamy w podróż tam, gdzie historia nie pozwala o sobie zapomnieć, a mrok przeszłości czuć na każdym kroku.

Wilczy Szaniec – mroczna twierdza historii

Ukryta w gęstych mazurskich lasach, nieopodal wsi Gierłoż, znajduje się jedna z najbardziej tajemniczych i przerażających pamiątek po II wojnie światowej – Wilczy Szaniec, dawna kwatera główna Adolfa Hitlera. Powstała w 1941 roku jako strategiczny punkt dowodzenia dla nazistowskich wojsk w trakcie operacji „Barbarossa” – ataku na Związek Radziecki. To właśnie stąd Hitler przez ponad trzy lata kierował działaniami wojennymi, a w tym miejscu 20 lipca 1944 roku Claus von Stauffenberg doko-

nał słynnego, lecz nieudanego zamachu na życie dyktatora.

Teren kwatery obejmował aż 250 hektarów, był otoczony zasiekami i strzeżony przez system wartowni oraz umocnień. Znajdowało się tu niemal sto budynków, w tym schrony, baraki, lotniska, elektrownie, a nawet pełna infrastruktura mieszkalna dla tysięcy żołnierzy i urzędników. Co ciekawe, kompleks był doskonale zamaskowany – na dachach posadzono drzewa i krzewy, by uniemożliwić jego wykrycie przez alianckie samoloty.

Dziś, mimo że większość obiektów jest w stanie ruiny, zachowały się liczne pozostałości bunkrów, a dzięki tablicom informacyjnym można poznać ich historię. Zwiedzanie rozpoczyna się przy dawnym budynku Gwardii Przybocznej, gdzie obecnie znajduje się restauracja i hotel. Dalej, wyznaczoną trasą, można zobaczyć kolejne ruiny bunkrów, w tym słynny bunkier numer 13 – dawne schronienie Hitlera.

Kompleks Riese – tajemnica Dolnego Śląska

W sercu Gór Sowich kryje się jedna z największych zagadek II wojny światowej – Projekt „Riese” (po niemiecku „Olbrzym”). Monumentalna budowla III Rzeszy, której cel do dziś pozostaje nieznanym, rozpala wyobraźnię poszukiwaczy tajemnic. Kwatery Hitlera? Podziemne laboratorium? A może coś jeszcze bardziej niezwykłego?

Kompleks „Riese” składa się z siedmiu podziemnych struktur: „Rzeczka”, „Jawornik”, „Włodarz”, „Osówka”, „Soboń”, „Gontowa” i „Książ”. Cztery z nich można dziś zwiedzać – każde z nich skrywa własne tajemnice.

Ukryty w zboczu góry Włodarz to sieć podziemnych korytarzy o nieznanym końcu. Tylko 1 km jest udostępniony turystom, ale mówi się, że całe kompleksy Riese mogły być ze sobą połączone. Monumentalne hale, surowe betonowe ściany i tajemnicze, zalane wodą przejścia, które można pokonać łodzią, robią niesamowite wrażenie. Czy głęboko pod ziemią nadal kryją się sekrety nazistów?

Jeden z najbardziej intrygujących elementów kompleksu Riese to Osówka. Budowa rozpoczęła się w 1943 roku i była prowadzona z ogromnym rozmachem. Wydrążono ponad 2 km tuneli, wykuto przestronne hale, pozostawiono miejsce na szyb windy i system wentylacyjny. Niektórzy historycy sugerują, że miało to być podziemne miasto lub kwatery Hitlera, inni – że centrum badań nad zaawansowaną bronią. Do dziś nie wiadomo, dlaczego budowa nigdy nie została ukończona. Po wojnie podziemia przez lata były eksplorowane, a wokół Osówki narosło wiele teorii – od ukrytych skarbów po tajne laboratoria zbrojeniowe. Dziś kompleks jest dostępny dla zwiedzających, którzy mogą wybrać trasę historyczną lub ekstremalną, pozwalającą na jeszcze głębsze doświadczenie tego niezwykłego miejsca.

Nieukończone budowle, tajemnicze korytarze i brak dokumentacji sprawiają, że Projekt „Riese” wciąż pozostaje jedną z największych zagadek II wojny światowej. Czy gdzieś pod ziemią znajduje się ukryty skarb? Może legendarny „złoty pociąg”? Jedno jest pewne – to miejsce budzi sporo emocji.

Kaplica Czaszek – jedyne takie miejsce w Polsce

Kudowa-Zdrój to jedno z najstarszych uzdrowisk w Polsce, malowniczo położone u podnóża Gór Stołowych. Miasto od wieków przyciąga kuracjuszy, którzy przyjeżdżają tu, by korzystać z leczniczych wód mineralnych i podziwiać niezwykle krajobrazy.

Jednak wśród urokliwych parków i spokojnych uliczek Kudowy znajduje się miejsce, które budzi grozę i zmusza do refleksji – Kaplica Czaszek w dzielnicy

Wnętrze Kaplicy Czaszek jest wstrząsającym świadectwem przeszłości – ściany i sufit pokrywają tysiące ludzkich czaszek i kości

Czermna. To unikalne miejsce, jedno z trzech takich w Europie, zostało wybudowane w stylu barokowym w 1776 roku. Jego historia jest ściśle związana z tragicznymi wydarzeniami, które naznaczyły te ziemie. Pomysłodawcą stworzenia kaplicy był ksiądz Wacław Tomaszek, miejscowy proboszcz, który postanowił upamiętnić ofiary epidemii oraz licznych wojen.

Wnętrze kaplicy jest wstrząsającym świadectwem przeszłości – ściany i sufit pokrywają tysiące ludzkich czaszek i kości. Zebrano je z pobliskich pól i cmentarzy, by stworzyć makabryczną, ale jednocześnie poruszającą przestrzeń. Szacuje się, że na ścianach znajduje się około trzech tysięcy czaszek, a kolejne dwadzieścia jeden tysięcy spoczywa w krypcie pod podłogą. Szczątki te pochodzą z czasów wojny trzydziestoletniej (1618-1648), wo-

jen śląskich, a także epidemii dziesiątkujących ludność regionu.

Kaplica Czaszek to nie tylko miejsce zadumy nad przemijaniem i śmiercią, ale także niezwykle cenny obiekt historyczny i kulturowy. Obok niej znajduje się murywana dzwonnica z 1603 roku oraz kościół św. Bartłomieja, bogato zdobiony barokowymi freskami i figurami świętych. Wizyta w tym miejscu jest wyjątkowym doświadczeniem – z jednej strony może budzić lęk, ale z drugiej skłania do głębokiej refleksji nad historią i ludzkim losem.

Zamek Czocha – twierdza pełna legend

Położony na Dolnym Śląsku, nad Jeziorem Leśniańskim, Zamek Czocha to jedna z najbardziej tajemniczych warowni w Polsce. Jego burzliwa historia, pełna intryg i sekretów, w połączeniu z majestatyczną

architekturą i podziemnymi tunelami, czyni go obowiązkowym punktem na mapie Dolnego Śląska. Co skrywa ta niezwykła twierdza?

Zamek powstał w XIII wieku jako warownia obronna na granicy czeskiej. Przez wieki przechodził z rąk do rąk, a jego obecny kształt zawdzięczamy przebudowie na początku XX wieku, gdy stał się rezydencją bogatego przemysłowca Ernsta Gütschowa. To właśnie wtedy powstały tajemne przejścia i ukryte komnaty, które do dziś rozpalają wyobraźnię odwiedzających.

Zamek owiany jest mgłą legend. Najślynniejsza z nich opowiada o tzw. „Łóżku Wdów” – tajnym mechanizmie wbudowanym w jedno z łóż w zamku. Podobno nieszczęśliwe kobiety, które poślubiły właściciela zamku, zniknęły bez śladu – łóżko miało mechanizm, który wrzucał je do lochu wprost pod komnatą.

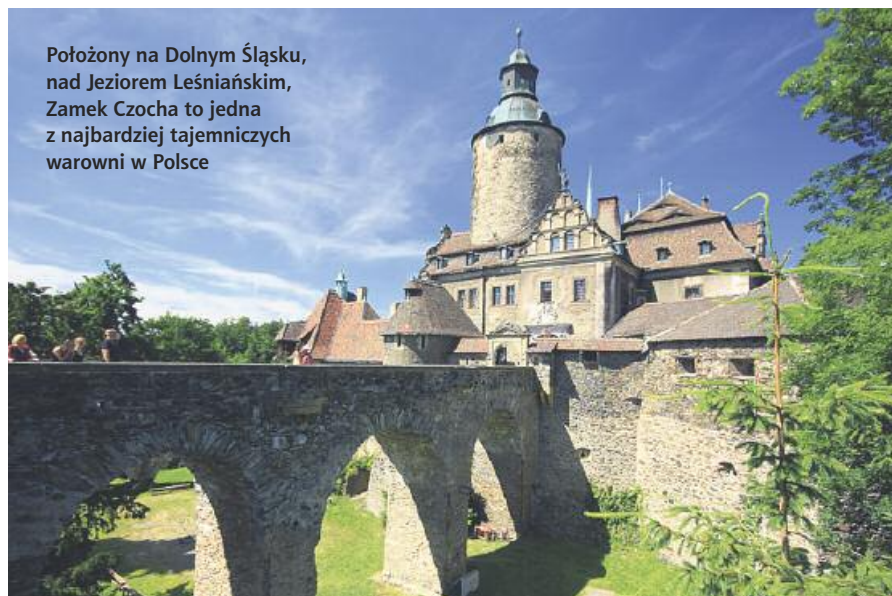
Inna legenda mówi o ukrytych skarbach III Rzeszy. Podczas II wojny światowej zamek był siedzibą niemieckiego dowództwa, a według niektórych źródeł, naziści ukryli tutaj cenne dokumenty i kosztowności. Podziemne tunele zamku, z których część do dziś pozostaje niezbadana, budzą spekulacje o ukrytych archiwach i depozytach wojennych.

Zamek w Niedzicy – tajemnica inkaskiego skarbu

Historia położonego nad Jeziorem Czorszyńskim Zamku Dunajec w Niedzicy sięga XIV wieku, a największą zagadką pozostaje związana z nim legenda o ukrytym skarbie Inków.

Według przekazów, w XVIII wieku na zamku mieszkał Sebastian Berzeviczy, który ożenił się z inkaską księżniczką Uminą. Po upadku imperium Inków rodzina Berzeviczów miała przywieźć do Europy część skarbu jako zabezpieczenie dla przyszłych pokoleń. Mówi się, że złoto zostało ukryte w podziemiach zamku, a kluczem do jego odnalezienia może być tajemniczy dokument, zwany „pismem kipu” – rodzajem sznurkowego zapisu stosowanego przez Inków. Rzekome istnienie skarbu przyciągało wielu poszukiwaczy przygód, jednak do dziś nie udało się go odnaleźć. Niektórzy twierdzą, że duch księżniczki Uminy wciąż czuwa nad ukrytym bogactwem.

Oczywiście, podobnie jak w wielu zamkach, również w Niedzicy mówi się o duchach. Najbardziej znana zjawą to Biała Dama, która pojawia się w nocnych godzinach na murach zamku. Według legendy jest to duch księżniczki Uminy, zamordowanej przez hiszpańskich wysłanników, którzy chcieli zdobyć inkaski skarb. Inne wersje mówią, że to zjawą jednej z dawnych właścielek zamku, która tragicznie zginęła. Świadkowie opowiadają o świetlistych postaciach i tajemniczych odgłosach dochodzących z zamkowych lochów.

Położony na Dolnym Śląsku, nad Jeziorem Leśniańskim, Zamek Czocha to jedna z najbardziej tajemniczych warowni w Polsce

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej jest jednostką naukowo-dydaktyczną Uniwersytetu Jagiellońskiego, najstarszego uniwersytetu w Polsce, założonego w 1364 roku. Instytut, powstały w 2020 roku z przekształcenia Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie, należy do najważniejszych polskich ośrodków kształcenia cudzoziemców. Wchodzi w skład Wydziału Polonistyki. Instytut prowadzi intensywne zajęcia z języka polskiego na wszystkich poziomach zaawansowania oraz wykłady z literatury, historii, kultury oraz wiedzy o społeczeństwie polskim, umożliwiające ich uczestnikom zdobycie wiedzy o przeszłości i współczesności Polski. Zajęcia prowadzi wykwalifikowani nauczyciele akademicy Instytutu i innych jednostek UJ, mający doświadczenie w nauczaniu obcokrajowców zdobyte w uczelniach na całym świecie.

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej oferuje następujące programy dla obcokrajowców:

- semestralne
- roczne
- roczne i semestralne programy przygotowujące do podjęcia studiów w Polsce na następujących kierunkach: nauki społeczne, nauki polityczne i stosunki międzynarodowe, marketing i zarządzanie oraz na medycynie
- kursy wakacyjne w ramach Szkoły Letniej Języka i Kultury Polskiej UJ
- wakacyjny kurs języka i kultury polskiej dla młodzieży „Lato Odkrywców”
- kursy języka polskiego dla studentów programu Erasmus
- kursy języka polskiego dla obcokrajowców odbywających staże naukowe
- indywidualne kursy dla biznesmenów i tłumaczy
- kursy przygotowujące do zdawania egzaminu certyfikowanego z języka polskiego jako obcego.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners is a research and teaching department of the Jagiellonian University, the oldest Polish university, founded in 1364. Institute, established in 2020 as a result of the transformation of the Center for Polish Language and Culture in the World, has grown to become the main Polish research and teaching center of Polish as a foreign language. The Institute is part of the Faculty of Polish Studies. The Institute conducts intensive Polish language classes at all level of proficiency as well as lectures on Polish literature history, culture and contemporary society, enabling their participants to gain comprehensive knowledge of Poland's past and present. The classes are conducted by qualified academic teachers of the Institute and other units of the Jagiellonian University, with experience in teaching foreigners gained at universities around the world.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners offers the following classes for foreigners:

- One-semester program in Polish language and culture
- One-year program in Polish language and culture
- One-year and one-semester courses for studying in Poland in the following fields: social sciences, political sciences and international relations, marketing and management, and medicine.
- Summer courses as part of the School of Polish Language and Culture
- Summer course of Polish language and culture for young learners "Explorers Summer"
- Polish language courses for students of the Erasmus Program students
- Polish language courses for graduate students
- Individual courses for businessmen and translators

Szczegóły dotyczące oferowanych programów są dostępne na stronie <https://pls.school.uj.edu.pl>

Pytania dotyczące programów prosimy kierować tutaj:
Szkoła Języka i Kultury Polskiej
 ul. Ingardena 3, 30-060 Kraków
 tel. +48 12 663-29-20, 663-18-14
 e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl

UNIWERSYTET
 JAGIELLOŃSKI
 W KRAKOWIE

Details of the programs offered are available on the website <https://pls.school.uj.edu.pl>

For further information please contact:
School of Polish Language and Culture
 ul. Ingardena 3, 30-060 Kraków
 tel. +48 12 663-29-20, 663-18-14
 e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl

JAGIELLONIAN
 UNIVERSITY
 IN KRAKÓW

Beata

**RAYMOND
 SENIOR
 PLANNING**

NEW BRITAIN
 195 West Main Street

SOUTHINGTON
 360 N. Main St., Suite 5

Zapraszamy codziennie od 9 do 4. Dostępne spotkania w soboty.

www.raymondseiorplanning.com E-mail: Raymondseiorplanning@gmail.com

Agent ubezpieczeniowy w CT, MA, NY, SC oraz FL. Doradca w sprawach ubezpieczenia Medicare

Medicare

Bezpłatna pomoc w :

- Medicare
- IRA, 401K inwestycje
- Ubezpieczenia na życie
- Access Health
- Szara karta
- Dodatkowe plany ubezpieczeń

BEZPŁATNA KONSULTACJA, DZWOŃ PO POLSKU!

 203-699-2611 860 270 0840

We do not offer every plan available in your area. Any information we provide is limited to those plans offered in your area. Please contact Medicare.Gov or by phone at 1-800 MEDICARE to get information on all of your options.

TŁUSTY CZWARTEK – NAJSŁODSZY DZIEŃ ROKU

Słodka polska tradycja

 Archiwum WEM

Tłusty czwartek to jedyny taki dzień w Polsce, w którym bezkarnie można – a nawet trzeba – objadać się pączkami, faworkami i innymi słodkościami. O diecie wtedy nikt nie myśli, ponieważ zgodnie z tradycją – by zapewnić sobie szczęście i pomyślność przez cały rok – każdy powinien w tym dniu zjeść chociaż jednego pączka. W tłusty czwartek przed cukierniarniami w całej Polsce ustawiają się kolejki, a po te najbardziej znane i kultowe pączki trzeba stać nawet kilka godzin. W tym roku tłusty czwartek wypada 28 lutego, co jest stosunkowo późnym terminem. Dla porównania w 2024 roku przypadał na 8 lutego, a w 2026 roku pączkowe szaleństwo będzie rozpoczynało się 12 lutego.

Tradycyjny i najbardziej popularny polski pączek – zwany w przeszłości pampuchem – jest okrągły, puszysty, zrobiony z ciasta drożdżowego i smażony na głębokim tłuszczu. Najczęściej w środku kryje pyszną marmoladę śliwkową, malinową, truskawkową lub konfiturę różaną. Z góry oprószony jest cukrem pudrem lub obłany lukrem i posypywany skórą pomarańczową.

Skąd wziął się tłusty czwartek?

Tłusty czwartek rozpoczyna ostatni tydzień karnawału – zwany zapustami i jest ostatnim czwartkiem przed wielkim postem, który trwa aż do Wielkanocy. Był to okres intensywnych zabaw i niekończących się biesiad z suto zastawionymi stołami. Święto, jak i same pączki, były znane już w starożytnym Rzymie. W tłusty czwartek, zwany wtedy tłustym dniem, świętowano odejście

Zjedzenie pączka w tłusty czwartek zwiastuje pomyślność na cały rok

zimy i nadejście wiosny. Jedzono wówczas tłuste potrawy, szczególnie mięsa, a zagryzkę stanowiły pączki przygotowywane z ciasta chlebowego nadziewane słoniną. W kuchni polskiej pączki również pierwotnie były przygotowy-

wane na słono, jednak już pod koniec XVI wieku zyskały swoją słodką odsłonę, która trwa do dziś.

W tłusty czwartek to pączek jest królem, jednak na stołach pojawiają się również faworki, zwane także chrustem. To

słodkie kruche kokardki smażone w głębokim tłuszczu, którym – podobnie jak pączkom – równie trudno się oprzeć. Ale w tym dniu kalorie nie mają żadnego znaczenia. Smacznego!

 POT – POLSKA.TRAVEL

Internetowa edycja „Białego Orła” w nowej odsłonie – czytaj na **BialyOrzel24.com!**

BIAŁY ORZEŁ **24**.com

Pieniądze nie rosną na drzewach. Dlatego nie powinieneś przepłacać za ubezpieczenie samochodu!

Przyniesi obecną polisę do naszego biura, a my pokażemy Ci, jak możesz obniżyć koszt ubezpieczenia!

REPREZENTUJEMY NAJWIĘKSZE FIRMY UBEZPIECZENIOWE. ZNAJDIEMY NAJBARDZIEJ KORZYSTNĄ OFERTĘ DLA CIEBIE!

Global Insurance Services, Inc.

ODWIEDŹ JEDNĄ Z NASZYCH LOKALIZACJI LUB ZADZWOŃ:
321 FREEPORT ST., DORCHESTER, MA 02122, TEL. (617) 268-3200
818 WESTERN AVE., LYNN, MA 01905, TEL. (781) 595-7315

MÓWIMY PO POLSKU

Polonijna tradycja od ponad 100 lat!

Szukaj kielbas i innych wyrobów marki **BLUE SEAL** w lokalnych sklepach spożywczych i supermarketach, bądź odwiedź nasz sklep firmowy w Chicopee, MA!

Zapraszamy do naszego sklepu od poniedziałku do piątku od 7 am do 3:30 pm
19 Sitarz Avenue, Chicopee, Massachusetts

Zamówienia i informacje

1-800-924-6328

www.bluesealkielbasa.com

 Polish Center
OF DISCOVERY & LEARNING
at Elms College

**Pielegnuj
swoje
dziedzictwo**

NASZA MISJA :

Zajmujemy się ochroną polskiego dziedzictwa kulturowego, gromadząc historyczne pamiątki i organizując zajęcia edukacyjne na temat historii, tradycji i życia Polonii na świecie.

33 South Street, Chicopee, MA 01013
polishcenter@elms.edu www.polishcenter.net
facebook.com/thepolishcenter 413-592-0001

WYJĄTKOWE POLSKO-AMERYKAŃSKIE MUZEUM I CENTRUM KULTURY ORAZ EDUKACJI O EMIGRACJI

**Pierwsze na Florydzie
polskie biuro detektywistyczne
zaprasza do skorzystania z usług**

- ▶ Poszukiwania osób ▶ Sprawy rozwodowe
- ▶ Pomoc w sprawach na terenie Polski
- ▶ Dochodzenia ubezpieczeniowe
- ▶ Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

CONTRA
RISK-CONSULTING LLC

35 Grand Palms Blvd, Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395

Email: office@contra-riskconsulting.com | www.contra-riskconsulting.com

FL License# A1500303

Gary L. Bridgman, Attorney

Death and Taxes Question the inevitable

We have over 35 years experience advising and representing individuals, businesses and estates on federal, state and local tax matters.

80 Optical Drive, Southbridge, MA 01550

Phone: 508-765-7085, Fax: 508-765-1238

Email: gbridgman@earthlink.net, <http://www.gbridgman.com/>

We offer Federal and State income tax preparation at competitive prices and for new clients we offer \$25 off the price you paid for tax preparation for your 2015 tax returns.

WYŚLIJ KWIATY I PREZENTY DO POLSKI

W NASZEJ STAŁEJ OFERCIE:

- ▶ bukiety okolicznościowe
- ▶ kosze kwiatowe
- ▶ bukiety z prezentem
- ▶ kompozycje na śluby i rocznice
- ▶ wieńce i wiązanki pogrzebowe
- ▶ prezenty delikatesowe

Dostarczamy do każdej, nawet najmniejszej, miejscowości w Polsce. Nawet na następny dzień.

8 marca

**Dzień
Kobiet**

ZAMÓWIENIA ONLINE

www.eurokwiat.com

E-MAIL: kwiaty@eurokwiat.com | TOLL FREE: 1-877-738-9844

FLORYDA: Cape Coral, Fort Myers, Naples i okolice

Jones & Co. Realty

Vito Kostrzewski - Realtor

Ich spreche deutsch/mówię po polsku!

1342 Colonial Blvd., H-59
Fort Myers, FL 33907

Mobile: 239-910-5400
Office: 239-415-5881
Fax: 877-329-8486
vitorealtor@vitoil.com

www.FloridaHomeParadise.com

Dlaczego Quinnipiac University?

- **94% studentów otrzymuje stypendia.**
- **98% absolwentów znajduje zatrudnienie lub kontynuuje naukę w ciągu 6 miesięcy od ukończenia studiów.**
- **Ponad 110 programów akademickich i 55 specjalizacji.**
- **20 programów podwójnych dyplomów (w tym prawo i medycyna) z opcją przyspieszonego trybu studiów (programy Accelerated: 3+1 i 4+1), które umożliwiają uzyskanie dyplomów licencjackich i magisterskich w krótszym czasie.**
- **Stosunek liczby studentów do wykładowców wynosi 11:1, co zapewnia indywidualne podejście do każdego studenta.**

Katedra Polska na Uniwersytecie Quinnipiac

Misją Katedry Polskiej jest pogłębianie relacji między Stanami Zjednoczonymi a Polską w obszarach akademickich, biznesowych i kulturowych. Dzięki różnorodnym programom Katedra stwarza unikalne możliwości rozwoju dla studentów oraz kadry akademickiej. Programy Katedry obejmują m.in.:

- Certyfikat Global Business Affairs EU
- Start Up Academy i Pitch Competition
- Student International Consulting Project
- Program praktyk zawodowych
- Wymianę akademicką z wiodącą polską szkołą biznesu – Kozminki University

Katedra Polska powstała dzięki hojnemu wsparciu Rodziny Pete i Kasia Novak.

Odwiedź naszą stronę: <https://www.qu.edu/>

Quinnipiac
UNIVERSITY

275 Mt Carmel Ave, Hamden, CT 06511

Kontakt: Gedeon W. Werner,

Tel. 203-500-8208, Email: gedeon.werner@qu.edu

Pierwszy w Polsce zakład renowacji samochodów używanych

Używane, ale jak nowe!

 Facebook/ProfiAuto.pl

W Sękocinie Nowym pod Warszawą powstało pierwsze w Polsce renow factory, czyli zakład renowacji samochodów używanych. Auta będą tam przechodzić proces odnowienia, obejmujący karoserię, mechanikę i wnętrza, a następnie trafią do ponownej sprzedaży. Zakład przyjmuje zlecenia od firm i klientów prywatnych. Na razie miesięcznie firma będzie odnawiała około 300 samochodów, a w przyszłości ponad 400. Renew factory obecnie pracuje głównie z markami Dacia i Renault.

 Facebook/Poznań naszemiasto.pl

Dziady w Poznaniu

22 lutego przez Poznań przeszedł niezwykle Korowód Dziadów. Zgodnie z tradycjami słowiańskimi Dziady pomagają w przejściu między starym a nowym rokiem. Organizatorzy podkreślają, że to widowisko jest nie tylko pełne humoru i energii, ale ma przede wszystkim głęboko symboliczny sens, sięgający pierwotnych wierzeń. Główną rolę w korowodzie pełni Koń, który jest symbolem sił ożywiających przyrodę i ludzi. Konie prowadzi i nadzoruje cygan, a pomagają mu w tym pachotkowie z krótkimi biczami. Tradycja dziadów wywodzi się z Żywca-Zabłocia i w 2017 została wpisana na krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

Nowy teatr w Warszawie

 TR Warszawa www.trwarszawa.pl

W Warszawie powstanie najnowocześniejszy teatr w Europie. Projekt nowej siedziby TR Warszawa na placu Defilad przygotowała nowojorska pracownia Thomas Phifer and Partners, która wcześniej stworzyła również projekt niedawno otwartego gmachu Muzeum Sztuki Nowoczesnej. W budynku znajdują się m.in. dwie sale na wydarzenia artystyczne, które pomieszczą 700 i 150 osób, restauracja, studio audio, sale prób, pomieszczenia techniczne i miejsce do organizacji wydarzeń plenerowych. Niedawno ogłoszono przetarg na rozpoczęcie prac budowlanych.

Czworonożni wolontariusze w hospicjum

Hospicjum łódzkie organizuje dla pacjentów spotkania ze zwierzętami. Stowarzyszenie wpadło na ten pomysł, aby zapewnić swoim pacjentom towarzystwo i poprawić ich samopoczucie. Placówkę coraz częściej odwiedzają czworonożni przyjaciele, a wśród nich m.in. psy, koty i alpaki! Koordynatorka wolontariuszy hospicjum w rozmowie z Eską powiedziała, że ten projekt jest bardzo ważny, ponieważ obcowanie ze zwierzętami wpływa pozytywnie na zdrowie i psychikę chorych.

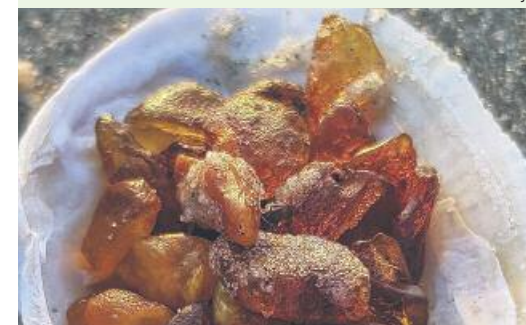
 Facebook/Na Mierzeję

„Złoto” Bałtyku

Niedawny sztorm na Bałtyku wyrzucił na pomorskie plaże duże ilości bursztynu. W mediach społecznościowych pojawiają się zdjęcia spacerowiczów, którzy przypadkowo znajdują skupiska bursztynu, a wśród nich imponujących rozmiarów okazy. Najwięcej skarbów znaleziono dotychczas na plażach w Sobiszewie i Jantarze.

 Facebook/Na Mierzeję

Kontrowersyjna konserwacja

W woj. lubelskim odrestaurowano obraz przedstawiający Świętą Trójcę, pochodzący z kościoła p.w. św. Jana Jałmużnika w Orchówku. Dzieło nieznanego autorstwa jest datowane na XVII/XVIII w. Zdjęcia prezentujące obraz przed i po konserwacji wywołał burzę w sieci. Komentujący wskazują, że obraz kompletnie zmieniono, powodując jego nieodwracalne zniszczenia. Niektóre komentarze zwracają uwagę, że dzieło wygląda jak kolorowanka dla dzieci. Wśród autorów wpisów są również osoby zajmujące się na co dzień zabytkami. Wykonawczynie konserwacji dzieła zapewnia, że renowację przeprowadziła profesjonalnie, zgodnie z zasadami konserwatorskimi.

Perepeczko podbija TikToka

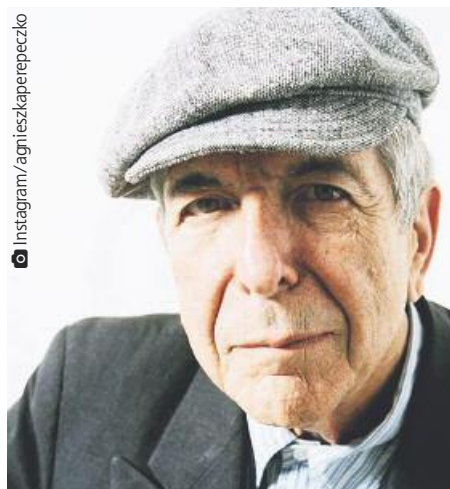
82-letnia Agnieszka Fitkau-Perepeczko zdobywa popularność na TikToku. Pierwszy film aktorki obejrzało na platformie ponad 40 tysięcy osób, a 14 tysięcy zaobserwowało jej profil praktycznie natychmiast po jego założeniu. Artystka w pierwszym filmie przyznała, że na TikToku będzie dzielić się z odbiorcami opowieściami o swoim życiu w Polsce i w Australii, o swoim domu rodzinnym, a także o swojej kolekcji kolorowych okularów.

 Instagram/agnieszkaperepeczko

Gratka dla fanów Leonarda Cohena

 Instagram/agnieszkaperepeczko

Gratka dla fanów Leonarda Cohena 28 lutego w Los Angeles odbędzie się aukcja, na której fani Leonarda Cohena będą mogli nabyć pamiątki po artyście. Jednym z najbardziej pożądanych przedmiotów aukcji jest notatnik z 2007 roku, który zawiera 76 stron rękopisów, szkiców tekstów piosenek, wierszy i osobistych zapisków. Jego wartość oszacowano na 150 tysięcy dolarów. Pamiątka pochodzi z prywatnych zbiorów kompozytorki Anjani Thomas.

Polski film na festiwalu w Teksasie

Materiały prasowe

Polski film fabularny „Glorious Summer” w reżyserii Heleny Ganjalyan i Bartosza Szpaka jako jedyny polski tytuł znalazł się w oficjalnej selekcji festiwalu SXSW w Teksasie, jednego z najważniejszych festiwali światowego kina niezależnego. Film przedstawia historię trzech kobiet trwających w beztrojskim stanie zawieszenia, którym enigmatyczny system zapewnia wszystkie życiowe potrzeby – jedzenie, rozrywkę i narzędzia do ciągłego samodoskonalenia. Istnieje tylko jedna zasada: nie wolno im przekroczyć otaczającego posiadłość muru. Pokaz „Glorious Summer” w Teksasie będzie zarazem światową premierą produkcji.

Dreszczyk na dużym ekranie

Materiały prasowe

W polskich kinach miał premierę nowy thriller w gwiazdorskiej obsadzie. „Nieprzyjaciel” w reżyserii Michała Krzywickiego to klasyczny thriller, który – jak pisze dystrybutor – „zaczyna się gwałtownie, a później, z każdą minutą atmosfera grozy narasta”. Film wzbudził zainteresowanie publiczności i zbiera dobre opinie. Głównym bohaterem historii jest Leon, który po latach pracy dla mafii chce zmienić swoje życie i w tajemnicy uciec z ukochaną. Gdy mafia dowiadyuje się o jego planach, zabija dziewczynę, a Leona wrabia w morderstwo.

Wyjątkowy koncert

Plejada polskich gwiazd zagrała na premierze serialu „Azja” w BBC Earth. Koncert inspirowany nową produkcją odbył się 22 stycznia w Muzeum Polin. Na scenie wystąpili między innymi Krzysztof Zalewski, Mela Koteluk, Bovska, Wiktor Wali-góra, Natalia Grosiak i Artur Sikorski. Wydarzenie poprowadziła aktorka i aktywistka Maja Ostaszewska. Koncert skupił się wokół piękna natury. Oryginalne aranżacje i oprawa multimedialna przeniosły publiczność wprost do Azji, prezentując różnorodność tamtejszych cudów natury.

Muzeum Davida Lyncha w Polsce?

 Instagram/universolynch

Są plany na stworzenie muzeum w hołdzie dla Davida Lyncha. Wieloletni przyjaciel reżysera Marek Żydowicz w rozmowie z PAP powiedział, że wraz z Lynchem mieli wspólny projekt, który po śmierci reżysera musi zrealizować sam. W Polsce

miałoby powstać Muzeum Twin Peaks. Byłoby to jedyna taka placówka na świecie. David Lynch podarował na ten cel 13 kontenerów artefaktów, które znajdują się w Polsce i które mogłyby znaleźć się na muzealnej ekspozycji.

Polak wygrał i zarobił miliony w Arabii Saudyjskiej

Triumf Meronka

 Adrian Meronk/facebook

Adrian Meronk okazał się najlepszy w turnieju LIV Golf League, który odbył się w Rijadzie. Za triumf w stolicy Arabii Saudyjskiej Polak otrzymał okazałe trofeum i czek na 4 miliony dolarów.

Meronk prezentował wyborną formę głównie w pierwszej rundzie zawodów. Objął wtedy prowadzenie i zdołał je utrzymać do końca rywalizacji. To pierwszy triumf Polaka w zawodach cyklu LIV Golf Tour finansowanego przez Saudyjczyków.

Cztery miliony dolarów to imponująca nagroda, a mogła być jeszcze wyższa, gdyby drużyna Adriana – Cleeks GC – znalazła się na podium klasyfikacji zespołowej. Ta sztuka się jednak nie powiodła zespołowi polskiego golfisty.

LIV Golf League to projekt wspierany przez fundusz powiązany ze

strukturami państwowymi Arabii Saudyjskiej. Jego majątek szacuje się na ok. 320 miliardów funtów. Rozgrywki powstały w 2022 roku i skusiły wiele gwiazd golfa – przykładem Amerykanin: Phil Mickelson, Dustin Johnson czy Patrick Reed. Ten pierwszy za przyjęcie zaproszenia do rozgrywek miał zainkasować ok. 200 mln dolarów.

Adrian na takie krocie nie mógł liczyć, ale jego apanaże i tak sytuują go na finansowym szczycie polskich sportowców.

– Za sezon dostanie 20 milionów dolarów. Dodatkowo ma szansę na 5 milionów więcej z tytułu premii za dobre wyniki. Adrian z taką gażą przebija Ię Świątek i Roberta Lewandowskiego – oceniał Andrzej Person, komentator golfa, w rozmowie z portalem Polsatsport.pl.

Kontrakt z Saudyjczykami nie pozwala Meronkowi na występy w PGA

Adrian Meronk wygrał w Rijadzie i zainkasował ok. 16 milionów złotych

Tour, ale nie wyklucza gry w turniejach Wielkiego Szlema oraz europejskim cyklu DP World Tour.

Kolejny sukces Wołosz i Łukasik w Italii

Polki z Pucharem Włoch

 Materiały prasowe/legavolleyfemminile.it/Rubin,LVF

Prosecco Doc Imoco Conegliano, lider włoskiej ekstraklasy siatkówki kobiet, zdobyło krajowy puchar. W finale zawodów ekipa z rozgrywającą Joanną Wołosz i przyjmującą Martyną Łukasik w składzie ograła 3:0 Numię Vero Volley Milano.

W półfinałach turnieju Prosecco Doc Imoco zmierzyło się z Igor Gorgonzola Novarą, a Savino Del Bene Scandicci z Numia Vero Volley, gdzie trenerem jest Stefano Lavarini. Zespół Wołosz i Łukasik wygrał w trzech setach. Drugi półfinał zakończył się tie-breakiem, w którym lepsze okazały się podopieczne trenera reprezentacji Polski.

W finale również rozegrano tylko trzy sety, ale pierwsza partia miała niespotykany scenariusz i nie chciała się skończyć. Ostatecznie Imoco zwyciężyło... 37:35! W dwóch kolejnych partiach zespół Polek wygrywał już pewnie. Mistrzyni Włoch wygrały ostatecznie 3:0 (37:35, 25:20, 25:20) i było to ich już 40. z rzędu zwycięstwo (pozostają niepo-

W Conegliano urodził się Alessandro Del Piero, ale dziś miasteczko rozstawia drużynę siatkarek

konane od... 20 kwietnia 2024 roku).

W finale Joanna Wołosz uzyskała jeden punkt (zagrywką), a Martyna Łukasik pojawia się jedynie na zmiany. Tym sposobem polska playmakerka sięgnęła

po swój już szósty z rzędu Puchar Włoch. Dla Łukasik to pierwsze takie trofeum, bo w tym sezonie zadebiutowała za granicą.

Michał Kwiatkowski zwyciężył na szutrowych trasach

Sukces Polaka w hiszpańskim klasyku

Michał Kwiatkowski (Ineos Grenadiers) wygrał po samotnej ucieczce wyścig Clásica Jaen, który znany jest z tego, że na trasie znajdują się odcinki szutrowe, tzw. caminos de olivos. Polak wygrał w zawodowym peletonie po półtorarocznej pauzie.

Mistrz świata z 2014 roku zaatakował na 12 kilometrów przed metą, zostawiając w tyle towarzyszy ucieczki: Hiszpana Ibona Ruiza (Kern Pharma) oraz Amerykanina Brandona McNulty'ego (UAE Team Emirates).

Na mecie w hiszpańskiej Ubedzie, po przejechaniu 170 km, polski kolarz wyprzedził o 31 sekund Meksykanina Isaaca del Toro (UAE Team Emirates) oraz o 46 sekund Ruiza.

– To był bardzo ciężki wyścig. Grupka zmniejszała się sukcesywnie, a ja czekałem na moment do ataku. Wtrzymałem do końca i jestem z tego dumny. To zwycięstwo wiele dla mnie znaczy po trudnym poprzednim sezonie, naznaczonym kontuzjami – mówi 34-letni „Kwiato”.

– Poświęciłem wiele, żeby wygrać. Sukces dedykuję rodzinie, która cały czas mnie wspierała w trudnych ostatnich miesiącach – skomentował na mecie kolarz z Torunia, który odniósł 32. zwycięstwo w zawodowej karierze. Poprzednio triumfował w dniu święta narodowego Francji, 14 lipca 2023 roku, na etapie Tour de France, z metą na szczycie Grand Colombier w paśmie gór Jura.

 Michał Kwiatkowski/facebook

Michał Kwiatkowski czekał półtora roku na kolejny triumf

Największy sukces w historii hokeja na trawie

Polki mistrzyniami świata

Polski hokej na trawie doczekał się pierwszego złotego medalu w globalnym turnieju. W Porecu wywalczyła go kobieca reprezentacja, która wygrała halowe mistrzostwa świata.

W wielkim finale Biało-Czerwone, podopieczne Krzysztofa Rachwalskiego, pokonały 1:0 drużynę Austrii. Do bramki już w 3. minucie trafiła Amelia Katerla. W kolejnych 37 minutach błyszczała przede wszystkim bramkarka Marta Kucharska. Mistrzostwo to bez dwóch zdań największe osiągnięcie w historii polskiego hokeja na trawie.

W chorwackim kurorcie Polki i Austriaczki mierzyły się dwa razy. Na początku turnieju grupowe starcie obu drużyn zakończyło się remisem 1:1. Po tem ekipa z nad Wisły pokonała Tajlandię (1:0) oraz Republikę Południowej Afryki (4:2).

W fazie play-off Polki również nie miały sobie równych – zwycięstwa w

Polskie hokeistki pokazały wielką klasę w Chorwacji

ćwierćfinale nad Belgią (2:1) i w półfinale z Czechami (3:1) zapewniły im awans do wspomnianego wielkiego finału.

– Nie mogę nawet opisać, jak się czujemy. Mam cały czas adrenalinę w krwi i myślę, że dopiero po jakimś czasie dojdzie do nas, że zdobyliśmy ten tytuł. Łzy już się polały, a poleją się jeszcze raz. No

i co? Trzeba przyznać, że jesteśmy mistrzyniami świata – uśmiechała się po meczu Monika Chmiel, zawodniczka reprezentacji.

W rywalizacji mężczyzn reprezentacja Polski zajęła 5. miejsce, co w mocnej konkurencji również zasługuje na uznanie. **TOM**

Trzykrotny mistrz olimpijski nie załapał się na MŚ

Kamil Stoch nie dostał powołania

 Kamil Stoch/facebook

Po 20 latach nieustannych startów w mistrzostwach świata Kamil Stoch opuści światowy czempionat. Trener Thomas Thurnbichler uznał, że forma utytułowanego skoczka jest za słaba na zawody w Trondheim i nie powołał go do kadry.

W Norwegii znajdzie się pięciu polskich skoczków narciarskich: Paweł Wąsek, Aleksander Zniszczoł, Dawid Kubacki, Jakub Wolny i Piotr Żyła. Kamila Stocha braknie na mistrzostwach po raz pierwszy od... 22 lat. W 2003 roku nie było go w Val di Fiemme. Później wystąpił w MŚ dziesięciokrotnie.

W 2005 roku w Oberstdorfie skoczek z Zębu debiutował jako niespełna 18-latek. Później jechał na mistrzostwa jeszcze 9 razy. Przywiózł dwa medale indywidualne i

Pierwszy raz od 22 lat na mistrzostwach świata nie zobaczymy Kamila Stocha

cztery drużynowe. Dla pana Kamila, który 25 maja będzie obchodził 38. urodziny, zmagania w Trondheim mogły być „last dancem” w światowym czempionacie.

Portal WP SportoweFakry próbował uzyskać komentarz zawodnika w tej sprawie. – Nie chcę tego komentować – odpowiedział krótko polski skoczek, który nie imponował formą, ale po niezłych startach w japońskim Sapporo (22. oraz 16. miejsce) wydawało się, że pojedzie do Krainy Fiordów.

– Jako trener nie chcę nikogo skrzywdzić, ale ostatecznie musimy się skupić na faktach, na wynikach. W tym przypadku inni mają lepsze wyniki w klasyfikacji generalnej i lepsze wyniki indywidualne w tym sezonie i to było powodem tej decyzji – powiedział Thurnbichler, dodając, że o swej decyzji poinformował Stocha zaraz po zawodach w Kraju Kwitnącej Wiśni. **TOM**

Aryna Sabalenka oddaliła się na ponad 1,000 punktów

Rośnie strata Igi do pozycji nr 1

Ćwierćfinałowa porażka podczas turnieju WTA 1000 w Dubaju okazała się kosztowna dla Igi Świątek. Strata Polki, wiceliderki rankingu WTA, do Aryny Sabalenki urosła do czterocyfrowej liczby.

W Zjednoczonych Emiratach Arabskich Białorusinka sensacyjnie odpadła już w 1/8 finału turnieju, przegrywając z Dunką Clarą Tauson (3:6, 2:6). Przed Świątek otworzyła się szansa, by zmniejszyć dystans do liderki rankingu. Niestety, Polka przegrała gładko z 17-letnią Rosjanką Mirrą Andriejewą (3:6, 3:6). Po meczu była tak wściekła, że nie podała ręki... Wimowi Fissette, swemu trenerowi.

Zamiast powiększyć dorobek punktowy, Idze odjęto 175 „oczek”. Powodem jest fakt, że w 2024 roku Polka w Dubaju doszła do półfinału. W najnowszym notowaniu rankingu Polka ma 7,985 punktów. Z kolei Sabalenka dopisała do swego stanu posiadania 110 punktów i ma ich już 9,076. Przewaga nad raszynianką wynosi zatem 1,091 punktów.

Polka nie ma nawet matematycznych szans na to, by w najbliższych tygodniach wyprzedzić zawodniczkę z Białorusi. Ta może być pewna, że utrzyma pozycję nr 1 przynajmniej po najbliższym turnieju – WTA Indian Wells (5-16 marca).

Iga Świątek przegrała w tym roku już czwarty mecz, nie była w finale żadnego turnieju. Tak słabego okresu nie notowała od 2020 roku. – Iga przegrała już czwarty raz w roku. Wykonała normę za pół roku w sześć tygodni – skomentował Tomasz Wolfke, tenisowy ekspert.

TOM

 Iga Świątek/facebook

Forma Igi Świątek mocno niepokoi jej kibiców

 KALENDARIUM**MASSACHUSETTS****28 lutego (piątek)****SOUTH DEERFIELD**

South Deerfield Polish American Citizens' Club zaprasza na koncert Johna Corbetta. Wydarzenie odbędzie się w barze (46 South Main St., South Deerfield, MA 01069) w godz. 6pm – 8pm. Więcej informacji: 413-665-8735.

1 marca (sobota)**WEBSTER**

Szkoła św. Józefa zaprasza na wieczór komediowy z okazji Mardi Gras. Wydarzenie odbędzie się w sali gimnastycznej (50 Lincoln St., Webster, MA 01570) o godz. 8pm. Bilety: \$25 w przedsprzedaży, \$30 przy wejściu. W cenie przystawki i płatny bar. W wydarzeniu mogą wziąć udział osoby powyżej 21 rż. Więcej informacji i bilety: www.sjs-webster.com.

5 marca (środa)**CHICOPEE**

Bazylika św. Stanisława zaprasza na postny obiad w Środę Popielcową. Wydarzenie odbędzie się w szkole parafialnej (566 Front St., Chicopee, MA 01013) w godz. 4pm-6:30pm. W menu pieczona ryba, pierogi,

sałatka, chleb z masłem i deser. Cena: \$15. Bilety można zakupić w biurze szkoły i biurze parafialnym. Dochód z wydarzenia wesprze działalność szkoły. Więcej informacji: 413-594-6669 lub contact@ststansbasilica.org.

7-9 marca**SALEM**

Polska Szkoła Ewangelizacji św. Andrzeja zaprasza na rekolekcje odnowy wiary. Spotkania będą odbywały się w Sanktuarium Jana Pawła II (28 St. Peter St., Salem, MA 01970). Więcej informacji i zapisy: 781-308-2606, info@sesaboston.org lub www.sesaboston.org.

4 kwietnia (piątek)**WEBSTER**

Klub PACC zaprasza na występ grupy tanecznej Men in Motion XXL Wydarzenie odbędzie się w klubie (37 Harris St., Webster, MA 01002) o godz. 9pm. Więcej informacji i bilety: www.meninmotiondancers.com.

6 kwietnia (niedziela)**SOUTH HADLEY**

Fundacja Kościuszkowska zaprasza na do roczną galę honorową i koncert. Wydarzenie odbędzie się w Mount Holyoke College (50 College St., South Hadley, MA 01075). To wyjątkowe wydarzenie będzie uczczeniem polskiego dziedzictwa oraz okazją do wyróżnienia stypendystów Fundacji Kościuszkowskiej. Więcej informacji: KFNEsecretary-office@gmail.com.

WYDARZENIA CYKLICZNE**Każdy wtorek****WORCESTER**

Klub Towarzyski White Eagle zaprasza na

TERAZ KALENDARZ TAKŻE ONLINE!

Sprawdź najnowsze wydarzenia w swojej okolicy na www.BialyOrzel24.com/kalendarz

Każda niedziela**DUDLEY**

Parafia św. Andrzeja Boboli zaprasza na msze św. dla pielgrzymów za wstawiennictwem św. Andrzeja, które będą odbywać się w kościele (54 W Main St, Dudley, MA 01571) o godz. 12pm. Więcej informacji: 508-943-5633.

16. dnia każdego m-ca**DUDLEY**

Parafia św. Andrzeja Boboli zaprasza na msze św. w intencji Ojczyzny, które będą odbywać się w kościele (54 W Main St, Dudley, MA 01571) o godz. 6pm. Więcej informacji: 508-943-5633.

ZWRÓĆ UWAGĘ!**Dyżur konsularny w Bostonie 28-29 marca**

Dyżur odbędzie się w piątek i sobotę, 28 i 29 marca 2025 r. w godzinach 9 am – 7 pm w Parafii Matki Boskiej Częstochowskiej w Bostonie (655 Dorchester Ave., Boston, MA 02127). Podczas dyżuru przyjmowane będą wnioski o wydanie paszportu wyłącznie od osób zapisanych w systemie e-Konsulat. Zapisy na dyżur zostaną uruchomione w poniedziałek 10 marca 2025 r. o godz. 8:00 pm EST. Zapisów można dokonywać wyłącznie na stronie <https://secure.e-konsulat.gov.pl/placowki/108/sprawy-paszportowe/wizyty/formularz>.

Zapraszamy Czytelników i organizacje do przesyłania informacji o wydarzeniach polonijnych

organizowanych przez Was lub w Waszej okolicy na adres:

alicja.debek@whiteeaglenews.com.

Wpisy w kalendarzu polonijnym w „Białym Orle” są bezpłatne.

ZAWADA INSURANCE

ZAOSZCZĘDZIMY CI NA UBEZPIECZENIU

Możliwość załatwienia całej transakcji telefonicznie lub przez internet! Honorujemy polskie prawo jazdy oraz prawo jazdy z innych stanów.

✓ samochód ✓ biznes
✓ dom ✓ życie

131 Millbury St., Worcester, MA
508 831 0133
www.zawadagroup.com

Trusted Choice

„BILARD” (2)

O budziła się, ale nie otworzyła oczu. Była cała spocona. Nie-równość ziemi, na której leżała sprawiła, że śpiąc, zsunęła się na dno śpiwora, niknąc w nim w całości. Nagły niepokój, jakies przecucie, jednym słowem coś, czego nie mogła nazwać, nakazywał jej się nie ruszać. Nawet oddech starała się spłycić, tak, by nie przeszkadzał jej w nasłuchiwanu.

Gdzieś z tyłu, za plecami, na zewnątrz stodoły panował ruch, którego nie była w stanie określić. Ni to szuranie nogami, ni łamanie gałęzi. Wsłuchiwała się ze wszystkich sił, coraz bardziej poddając się lękowi.

– Nie chcę umierać – pomyślała z przerażeniem, nie znając źródła zagrożenia. Starła się uspokoić, tłumacząc sobie, że to pewnie jeleni albo dzik wyszedł na nocny żer, a jej nic nie grozi, bo jest wewnątrz stodoły. Powinna dziękować Bogu, że nie śpi teraz gdzieś tam, w krzakach. To by dopiero strachu się najadła!

Już dłużej nie mogła wytrzymać duchoty panującej w śpiworze, więc delikatnie, tak na wszelki wypadek, by się nie zdradzić obecnością, wparła się stopami o deski ściany i podsunęła ku górze. Z ulgą złapała głębszy oddech i powoli go wypuściła z płuc. Panowała zupełna ciemność. Sama nie wiedziała, czy woli mieć otwarte, czy zamknięte oczy. Chyba to drugie, bo wówczas mogła sobie coś wyobrazić, a z otwartymi przerażająca rzeczywistość zdecydowanie dominowała.

W pewnej chwili usłyszała pomruk. Zamarła. Poczuła jednak ulgę, uświadamiając sobie, że to burza, która gdzieś z daleka daje o sobie znać. Na dach stodoły zaczęły spadać pierwsze krople późnowiosennego deszczu, przeradzając się z każdą minutą w kaskadę spadającej wody. Jakaś zabłąkana kropla znalazła sobie ujście w poszyciu dachu i z impetem spadła prosto na jej czoło, sprawiając, że wyskoczyła ze swojego posłania, jak oparzona.

– Niech to szlag! – zaklęła mimowolnie. Już nie bacząc na wcześniej słyszane z zewnątrz odgłosy, gniewnie uniosła śpiwór i karimatę i odsunęła się z miejsca, gdzie deszczówka znalazła sobie ujście. Słyszała rozbryzgującą się o ziemię wodę. Nagła błyskawica rozdarła niebo, wpuszczając do stodoły nieco światła, dzięki czemu dziewczyna odnalazła właściwy kierunek i już po chwili mościła się na sianie, którym wcześniej pogardziła. Miała tylko nadzieję, że tutaj deszcz nie zacznie padać przez kolejną dziurę w dachu.

Niestety, wybiła się ze snu. Weszła z

powrotem do śpiwora zgrabnie się nim okręcając, podkuliła nogi i odwróciła się tak, by po chwili siedzieć oparta o nierówne deski. Westchnęła. W tych warunkach nie było mowy, by zmrużyła oczy. Na zewnątrz zaczęła szaleć burza. Teraz to nie były już pomruki, a regularne grzmoty odbijające się echem między górami, by znaleźć wyciszenie w leśnych zagajnikach. Za każdym razem, kiedy niebo rozcinały kolejne pioruny, odliczała w myślach, by stwierdzić czy epicentrum burzy zbliża się do niej. Niestety, po każdym kolejnym grzmocie odstęp czasowy od błysku pioruna się skracał. Skulona, położyła się pod ścianą i zasłoniła dłońmi uszy. Nie chciała tego słyszeć, czuć, nie chciała tutaj być! Bała się.

Gdy kolejna błyskawica rozświetliła pomieszczenie, jej wzrok padł na przeciwległą ścianę. I to był błąd! Ktoś tam był! Zamarła. Czuła, jak ze strachu sztywnieje jej całe ciało, jak nie może się ruszyć. Wpatrywała się w ciemność, nie mogąc oderwać wzroku od tego, co jej się ukazało. Była niemal pewna, że tam stał mężczyzna o bliżej nieokreślonym wieku i dziwnie wykrzywionej twarzy. Serce biło jej niczym dzwon Zygmunta. Wiedziała, że mężczyzna wie o jej obecności tutaj. Musiał być od samego początku i czekać na właściwy moment. Nie zaatakował jej, kiedy spała, ale jakie to ma znaczenie? Czekał na odpowiednią chwilę. Powtórnym piorun nieco rozświetlił przestrzeń między nią a nieznajomym. Człowiek się nie ruszał. Patrzył na nią, co do tego nie miała wątpliwości, choć błyskawica ukazała jego twarz tylko na krótką chwilę, po czym ponownie okryła ich ciemność. Zaczęła w myślach mówić „Ojciec nasz, który jesteś w niebie...”. Ze strachu język się plątał, nie pamiętała dokładnie słów, które niezbyt często powtarzała. A mężczyzna stał, bez ruchu, z lekko odsoniętą klatką, którą dostrzegła przy kolejnym niebiańskim świetle. Jego ciało miało liczne bruzdy, na których widniała krew. Czuła, że jeszcze chwilę a zemdleje...

* * *

Nawałnica przybierała na sile, grzmoty raz po raz rozbrzmiewały, rozświetlane błyskawicami a dla niej czas się zatrzymał. Czuła jedynie przyspieszone bicie serca, które niemal zagłuszało to, co działo się na zewnątrz. Czekąca na... Sama nie wiedziała na co.

– No zabij mnie! Zabij! – Usłyszała swój przeraźliwy krzyk, który wydarł się z jej gardła. Był w nim przerażający strach

i złość, i nadzieja, że jednak nic się jej nie stanie.

– Ty cholerny zboku, na co czekasz!!!
– Jej krzyk przeobraził się w szloch, nad którym już nie mogła zapanować. Zakryła oczy dłońmi, jakby to w czymkolwiek mogło jej pomóc i czekała. Ciągle czekała, na to, co ma nastąpić, a co się nie wydarzało. Prócz szumu deszczu, drżenia dachówek od grzmotów, szelestu liści i stukotu gałęzi w lesie niczego więcej, jej natężony do granic możliwości słuch, nie mógł wyłapać.

Powoli dochodziło do niej, że coś jest nie tak, jak sobie to wyobrażała, że wyobraźnia znowu spletała jej psikusa, że pozwoliła lękowi zawładnąć jej ciałem i zdrowym rozsądkiem. Opuściła dłonie i siłą woli otworzyła oczy, by wpatrzeć się w to, co ją tak bardzo przerażało. Jeszcze nie dowierzała, że nic się nie dzieje, jeszcze lęk dławił jej krtań i skracał oddech, gdy wstała, by zrobić pierwszy krok w kierunku owej postaci, która znowu utonąła w ciemnościach stodoły. Czuła, że nogi ma jak z ołowiu. Czuła, że ciało dziwnie zeszywniało, ale posuwała się w kierunku źródła swego przerażenia. W końcu była na tyle blisko, by znowu dojrzeć zarys męskiej sylwetki. Był mniej więcej jej wzrostu, ale nie mogła dostrzec szczegółów.

Zrobiła jeszcze dwa kroki, gdy kolejna zabłąkana błyskawica przecięła bieszczańskie niebo, tym samym dając więcej światła. Agnieszka stanęła jak wryta, zakrywając dłonią usta. Zrobiła to jednak nie z przerażenia, a z niedowierzania. Podeszła jeszcze bliżej i trzęsąc się dłonią dotknęła twarzy przed sobą. Twarzy umęczonej, pokrytej bliznami, zimnej. Głowę miał pochyloną lekko w prawą stronę, ale jego zimne oczy patrzyły na kobietę wymownie, jakby chciały sięgnąć głębiej, do jej duszy, w której w ostatnim czasie tyle rzeczy się nagromadziło...

Pod Agnieszką, z której cały stres odpłynął w jednej sekundzie, nogi ugięły się i osunęła się wzdłuż tego zimnego ciała, wydobytego z drewna przez nieznanego rzeźbiarza. Oparła głowę o łydki zawieszzonego na krzyżu mężczyzny i zaczęła płakać. Tym razem było to łkanie pełne niedowierzania, ale i radości. Łkanie, które oczyszczało. Razem z odchodzącą nawałnicą odeszła i jej niemoc. Agnieszka podniosła się i zrobiła kilka kroków, by otworzyć na oścież drzwi stodoły. W oddali słychać było pomruki oddalającej się burzy, jeszcze tylko pojedyncze krople spadały tu i ówdzie z głośnym

© Wiesław Hop

pląnięciem. Rześkie i chłodne powietrze otuliło szczerze dziewczynę, której ciało było rozpalone od zaduchu stodoły i emocji, które w niej się namnożyły. Oparła się o futrynę i spojrzała w niebo; nie było już chmur, a jedynie tu i ówdzie, rozrzucone gwiazdy, którym naprawdę było wszystko jedno, co się dzieje na ziemi.

Nie wiedzieć czemu, ale z czeluści jej pamięci wy dobył się cytat Kantego: „Niebo gwałdził nade mną, prawo moralne we mnie”. Wzdrygnęła się, nie mogąc zrozumieć, co owo zdanie ma wspólnego z tym, czego przed chwilą doświadczyła...

Małgorzata Matwij

Małgorzata Matwij jest autorką pięciu książek o tematyce kobiecej (m.in. „Madame Blanche”, „W sieci kłamstwa”, „Wadliwy gen”). Píše o kobietach i dla kobiet, analizując złożoność kobiecego umysłu, zatapiając się w pragnieniach i marzeniach swoich rówieśniczek. W 2024 r. otrzymała nagrodę Złotego Pióra za powieść „Wadliwy gen”, przyznaną przez Związek Literatów Polskich oddział w Rzeszowie. Jest członkiem Regionalnego Stowarzyszenia Twórców Kultury w Rzeszowie, współorganizatorką wydarzeń literackich pn. „Romans z literaturą” oraz podkastów „O literaturze. Podkarpackie pisarki”. Kocha podróże i przestrzeń, ponad wszystko ceni sobie wolność, szczególnie tę osobistą oraz prawo do dokonywania własnych wyborów. Niedawno ukazał się jej pierwszy tomik poezji pt. „Po drugiej stronie lustra”.

www.matwij.pl

Redaktor: strony Edward Bolec

Dołącz do jednej z najszybciej
rozwijających się firm z branży
lotniczej w Connecticut!

Zatrudnimy

operatorów maszyn CNC
na nocną i weekendową zmianę.

Oferujemy najlepsze
wynagrodzenia i świadczenia!

Aplikuj na www.indeed.com

wyszukując **Polamer Precision**,

bądź zadzwoń pod numer:

☎ **860 259 6211** (Asia)

105 Alton Brooks Way
New Britain, CT 06053

☎ 860-259-6200

www.polamer.us

Atrakcyjne warunki pracy,
wynagrodzenie i świadczenia!

POLAMER
PRECISION

EURO-AMERICAN^{SM}
HOMECARE

Hourly & Live-In Care at Home • Connecticut's Leader Since 1989

Jesteś wyrozumiałą i opiekuńczą osobą, lubiącą dbać o zdrowie swoje i innych?
Dołącz do naszego zespołu doświadczonych opiekunów w Euro-American Homecare.

Euro-American Homecare poszukuje **DOŚWIADCZONYCH OPIEKUNÓW** dołączających do naszego zespołu.

Dlaczego warto wybrać Euro-American Homecare?

- **Najlepsze wynagrodzenie:** Doceniamy twoją ciężką pracę kompensując najwyższe w tej branży wynagrodzenie.
- **Znaczące korzyści:**
  - Korzystaj z kompleksowych świadczeń programu WELLNESS, w tym ubezpieczenia zdrowotnego, ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, ubezpieczenia na wypadek poważnych chorób.
  - Korzystaj z benefitów 401K
  - Korzystaj z naszego programu „Porównania i podwyżki względem konkurencyjnych płac”
  - Nagrody dla pracownika miesiąca.

Wymagania:

- Minimum 2 lata doświadczenia
- Ważne prawo jazdy (opcjonalne)
- Zezwolenie na pracę w USA

Dołącz do nas dzisiaj! Zadzwoń (860)-829-0208 i zapytaj o Renatę!
Obserwuj nas na naszym Facebook i Instagram.

Main Ballroom (do 300 gości)

Imprezy okolicznościowe WRACAJĄ! Zadzwoń po informacje i rezerwacje

Amber Room (do 240 gości)

4 SALE BANKIETOWE - NA KAŻDĄ OKAZJĘ!

Blue Room	(do 80 gości)
Yellow / Party Room	(do 40 gości)
Polanka - Falcons Fields	(do 1000 gości)

*Idealne miejsce na: wesela, urodziny, rocznice,
imprezy firmowe czy charytatywne oraz wydarzenia na świeżym powietrzu*
Wybór firm cateringowych: Belvedere & Aqua Turf.

- sale wyposażone w stoły i krzesła
- bar
- w pełni wyposażona kuchnia
- recepcja i szatnia
- parking
- salonik weselny (bridal suite)

Po renowacji wartej 2 miliony dolarów!

Zadzwoń po więcej informacji i rezerwację!

POLISH FALCONS OF AMERICA - NEST 88

201 Washington St, New Britain CT 06051

www.falconbanquethall.com

Wynajem: 860-505-8476

Daj się zaskoczyć!

96 POINTS
PLATINUM MEDAL - BEST BUY!

GOLD MEDAL
SAN FRANCISCO 2019
WORLD SPIRITS COMPETITION

NETHERLANDS VODKA OF THE YEAR
NYISC
2021

NETHERLANDS VODKA OF THE YEAR
NETHERLANDS - 2021
NEW YORK INTERNATIONAL
SPIRITS COMPETITION

Importowana WÓDKA
DUTCHCRAFT

FOLLOW US ON

